

KUN Kr. 999.-

& 110 • 1650 København V • Tlf.: 3131 0273 • Fax: 3131 1498

Digiview Gold Rendale Genlock RogGen RG300C KUN Kr. 499.-

Deluxe Paint III Excellence vI The Art Department

MEGAMOUSE 290 DP OPTISK MUS. 300 DPI OPTISK PEN. 300 DPI INFRAROD MUS. 300 DPI TRACKBALL AUTOMOUSE 229.-

OMSKIFTER MELLEM MUS & JONSTICK ALFAPOWER AT HID
LINHURTICE HARDDISKE MED 2 ARS GARANTI
- NS MED PLADS TIL SMB RAM
- 32
ALFADATA DISKET TEOREY EXTERN
- MED AFBRYDER OG GENNEMFORT DATA-BUS

32.98

ME CHIPMEN TIL ASCOPLUS MB CHIPMEM TIL A600 52KB TIL A500/A500PLLS

ALFA RAM ASDO 4MB

MM200 5

4998 .-

DataFlyver AT

Internt ur A 1200 398,-Brick-ette CDTV 498,-

Clarity lébit Sound Sampler m/Midi Personel Finans Manager Plus

199,-469.-

1498,-

迎 Bit Farve digitizer **RGB Solition** AGA kompatibel CVBS &

Scala MultiMedia

Scala 500 Home

Video Titler

Understanding Imagine 2.0

BØGER

Amiga Game Makers Manual 328 Amiga til andet end spil 196,-AmigaDOS inside & out 279-ARexx Cookbook 429-Hardware Ref. Man. 299. 299 ROM Kernel Devices ROM Kernel Includes & Autodocs 3.49 ROM Kernel Libraries 349. Understanding Imagine 299 Using ARexx on the Amiga 299

SUPRA Turbo 28

28 MHz 68000-acceleratorkort A500-model gennemfort DMA-port A2000-model i processorslot

Modems

2400 baud 898.-14400 baud DATA/FAX 3798.-Priser incl. software & kabler:

A 1230 JAWS

· 40MHz CPU+FPU 4MB Ram

Ingen HardDisk 0MB Ram

. 801-1B HardDisk IMB Ram

G-FORCE 030 + 40MHz CPU+FPU + 4MB Ram

Ingen HardDisk

Ingen HandDisk

I70IMB HardDisk

I/O Extender (A2/3/4000)

Extern Genlock Med S-VHS

· Impact Vision 24

A530 TURBO • 40MHz CPU • Ingen FPU

120MB HandDisk

AS00-HD8+ Eller A2000-HC8+ • 0MB Ram

A IZO8 FANG - SCSI Interface (A IZO0)

33MHz 68882 FPU + 4MB Ram

DSS8+ (XTAL CLEAR)

*8Bit Sound Sampler Med Software

 I Parallel & 2 Seriel Porte G-LOCK (Alle modeller)

IV24-PAL (A2/3/4000)

3498,-6791,-

6598.-

7198,-9796;-

1798.-4596.-

5298.-

1098 .-1198 .-

4698,-12998-

Sende & Modtage Fax Tlf-Svarer På Hard Disk Voice Mail System Alt er Software Styret

GUI Interface

Specifikationer:

- i486SX processor; 25 MHz
- · 2 MB RAM
- 85 MB handdisk
- · I4" SVGA farveskærm, Local Bus Video
- Tastatur og mus
- DOS 6.0, Microsoft Windows 3J DK
- Micro Works for Windows 2.0
- PS/I hjælpprogrammer

9.995,-

SPIL TIL AMIGA & PC

PRISFALD!

Altid masser af spil på lager - priser fra kr. 99,-

Postordre salg

Varebestilling inden Id. 14 sendes samme dag. 331 0273

CDTV TILBEHØR?

Vi har hvad der findes!

SPECIALTILBUD!

Specifikationer: 25 MHz 486SX Intel processor • 4 MB RAM • 120 MB harddisk • 3 1/2" diskettedrev • 1024x768 Local Bus grafik • SVGA farveskærm • Mus • DOS 6 og Windows 3.1 pre-installeret • 3 års garanti

12.495,-

AMOS THE CREATOR AMOS COMPILER AMOS 3D AMOS PROFESSIONEL AMOS PRO COMPILER EASY AMOS

Navn:

Prisliste Amiga Prisliste PC Hermed bestilles:	Prisliste Prisliste Prisliste	PC spil	
Vare:		Antal:	Pris

Adresse:
Postnr./by:
Evt. tlf.

Kuponen eller en kopi af den sendes til: Betafon • Istedgade 79 • 1650 København V.

Vi har et godt uddannelsestilbud til dig

edb-kurser, som du kan bruge til noget

Kunne du tænke dig at arbejde med edb og administration i en virksomhed? Eller ønsker du at forstå din PC bedre? Så er disse enkeltfagskurser fra informatikassistentuddannelsen sikkert noget for dig.

- PC'ens opbygning, funktion og DOS
- Regneark, tekstbehandling, bogføring og databasesystemer

NIELS BROCK

Copenhagen Business College

Informatik

- · Valgfag f.eks:
 - PARADOX 3.5
 - CONCORDE, NAVIGATOR
 - WORD PERFECT 5.1
 - DTP, ALDUS PAGEMAKER
 - AUTOCAD 11, niveau 2

Alle kan være med

Der kræves ingen særlige forudsætninger for at være med. Kurserne koster fra 600 til 700 kr. pr. enkeltfag. Ønsker du at leje en bærbar PC, koster det 400 kr. pr. måned. Kurserne begynder uge 43 og strækker sig over 5 måneder med 72-90 lektioners undervisning en aften om ugen med start kl. 17.00.

Ring eller fax efter brochure og ansøgningsskema.

- Horker 18, 2730 Herler Tlf. 42 84 38 22, Fax. 42 84 02 99
- Ellebjergrej 52, 2450 Kobonbarn SV 1][.: 36-46-16-22 Fax: 36-44-03-57

Ansvarshavende udgiver: Klaus Nordfeld

6 2 0 00

Chefredaktor: Christian Martensen, D.

Medarbejdere:

Christian Sparrevohn (spilred.), Niels Lassen (nyhedsred.), Soren Bang Hamsen, Jakob Sloth, Gert og Loa Søtensen, John Alex Hvidlykke, Hans Heutrik Bang, Mare Priis-Møller, Torben Flammer, Bo Jørgensen, Claus Leth Jeppesen, Jesper Kehlet, Thomas Ellegaard, Flemming V. Larsen, Bjarne Tveskov, Marshal M. Rossenthal, Kenneth Fribert, Lars J. Helbo, Mads Pedersen, Anders Christensen, Johnny Funch, Søren Svendsen

Abouncments-services

Telefonini: 11:00-16:15
Telefon: 33:91:83:35
Telefon: 33:91:91:21
Postgiro: 9:71:16:00
Arsabonnement kr. 378
Hyas bladet er enten forsinket eller udebliver, bedes du rette henvendelse til dit lokale postkontor.

Annoncert

Forlaget Audio Medio A/S St. Kongensgule 72 1264 København K Telefon; 33 91 28 33 Telefax: 53 91 01 21 Salgsehel: Klaus Vieldemann Salgs-konsulent: Lars Bo Jensen Produktion: Lis Heller

Redaktion og udgiver:

Forfaget Audio Media A/S-St. Kongensgade 72 1264 Købenfarvi K Telefontid: Torsdage 25-16 Telefont: 33-91-28-33 Telefax: 33-91-01-21

Vigtigt

Artikler og fotos i "Prival Computer" må ikke udnyttes i annoncer eller anden kommerciel sammenheng, uden forlagets skriftlige accept. Citatet med tydelig kildeangivelse accepteres, Forlaget har tet til at aftrykke og udgive indsendte programmer på andre medier end i bladet. Forlaget påtager sig intet ansvår for eventuelle trykfejl.

Produktion:

Stampe&Stampe as Dimensia III GraFX ColorPrint North Partner Repro

Fotos:

Fotosch & Guzzmann

Distribution:

Danmark: DCA, Avispostkontoret Norge: Narvesen

Medlem al:

Dansk Fagpresse

Tilmeldt:

Dansk Oplagskontrol og Gallup's DRB Index

COM-BBS:

"Privat Computer"'s Bulletin Board System kører 24 timer i døgnet, 7 dage t ugen, med 1200/24/0 Baud, 8 databit, 1 stophit og ingen pariiet. Brug ikke dit aboniementsnummer som password, men brug et eller eget valg. Fulg instrukserne på basen for at blive registreret som bruger. "COM-BBS", telefom: 33 15 20 03 SysOPs: Claus L. Jeppesen & Hars H. Bang

INDHOLD

Privat Computer 10/93

PhotoCD på Amiga, Europa's største computerbutik åbnet i Århus. Commodore dropper PC'en - det er nyheds-tid!

9 Leder

Velkommen til Privat Computer!

11 Hojt at flyve:

Flight Simulator 5 til din PC!

12 Vidi-12 - Showtime folks!

Vi har taget et kig på en billig digitizer til Amigaen: Holder den hvad den lover?

16 Stortest of lydkort

Er du træt af de kedelige "bip-bip" lyde fra din PC? Så køb et lydkort! Vi har kigget på mirakelmedicinen til din forkølede computer.

22 Din Amiga er et hjemmekontor

De nye udgaver af den danske Interserie, der indeholder tekstbehandling, regneark, database og modem-program har fået en gevaldig opstramning.

26 Pirat BBS - bag skærmen

11 såkaldte pirat-BBS'er i Danmark er fyldt med kopieret software til millioner. Vi ringede een op, og fik et afslørende interview med manden bag.

29 Tips & Trix til WordPerfect

Følg med i vores nye WordPerfect-serie, hvor du får masser af tips, ideer og genveje, der gør arbejdet med WP meget nemmere.

30 Secret Service

Hvorfor anstrenge sin hjerne eller reaktionsevne, når man lige så godt kan snyde? 32 Teknisk brevkasse

Du'r din printer ikke, viser skærmen mærkelige farver, skal du måske have mere RAM - her er stedet hvor du får svar på alle dine tekniske spørgsmål.

33 Gameplay

10 sider fyldt med test af de nyeste PC og Amiga-spil!

43 Vrocom

De "gamle" Amigaer er ikke døde, og sulten efter hastighed stilles her af et nyt acceleratorkort fra Supra.

44 Games Preview

Dit kig ind i fremtidens forunderlige urskov af spilnyheder.

46 Mailbox

Hvorfor tilhøre det tavse flerfal, når du kan komme til orde over for 144,000 læsere hver måned?

49 Guldgruben fra Las Vegas

Westwood Studios har med succes er som Kyrandia og Dune II lagt sig solidt i spilverdens I, division. Vi interviewer

51 Demo-fest i Finland

Vi har kikket nærmere på de bedste demoer fra den finske konkurrence, der bl.a. indeholder en parodi på TV-serien Beverly Hills 90210.

52 Det Alternative Hjørne

Har du endnu ikke et tekstbehandlingsprogram, kan det være at shareware programmet TextPlus kan friste.

54 Månedens abonnent-vinder!

I Privat C'omputer's månedlige præmieudtrækning blandt abonnenter, har vi udtrukket denne måneds heldige vindere - se straks efter om du er en al dem!

EUROPAS STØRSTE COMPUTERFORRETNING ÅBNET I ÅRHUS

Århusianerne kan nu bryste sig af at have noget, som overgår ikke bare køberhavnerne, men også hele resten af Europa-nemlig den største computerforretning.

Deter CPU-kæden, som har åbnet sin "hyperstore" nummer to, denne gang 5,000 m2 på Graham Bells vej i det nordlige Ärhus.

Ud over CPUs egen PC-produktlime, "Sir Henry", sælges blandt andet IBM, Apple, Olivetti, Compaq, Dell og Hewlett-Packard.

"Faktisk er IBM blevet vores største aktiv. Men de laver også rigtig gode maskiner i dag - de er endda blevet PC-kompatible", siger salgschef Kim Vigen, CPU Hyperstore

På softwaresiden finder man stort set alt - fra små løsninger til hjemmekontoret, til dyre AutoCAD.

Hyperstoren vil nok filtrække erhvervskunder fra det meste af det fyske kontinent. Men der er også plads til de små, private computerbrugere. Bl.a. i form af et stort udvalg f.eks. lydkort og MIDImusik.

I samme hus findes også konsulentvirksomheden ComPartner, som rådgiver erhvervskunder. Og Århus edb-bøjskole har lejet lokaler til undervisning. Så der er meget åndet end blot forretning i huset.

"Jeg håber, at forretningen også kan blive et sted, hvor man kan se hvad der rører sig i teknologien. Vi vil satse på at få spændende produkter ud i forretningen til fremvisning - også inden de er salgsklare", siger Kim Vigen. F.eks. var der i åbningsdagene mulighed for at se en Pentium-baseret maskine i funktion. Kim Vigen fortsætter:

"Vi vil prøve at holde messer i stil med åbningsmessen omkring hver tredje måned".

"Jog helier, at farminingen også bliver et sted, hvar man kan få at se knad den rank sig et nyt i teknologien", sigar selgsche Kim Vigen fra Hyperstore i Aches.

NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER

FÅ 50MHZ PÅ AMIGA 1200

Microbotics er nu også kommet med et turbokort til Amiga: 1230XA findes i to udgaver: MC68030/68882 med 50 Mhz og MC68EC030/68882 med 40 MHz clockfrekvens. På kortene er der også ur med batteribackup. Begge udgaver kan bestykkes med indtil 128 MHz RAM i form af eet SIMM modul, selvom priserne nok vil afskrække de fleste fra at anskaffe mere end 16 MHz. Den 32-bits RAM bliver ikke automatisk tilføjet, men skalaktiveres med to kommandoer: AddXAMen og SetXA. Med SetXA kan man indstille alle de vigtigste data: Processor/Coprocessor, clockfrekvens, RAMstørrelse osy.

Printet er omhyggeligt udført med forgyldte kontakter og de vigtigste kredse i sokler. Ifølge

Microbotics kan der opstå problemer med en A.1200, som man senere har udstyret med harddisk, hvis man installerer 50 MHz versionen. Den almindelige strømforsyning er ikke kraftig nok (25 W) hvorimod den kraftigere strømforsyning der hører til A1200HD ikke vil blive overbelastet. Hvis du er i tvivl, så spørg din forhandler først.

Betafon, tlf. 3131 0273

CYGNUS EDITOR BLIVER BEDRE

Mange programmører sværger til Cygnus Ed Professional på grund af dens mange og og fleksible funktioner. Version 3.0 skulle gerne være på gaden når du læser dette, og nu lover ASDG fuldstændig understøttelse af Workbench 2.0 og 3.0, hvilket blandt anden indebærer support for diverse sprog.

Cygnus Ed scroller nu også derudaf i samtlige AGA modes, og indtil flere Cygnus vinduer kan åbnes samtidigt på flere forskellige skærme.

Amigaens Clipboard bliver nu endeligt anvendt, og inde i Cygnus Ed finder du nu en fuldblods makro editor.

Spørg din lokale forhandler.

MESSE I KOLN

I 1992 deltog Commodore ikke i den årlige Amiga-messe i Köln. Messearrangøren havde givet adgang til Sega og Nintendo, og dem ville Commodore ikke være i selskab med. Istedet lavede man sin egen messe i Frankfurt; men som det vist fremgik af vores reportage, var det en lidt blandet formøjelse.

Måske har Commodore indset fejlen, måske mener man bare, at man med CD32 nu kan tage konkurrencen op. Ihvertfald vender Commodore i år tilbage til köln. Dermed er der lagt op til en forrygende messe-oplevelse i weekenden fra den 5,-7, november.

På messen vil man kunne se de sidste nyheder til den kommende julehandel. Kommer Amiga 1400? Man har de bedste muligheder for, at gå på indkøbt, da priserne er ekstremt lave. Man kan også prøve nogle af verdens mest avancerede virtual reality maskiner, eller få en personlig snak med Fred Fish, som er gæst hos firmaet Stefan Ossowski. Endelig kan man kigge indenfor hos Sega eller Nintendo. Der er jo så langt til Köln, at man nok ikke bliver set af nogen man kender.

SCANTEAM FORTSÆTTER - WAREHOUSE LUKKER!

Henoversommeren lukkede et af de mest aggressive og markante Amiga-firmaer i Danmark: Amiga Warehouse, Firmaet, der var en fusion mellem Euro-Trade og Nikita Data. havde bl.a. eneagenturet på GVP i Danmark. GVP forhandles nu af de resterende i den danske Amiga-verden. Også lille Daisy Software er lukket. Firmaet beskæftigede sig mest med spil, men Robert Vanglo, indehaveren af Daisy Software matte tilsidst opgive kampen i en industri, der for alvor har faet lavkonjukturen at føle.

Til gengæld lukker Scanteam ikke foreløbig. Godt nok er de stadig i betalingsstandsning, men itolge Michael Jakobsen. der ejer Scanteam, er det kun et spørgsmål om tid, før alt kører som normalt igen. Iøvrigt understreger Michael Jakobsen, at alle, der har købt noget hos Scanteam, selvfølgelig får den service de er berettiget til. inkl. garanti-ordninger osv., samt at firmaet fortsætter som normalt. Man har endda udvidet staben en smule! Vi kan kun ønske Scanteam held og lykke i fremtiden!

DINOSAUR FEBEREN MELDER SIG

Efter Steven Spielberg's Jurassic Park er kommet på op, er Dinosaur moden så småt ved at melde sig på Amigaen også. Det er Optonica der netop har lagt sidste hånd på et CD baseret undervisningsprogram om de kære fortidsøgler. Dinosaurs er titlen på CD'en som naturligvis er blevet til i samarbejde med British History Museum.

Med Dinosaurs i CD-drevet får du serveret informationerne i form af billeder, tekst, 2D og 3D grafikanimationer og motionvideoer. Med andre ord, interaktiv undervisning på Amigaen når det er bedst.

BMP, tff.: 4228 8700

NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER

NYT STÆRKT TEGNE-PROGRAM

Med det nye tegneprogram Brillance til Amiga kan du tegne og animere i alle grafik-opløsninger. inkl. A1200/A4000's specielle AGA-opløsninger. Samtidig kan du tegne eller ændre i rigtige 24bit billeder! Fordelen med Brilliance er at du kan veksle mellem en tegning, en animation og eller en brush f.eks. og stadig beholde de originale farver. Animationsdelen er også meget udbygget, hvor du kan placere f.eks. en brush i et specielt 3D-univers, og kun angive start- og slut. Så sørger programmet for resten. Selvfølgelig har du også mulighed for

selv at bestemme animations-forløbet. Brilliance understøtter skalerbare fonte og Med det nye tegneprogram Brilliance kan du tegne i fuld 24-bit kvalitet.

næste nummer af Privat Computer!

Betafon, der er den danske importør, har nu også Professional Calc 2.0 på lager. Det er et avanceret regneark, der nu også understøtter AGA-grafik og postscript-udskrift. Med det kan du lave meget

konplicerede regneark, og der er samtidig mulighed for at få en grafik præsentation af sine tal, så man kan bruge det i f.eks. skoleopgaver eller i forretnings-øjemed

Betafon, tlf.: 3131 0273

Du får stærkt forbedrede lydkvalitet med GVP's DSS 8+

En af de igennem tiderne mest solgte soundsamplere har været GVP's DSS 8 sampler, der nu udkommer i en ny version kaldet DSS 8+. Ved at udnytte de erfaringer GVP opnåedede under udviklingen af PhonePak kommunikationssystemet (en art telefonsvarer), blev det pludselig en smal sag for GVP, at tilføre sampleren ekstra features så som automatisk kanal skift, indbygget mixer samt et programmerbart low pass filter. Disse indbyggede funktioner medfører lavere støj ved sampling, idet du nu langt bedre kan optimere samplerens ydeevne under varierende optagelsesforhold.

DSS 8+ kan i den nye version optage i en hastighed på 51, 136 samples pr. sekund i mono og 42,613 samples i stereo. Desuden medfølger der et ARexx interface, der gør det muligt at anvende/styre sampleren fra andre programmer.

CD DREV TIL SCSI INTERFACE

For de Amigaejere der har en SCSI interface controller i deres Amiga, bør produktet AsimCDFS fra det canadiske firma AsimWare Innovations nok studeres indgående. ASimCDFS er et CD-ROM filsystem for Amigaen, der læser CDTV ISO9660, High Sierra samt Macintosh HFS CD-ROM format.

Med den nye version 2.0 er der nu inkluderet ARexx understøttelse, samt mulighed for at læse Kodak's Photo CD format.

kan jonglere med grafik på sin

computer. Vi bringer en test i

Det smarte ved Kodak's Photo CD format, er at du kan tage dine almindelige 35 mm. billeder (papir eller dias) til fotohandleren (som sender dem til nærmeste farvelaboratorium). og få dem lagt over på en Photo-CD for en ca. 10 pr. billede. På den måde får du digitaliseret dine billeder i en helt perfekt kvalitet (24 bit og nedefter), uden at du behøver at investere i en dyr digitizer samt en videokilde. Billederne kan derefter loadesind på Amigaen ved hjælp af AsimCDFS programmet og et CD-ROMdrev, til brug i f.eks. Professional Page eller Deluxepaint III.

AMIGA-GRUPPEN FLYTTER

Firmaet der har specialiseret sig i professionelle grafik og video-løsninger til selskaber og antenne-foreninger, flytter fra sine loka-

er i Hørsholm, og til Sukkertoppen i Valby på Sjælland. Her vil man prøve at samle flere forskellige multimedie firmaer, der sammen kan hjælpe og inspirere hin-

Amiga-Gruppen er flyttet ud på Sukkertoppen i Valby, hvor direktar Knud During (billedet) bl.a. er med i opbygningen af et TV-studie. anden. Knud During, manden bag Amiga-Gruppen er bl. a. kraftigt med i opbygningen af et professionelt TV-studie, hvor den bærende kraft bliver Amiga-Gruppen blev dansk distributør af Caligari, et 24-bit kort der kan alt det alle de andre kan, plus meget mere. Derudover har During fået et meget billigt kort (relativt!) til Amiga'en, Digital Editmaster, der gør at man kan redigere if.eks. en video-film, uden tab af kvalitet.

NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER

EKSOTISKE FONTE

Det ersjældent at afrikanere og asiater får muligheder for rigtigt at folde sig ud på Amigaen, hvilket bl.a. kan skyldes begrenset understøttelse af disse verdensdelesskriftsprog, Nuer der imidlertid kommet 4 afrikanske og asiatiske fontpakker på markedet. Fontene er lavet til nogle af de vigtige Amigaprogrammer så som Deluxepaint, og helt specifikt er følgen-

Mange af sprogene har en vis lighed med S-togsstationernes grafitti.

de sprog understøttet: arabisk, Persisk (Farsi), afgansk, syrisk, og gammel tyrkisk (Ottoman).

Senere forventes sprogene indisk, japansk, græsk, hebraisk, russisk og armensk.

Interesserede kan henvende

L.C.P.S. Inc. P.O. Box 2051, Schiller Park II 60176, USA 009 1 708 678 7183

REPARER DEFEKTE CD'ERE

Hvis du er den lykkelige ejer af en CD afspiller, kender du helt sikkert den situation, hvor din CD begynder at "mixe" numre og lave "scratching" helt på egen hand, så musikken lyder som en rapper, der har et stammeproblem i svær grad. Det kan skyldes mikroskopiske ridser i CDens overflade, der forstyrrer sporingsmekanismen, og det kræver ikke den helt store fantasi at forestille sig hvad dette fænomen betyder for en CD ROM, når du pludselig får læst det samme spor ind igen og igen.

Her kommer det særlige CD reparationssæt ind i billedet. Det er IKKE bare et almindeligt rensesæt, hvor en smart producent har fyldt ethanol (alkohol) på en lille flaske og sælger det for en pris, der overgår en 12 års whisky. Her får du 3 forskellige preparater til henholdsvis at rense, reparere og beskytte dine CD ROM'er (og almindelige CD'er naturligvis).

Sporg hos din lokale forhand-

NY VERSION AF KICKSTART OG WORKBENCH

Efter frigivelsen af den nye Amiga CD 32 bit konsol arbejder Commodore på højtryk med et CD ROM drev til A1200. Det kræver imidlertid en mindre ændring af operativsystemet, så senere på året skulle Kickstart og Workbench 3.1 gerne se dagens lye.

Udover CD understøttelse, indeholdersystem3.1 ogsåstærkt forbedret printer support med korrekt udprint af HAM8 billeder, og en forbedret PostScript driver, der kan printe grafik uden problemer. Desuden følger der også en driver til den billige og populære Hewlett Packard HP 550 C farveprinter med i købet.

Overscan bliver bedre understøttet, så du nu kan bruge hele skærmens bredde på de nye 1940 og 1942 monitorer.

Det nye system kan køre på alle Amigaer fra A500 Plus og opefter og ifølge danske Allan Havemose, der er direktør for System Software hos Commodore, er det tet forsøg på at få alle nyere Amigaer til at køre med det samme operativ system.

FLERE FARVER PÅ MONITOREN

Normalt kræver flere farver nye custom chips og opgraderinger af operativsystemet, men firmaet BCC har fundet på en meget simplere løsning. Ganske vist vil nogle måske hæyde at den ikke er helt så effektiv til at lave fede effekter i spil med, men til gengæld koster den kun ca, en hundredekroneseddel. Det er nemlig en plasticforsats, der kan monteres udenom skærme v på din monitor, og på ingen tid kan få din Amiga til at se ud som om den har haft besøg af en spraydase bevæbnet S-togstrænet grafittimaler som du kan se på billedet.

Forsatsen kan også fås i mange andre versioner såsom et amerikansk flag mv.

COMMODORE SATSER NU KUN PÅ AMIGA

Efter at vi i sidste måned skrev om Commodores lukninger af afdelinger i hele Europa, er der sket ting og sager. Ifølge Jesper Christensen, salgschef hos Commodore, er de omtalte kontorer i bl.a. Benelux-landene, Sverige, Norge og Spanien ikke lukkede, men kraftigt beskåret. Strukturen er altså intakt, men med væsentlig færre ansatte.

Men nu dropper Commodore samtidig sin PC-afdeling fuldstændigt. De har lavet en aftale med et stort Taiwanesisk firma, Acer, der har overtaget, og fremover kan benytte sig af, Commodores indarbejdede navn på PCmarkedet, og sælge Acer-computere med Commodores navn på. Men det er kun navnet Commodore der lever videre - rent praktisk har Commodore, som VI kender det, fremover intet med

PC-salget at gøre overhovedet. Som vi skrev sidst flytter resterne af Commodore i Danmark over til Århus, hvor der nu satses på Amiga, og kun på Amiga. Og det bør Amiga-ejere da kunne se frem til. Commodore har helt droppet at sælge PC'ere, og koncentrerer sig i stedet om at sælge Amiga'er, og deriblandt denne krabat, Amiga-spillekonsollen CD32.

NYHEDER NYHEDER NYHEDER

15 DISKETTER MED CLIP-ART I 4096 FARVER!

Til de lange efterårsdage har M.R. Gruppen samlet en pakke på hele 15 disketter, der indeholder over 300 farve elip art-billeder

Billederne er gemt i HAM format, hvilket giver en meget høi kvalitet -se selv billederne.

høj kvalitet -se selv billederne. Samtidiger billederne delt op i følgende kategorier. Krybdyr, insekter, biler, fly, krigsskibe og andre dyr.

For at kunne bruge billederne skal du have et program, der har mulighed for import at HAM billeder, såsom Deluxe Paint 4. DigiPaint, ProPage, PageStream m.v.

Prisen for pakken er 249,- kr. M.R. Gruppen, tlf.: 56 63 22 77

PRISFALD PÅ A570 CD DREV

Nu hvor Amiga CD konsollens hede ånde kan mærkes i nakken, er forhandlerne blevet helt vilde for at komme af med deres lagre af A570 CD ROM drev til Amiga 500. så priserne rasler ned. I udlandet sælges drevet sammen med Lemmings, Sim City, CDPD sam-

lingen og et leksikon for 1500 kr. så det kan jo være du kan finde et godt tilbud hos din forhandler.

Velkommen til

PRIVAT COMPUTER

"PC og Amiga - vi tager det sjove alvorligt".

Du har en computer derhjemme. Du har krav på at vide, hvordan du kan få mere ud af din PC, uden at du først skal tage et kursus i uforståelig EDB-jargon. Men de normale PC-blade i Danmark er dræbende kedelige, med mindre du synes at et "SCSIinterface" er ophidsende.

Hvorfor er der ingen der skriver artikler om WordPerfect for begynderen, hvorfor er der ingen der skriver om lyd-kort, om joysticks, om CD-ROM drev, om spil, om hjemme-budget programmer, om tegne-programmer osv. osv.

Hvorfor er der ingen, der på normalt dansk kan fortælle dig, hvad der er værd at købe og hvorfor?

Det er der nu - og bladet hedder Privat Computer!

Også til spil

Harduen.computer.derhjemme, så spiller du computer-spil. Uanset om du vil indrømme det eller ej.

Og hvorfor skulle du ikke det? Her har du brugt 1000-vis af kroner på noget, der langt overstiger prisen for et TV eller en video. Og spil er langt mere intelligente, krævende og udfordrende end f.eks. "Lykke-Hjulet" eller "Glamour". Og i spillet er det DIG, som bestemmer - ikke en eller anden dum-smart studievært

Så det er på tide, at nogen tager dig og din computer alvorligt og det gør Privat Computer.

Hvad med "Det Nye COMputer"?

Hvis du indtil nu har kendt Privat Computer under navnet "Det Nye COMputer" vil der være to væsentlige ændringer: dels vil bladets udseende være helt nyt, dels vil der være flere PC-artikler i bladet. Men frygt ikke: Amiga stoffet fortsætter i Privat Computer, skrevet af de samme dygtige journalister, og med den samme gejst som altid. Og ligesom Muren i Berlin er revet ned, har vi også besluttet os for at rive PC kontra Amiga-Muren ned - nu hedder det PC OG Amiga!

Tillykke med dit nye blad - og god fornøjelse!

Med venlig hilsen, Christian Martensen, Chefredaktør

AMIGA

VERDENS MEST SOLGTE MULTIMEDIA COMPUTERE!

AMIGA CD32 - verdens vildeste konsol!

CD32 spillecomputeren i "konsoldesign" indeholder ægte 32 bit Amiga teknologi, dobbelthastigheds CD drev der korer CDTV titler og almindelige audio CD'er - også dem med grafik. Og ikke mindst alle de nye superspil der er lavet til CO32 - de kan være op til 600 MB store pr. CD (syarende til ca. 650 disketter). Gameadapter for den medfolgende joypad eller mus, joysticks eller hvad med fremtidens Virtual Reality Gloves?

Leveres med Gyldendals Fakta Leksikon på CD og to forrygende action spil.

Introduktionspris fra: 3.495

Amiga'en til den krævende bruger! True color local bus grafikaccelerationskort, 16.8 mill. farver (256.000 på skærmen) superhøj grafisk opløsning, Hi-Fi stereolyd og game adapter indbygget. Direkte tilslutning til TV/video. AmigaDOS™ 3.0 og CrossDOS™ gør denne Amiga kompatibel på fil-niveau med alle PC-DOS baserede data. Mulighed for indbygning af harddisk.

Priser fra: 3.495

AMIGA 4000 - den professionelle multimedia-maskine!

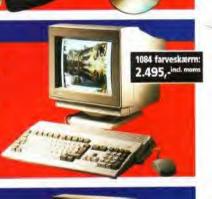
Den perfekte computer til avanceret desktop publishing, 3-D animationer, musik- og videoproduktion og ægte multimedia præsentationer. Alle relevante tilslutningsmuligheder. True color local bus grafikaccelrationskort, 16.8 mio. farver, Hi-Fi stereolydkort og styresystemet AmigaDOS™ 3.0.

Med 68040 processor, 6 MB RAM, 120 MB harddisk: 18.995.

Med 68030 processor, 2 MB RAM, 80 MB harddisk: 11.995

SE DEM OG PRØV DEM HOS DIN FORHANDLER I DAG!

NYHED!

farveskærm:

FLIGHT SIMULATOR 5

Hvis du går og drømmer om at blive pilot, kan du jo starte med at øve dig derhjemme foran computeren - det nye Flight Simulator 5.0 er så tæt på virkeligheden, at du næsten kan lugte benzinen!

Af Soren Svendsen

Flight Simulator er en underlig fisk, der placerer sig i et gråt ingenmandsland mellem sjov og seriøsitet. Der burde ikke herske tvivl om, at en flysimulator hører til i underholdningsafdelingen, men Flight Simulator er altidgået et skridt videre og har være så uhyre realistisk, at Microsoft påstod man kunne lære at flyve af det, da de lancerede det midt i 80'erne til alle de populære 8-bit computere.

TRACON B

Bliv flyleder for en plovmand på din Amiga

Traffic Control er en alvorlig og nødvendig del af alle lufthavnes hverdag. Alle ankomster og afgange skal foregå trygt og roligt, hvilket er en flyleders ansvar. Han skal sørge for, at indkommende rutelly dirigeres det rigtige sted hen, uden at komme for mer andre maskiner så der opstår en krise.

Det er netop, Irvad Tracon II fra Wesson Intermitional giver dig æren af at prave. Det er en gammel sag fra 1990 til Amiga og PC, men Tracon II kan faktisk styre Flight Simulator via et seriel-kabel eller modem. FS version 3 og op giver mulighed for multiplayer, og det er denne option. Tracon II udnytter.

En PC'er med Flight Simulator kan kobles på en Amiga, og derved kan du rive dig i håret, mens din medspiller sjosker rundt i sin langsomme Cessna og generer rutetrafikken på det alvorligeste. Vi fik det ikke til at virke med version 5 af Flight Simulator, men man kan håbe at det går i orden inden udgivelsen. Tracon II kan også sagtens stå alene, da det er et meget avanceret og nervepirrende spil, selvom det blot foregår på en grøn radarskærm. Absolut værd at se på, hvis du vil være hjemme-flyveleder.

Betafon, tlf.: 31310273

De første udgaver var langsomme og med spartansk grafik. men nu er de altså nået til version 5, der heldigivs har været en tur på den digitale skønhedssalon for at få fjernet rynkerne fra fireren. Nu lever FS 5 faktisk op til dagens grafiske standard, da al landskabsgrafik er blevet alvorligt forbedret med flere farver, texture mapping og masser af detaljer. De tre sædvanlige "Flight Simulator"-flyerstadigvæk Cessnaen. Learjet'en og den gamle Sopwith Camel, men nu er der også et svævefly med. Alle sammen er peppet op med mange detaljer i grafikken, f.eks. bevægelige flaps, blinkende lanterner og skyggevirkning på bløde flader.

A poor lonesome pilot

Meningen med FS er naturligvis. at give en så realistisk flyveglæde som muligt, så derfor er instrumentpanelet i tip-top stand med metre, kompasser, trafikradio og alt det andet, et pilothjerte kan begære - til mindste detalje. Omverdenen har også sit bud på en realistisk flyvetur, for i lav højde spiller turbulente vinde en storrolle for en lille potte som Cessnaen, og tåge gør det svært at lande. En af de bedste forbedringer er trafikken. Førhen var det en stakkels, ensom pilot der tøffede rundt i sin trofaste Cessna, men nu er der andet liv i form af andre fly i lufthaynene og i luftrummet. Traffic Control er også en vigtig del af den daglige flyvning, da man helst vil undgå luftkollisioner og den slags.

FS 5 - en underholder?

Der er også blevet plads til lidt underholdning i den ellers temmelig seriøse simulator. Et lille

spil, hvor man skal sprøjte marker med insektmiddel fra sit propelfly, et par scenarier med formationsflyvning og lidt action fra 1. Verdenskrig i den navnkundige Sopwith Camel dobbeltdækker (flyverhjelm og rødt halstørklæde ikke inkluderet). Synes man det er noget pjat, kan man alligevel få lidt spænding: Flyets "pålidelighed" kan sættes drastisk ned, og man kan give sig selv de værst tænkelige vejrbetingelser. Prøy selv at lande i tåge samtidig med at du er løbet tør for brændstof og alle instrumenter er røget sig en tur. DET kræver sin mand m/k.

Ikke action-præget

Flight Simulator ser lovende ud for alle med en lille "flyboy" gemt i sig. Med masser af realisme og flot grafik nærmer det sig mere og mere til spillenes verden, men forvent ikke hæsblæsende F-16 action med Sidewinders fygende om ørerne. Det henvender sig nok kun til et begrænset publikum. men man får altså noget for pengene. Det eneste der kan give skår i glæden er alle disse forskønnelser og forbedringer. De har nemlig deres pris: hastigheden. Hvis du vil have det fulde udbytte med hurtig skærmopdatering og alle avancerede muligheder i funktion, så skal du nok regne med at besidde en hurtig 486'er med et 512 kb VGA-kort og 4 mb ram. Ellers kan realismen godt gå hen og blive særdeles svær at få øje på.

Flight Simulator 5 SKULLE være pågaden i slutningen af september, sikkert når du læser datte

Cessna Skymaster på tæt hold. ER det ikke flot?

Cessna'en på vej henover Chicagos tage.

Bag Learjet'en mod Golden Gate Bridge,

Læg mærke til det overfyldte instrumentpanel. HVER viser har en funktion.

Bryd lydmuren med Flight Simulator 5 til PC.

Der er også forskellige europæiske scenarier med, bl.a. Munchen som her.

Piloten fra Første Verdenskrig faler sig ikke rigtig hjemme.

En Sopwith Camel i Chicago. Anakronisme?

Pilloten fro Første Verdenskrig. Hvor er Woodstock?

SHOWTIME FOLKS!

Af Anders Christensen

Amigaen har efterhånden placeret sig solidt indenfor grafisk

TV produktion, men selv om tegneprogrammer og 3D raytracere hiver stadig bedre på derne computer, er man en gang
imellem nødt til at importere et
billede fra levende videokilde.
Til dette formål benyttes digitizeren, der er i stand til at konvertere et analogt composite signal til et digitalt, der kan viderebehandles i amigaen. Vidi-12 digitizeren fra firmaet Rombo er et
bud på en billig løsning, der løser nelop denne opgave.

Dårlig design

Kortet leveres i en flot æske, der skriger på at blive åbnet, og nede i selve pakken finder vi den anonymt udscende Vidi-12 digitizer, en manual og til sidst en diskette med software. Selve digitizeren placeres i Amigaens parallel port. Et andet stik forbindes i porten til ekstra diskettedrev, hvorfra Vidi-12 farsinstrøm. Jeg ville nok have foretrukketen 100% ekstern strømforsyning i stedet, men det er kun et problem hvis man har et ekstra diskettedrey, der ikke har porten gennemført. Uheldigvis dækker digitizeren også for porten til skærmen på visse Amiga modeller, og det betyder. at man vderligere skal investere i et forlængerkabel for at benytte kortet. Bag på kortet finder vi to stilk til indgangskilden; et phono stik, og et Y/C (SVHS) stik. Alt i alt virker selve designet ikke serlig gennemænkt, og digitizeren når, fuldt monteret med stik, omkring 13 cm. ud fra selve computeren.

Suveræn software

Softwaren virker denmod utrolig gennemternkt, og den medfølgende diskette booter velvilligt pååenhver Amiga med Kickstart 1.3 op til Release 3. Har du harddisk, kan den naturligvis også installeres herpå. Et program tager sig af samtlige funktioner med et flot og overskueligt brugerinterface.

Fra "Grub" menuen vises motivet fra videokilden i gratoner,

Vi har taget et kig på en billig digitizer til Amigaen. Holder den hvad den lover? Vidi Amiga/12 en timer. Sidstnæynte giver dig men da Vidi-12 bruger mere en ud til: 3131 (1275

men da Vidi-12 bruger mere en 1/25 sekund på at grabbe et farvebillede, er et still billede nødvendigt. Det går naturligvis hurtigere, hvis du kun grabber i son hvid eller en af de tre grundfarver (RGB), men generelt skal du sørge for at have en video der kan lave et ordentligt still-billede.

Du kan påbegynde en digitialisering via musen, jøysticket eller en timer. Sidstnævnte giver dig mulighed for at lave nogle ret gode special effects, som f.eks, en blomst der abner sig på nogle få sekunder, eller skyer der fræser over himlen.

Understatter AGA format

Efter motivet er blevet grabbet,

kan billedet gemmes i hukommelsen, og det samlede antal er kun begrænsetaf RAM. En anden funktion i programmet giver dig muligheden for at afspille bille-

VIDI-12 kan digitalisere både fra en video og fra et video-kamera. Her et billede af stuepigen, som vi har taget med et dyrt video-kamera.

derne og dermed lave en animation.

Til viderebehandling af billederne, giver Vidi-12 dig en række muligheder i "Edit" menuen. Her kan specielle effekter såsom Negative, Silk og Soft Focus, hjælpe med til at frembringe det specielle resultat, man ønsker trukket frem. I alt byder Vidi-12 på hele 12 forskellige måder at bearbejde billedet på.

Konvertering mellem forskellige billedformater, varetages i "Mix" menuen, hvorfra man kan konvertere et billede mellem langt de fleste opløsninger, der supporteres på Amigaen. Dette

Roger Rabbit "fanget" i dobbelt forstand. Her har vi digitaliseret et still-billede fra video, og gemt det som en ganske normal IFF-fil.

Hovedmenuen i Vidi-12. Herfra kan du hoppe til de fire sektioner i programmet samt konfigurationsmenuen.

Panelet hvorfra billedet grabbes. Bemærk muligheden for at justere lysstyrke, kontrast m.m.

Ønsker du at konvetere et billede til et andet format, kan det gores fra "Mix" menuen.

Hele 12 specielle effekter bydes der på, hvis du gerne vil forbedre dit motiv.

77.67911	1.0000000	Fight St. Fanch	_	3
His His Edit	D HEAT	Start		Wine Mine

Dine billeder kan afspilles som en animation i "Carousel" menuen, hvor billederne opbevares.

Shareware

programmer til IBM kompatible PC'ere

Spilpakke 1: BLa. Bazle Ground, Robornaze P. Resque Rover og mange Clere.	The Lobbyl og 81 (The Dome), Sandelovm, Hoosier City.
Paganitzu og manga flere:	Keen iln Goodbye Galaxyi, Arctic Adventure: Secret Agent
Super-spilpakke	
Die bedele fra spilpakke † 5.2 sarri	ende og flotte VGA-spli for kun kr. 175,-
Envision Publisher (DP), Desklop konverleer de fleele guillé farmater at bruge after yidenebes/bejde.	rent (genepoguen), Craphic Workshop (viae), angigerer by og mere end 1000 gtelfkbildede (WPG, GIF, IMG m.fl. lige Komplet DtP-løsning for kun kr. 175,
kinvertieer de festie grafitformater) at bruge etter viterrebearbeide.	og mere end 1500 gtafikbilleder (WPG, GIF, IMG m.fl.) tge
kiny-enterer de feelde guilktorreater at brige etter yderebeerbeide. Ja – send mig strake spændende p Disketteform	og mere end 1300 genkbildere (WPG, GIF, IMG m.fi.) ige Komplet DtP-läsning for kun kr. 175,- s en <i>GRATIS</i> katalogdiskelte med masser af

Temwa Data ApS

Navn: Adresse:

Søndermarksvej 24B 7100 Vejle

Tif: 75 72 12 22 Fax: 75 82 09 76

Alle priser incl. moms

Virus-fri

Mange nyheder, f.eks. Spil:

Wolfensten3D version 1 1 BioMenace - MonsterBash Major Stryker - MegaTron Spear of Destiny - KungFu

Wolfenstein3D, Falcon3 RoboMaze - Solar Winds American FootBall - Brix

Abyss - 3D-Pool - Sitris BattleShip Wf-Ball - Skak

Jill of the Jungle - OverKill Castle of the Winds - Oxyd

Air Traffic Control Simulator Solar Winds - KiloBlaster

Vga-PinBall - LlamaTron MoreJongg - BallGame 2 Alt fra Apogee og Epic MegaGames

Programmer/utilities:

Graphic WorkShop i helt nye versioner til både DOS og Windows

Morph - flydende overgang mellem 2 eller flere billeder.

Benchmark-programmer til måling af hastighed: WinTach - WinBench -WinSpeed - WinSock Alle i nye versioner

Vpic60-G - gif-viewer Ter100 - modemprogram ModemDoc - modemtestet GeoClock - flot verdensur peTutr - her lyn-tastning ProTrax - printudlægning Ari241 - PkZin204G WinZip Shez90 HyperDisk SpeedKit SuperDisk Copy Program TommySoft CAD BioRytmer på dansk

KUN 30 KR PR DISKETTE

og DET er så billigt, at kun GigaByte gider lave det til den pris!

Computere

køre lidt af hvert.

386DX 40 MHz 170 Mb harddisk 4 Mb 70ns RAM 14" SVGA monitor - laystråling minitower kabinet DK 102 t. tastatur

8.700 kr. Komplet og køreklar

Til den, der skal Til den, der kræver en hurtig maskine:

> 486DX 33 MHz VESA LocalB 251 Mb lynhurtig harddisk 4 Mb 70ns RAM 32 bit skærmkort

32 bit Promise HDD controlle 14" SVGA monitor / laystralin Minitower kabinet Keytronic tastatur - 102 taste

12.195 kr. Morgendagens teknologi

Harddiske

Conner CP30254 251 Mb - 12 ms

Western Digital CAVIAR 256 Mb/13 ma/l ars garanti 2.530

Seagate ST3390A 340 Mb - 12 ms

W.D. CAVIAR 340 Mb/12 ms/3 ars garanti 3,230 -

W.D. CAVIAR

Video

TsengLabs ET4000 1 Mb RAM - 24 bit - VLB 1.875

Diamond Stealth 24 1 Mb RAM - 24 bit - VLB/18/4900

Diamond Stealth Pro Mb VRAM - Vesa Local BG:375

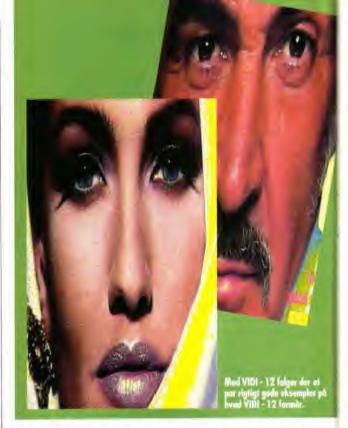
Diamond Viper 2 Mb VRAM - Vesa Local Bust 000

17" CTX monitor 6.750 igitalstyring - laystráling

HIDDE

Canon LBP4 laserprinter CD-ROM drev, XA- og Photo-CD kompatibel50 250 MB tapestreamer incl. software 1.780 Bånd til tapestreamer, formatteret 188 Sound Galaxy Pro 16 bit 1.700 Sound Galaxy NX Pro 8 bit 795

Aben Vendersgade 9 - 11, 1363 Kbh. K Tlf. 33 33 02 55 - Fax 33 12 32 22 ag

inkluderer naturligvis også de nye AGA modes, og grafikkortet HAM-E understøttes også.

Y/C stik inkluderet

Kvaliteten varierer naturligvis alt efter hvilken type video/kamera man benytter, og visse scener lader sig ikke grabbe på grund af for lidt lys. Dog kan den softwarestyrede lyskontrol pynte lidt på resultatet i de fleste tilfælde. Det bedste resultat fik jeg med et kamera og noget kraftigt videolys, således jeg faktisk overbelyste motivet.

Ved grabbing fra video, kan man naturligvis ikke undgå grumsede billeder, men dette er normalt i forbindelse med grabbing fra en VHS videokilde. Det er derfor vderst positivt, at SVHS ejere er husket i form af det føromtalte Y/C stik. som er i stand til at forbedre kvaliteten en smule.

Konklussion

Hvorvidt man har brug for en digitizer eller ej, er naturligvis op til den enkelte, men Vidi-12 er et godt bud på en low-cost digitizer til amatør-folket.

Vidi digitizeren kommer også i en 24 bit realtime og en 12 bit realtime version, der giver ejere af et 24 bit grafikkort adgang til en billig digitizer løsning. At kortet er realtime betyder reelt, at du ikke behøver et still-billede, men derimod fint kan benytte en videokilde i bevægelse.

Den velskrevne og let læselige dokumentation samt den virkelig gode software bærer dette produkt oppe, mens designet af selve digitizeren godt kunnne forbedres i kommende versioner. På grund af pris og kvalitet, var bekendskabet dog meget positivt.

DICTIZERE

Den første digitizer til Amigaen var Digiview fra Newtek, der kom frem i 1986. Lige siden den dag er programmet løbende blevet udviklet, men er på det seneste blevet overhalet af nyere produkter.

Digitizing er udtrykket for en konvetering fra et analogt videosignal til et digitalt signal, der kan viderebehandles i computeren. En digitizer tager fire billeder (Rød, grøn, blå samt S/H). som den samler til det færdige resultat. DigiView behøver et farvehjul med disse farver for at fungere, men nyere digitizere klarer selv denne proces. De fle-ste digitizere kan i dag, fordi de klarer RGB opdelingen internt, grabbe billeder fra hvilken som helst videokilde.

Privat Computer nr. 10-93

BALLAGE CO.

Mød Acer PAC på MikroData hos Camco Computer Products A/S på stand B-6-026

UPC!

Nu introducerer Acer den største nyhed siden PC-en kom. Acer PAC kombinerer den moderne 486 PC med alt nødvendigt udstyr til det automatiserede kontor. På jobbet eller hjemme.

Acer PAC opfylder alle dine onsker og ethvert af dine fremtidige kommunikatonsbehov...

Hvad skal du egentlig med mer'?

Your Global Partner in Computing

Acer PAC 486 PC med:

- Telefax
- Telefon
- Telefonsvarer
- Nummersender
- Stereoradio CD-afspiller
- Høittalere
- VGA-skærm
- Leksika Windows
- Dos
- Mus
- Keyboard
- Mikrofon
- 8-kanals stereomixer
- Til under

kr. 20.000,excl. moms.

DNC 30/9-93

JA TAK

Send mig flere oplysninger om Acer PAC

Eirma

Adresse

Postnr.

Telefon

Fax kuponen til 45 82 10 72 eller send i kuvert til: Acer Scandinavia AIS, Kongevejen 62 A, 3460 Birkerød. Af Søren Svendsen

Du kender den, og du hader den. Hver dag melder den sig pligtskyldigt og støjende til tieneste, og når du vil slappe af med et spil eller to, så kommer den brutalt og spiller banjo på dine tyndslidte nerver. Vitaler om PC-høittaleren! Den lyder ubeskriveligt rædsom, og den er umulig at skrue ned for. Det værste er næsten, at alle de nye spil indeholder flere megabytes musik og

lyd... men blot ikke til dig. Der er altså kun et at gøre: Få dig et lyd-

kort!

Kort om kort

Et lydkort! Hvad ER det egentlig? Det er sämænd en printplade med nogle lydkredse og andet isenkram, der kan forvandle din forkølede PC'er til en større eller mindre syntheseizer, alt efter hvad du køber og hvor meget du vil ofre. Et lydkort skal oftest sættes nediet tomt "stik" eller "slot" i din PC'er. Derfor er det nødvendigtattage kabinettet af computeren, før det kan lade sig gøre. Det et dog ikke "bare" at få et lydkort, for på IBM kompatible maskiner er alting indviklet: Der er en vrimmel uden lige af forskellige operativsystemer som MS-DOS, OS/2, Windows osv., ligesom der er en milliard (groft overslag) grafikstandarder, tænk blotpa CGA, EGA, MCGA... Og selvfølgelig slipper vi heller ikke for besværet, når der skal lyd til.

"Standard" er et fattigt ord

I dag er der tre almindeligt kendte lydstandarder, nemlig AdLib, Sound Blaster og Sound Blaster PRO. Den første standard kom frem i 1987, da et canadisk firma lancerede AdLib. Det havde 11 kanaler, men var kun i mono, og det var ikke i stand til at afspille digitale lyde. Kortet brugte nemlig en teknik der kaldes frekvensmodulering eller FM, om man vil. Fordelen ved FM-lyd er størrelsen: Det fylder faktisk ikke anderend noderne, daselve lyden bliverskabt af kortet-til gengæld lyder det ikke NÆR så godt som digitale lyde, der er samplet fra "rigtige" instrumenter. Man er i dag nået et skridt hengere end

STORTEST AF LYDKORT

Er du træt af de kedelige "bip-bip" lyde fra din PC? Så kob et lydkort! Vi har kigget på mirakelmedicinen til din forkølede computer.

Det kiggede (og lyttede!) vi på:

Lyd:

CD-ROM:

Her angives untal kanaler/stemmer. det et milligt af spille på en gang Kan man filslutte et CD-drev til

Hvor gode er de? En dårlig manual kan gore livet VIRKELIGT sart! Hviike lydstandarder korset kan

Standarder; Kompati-

Manualer:

Er der problemer med kortel og visse programmer? Hvilket slot (stik) du skat regue

bilitet Slot

med at reservere. Nogle af lydkortene leveres med et par mini- hujttalere, men byor gode

Hojuslere;

Det er altid nodvendigt af have en mikrofon, forend du kan sample. dine egne lyde. Følger den med? Hvor meget der er, og hvor godt

Mikrofon: Software:

Software-

styring:

Det betyder, at værdier som bass, diskant og balance mageligt kan justeres via et lifte program.

Veil pris Pris/ydelse: Oplyses med forbehold. Det vigtigeste af dem aller Er'ed noet' værd'! AdLib, men FM-teknikken hænger stadig godt ved. Allerede i 1991 komet nyt lydkort ved navn Sound Blaster, og nok var det AdLib kompatibelt med de samme 11 FMkanaler, men der var også en ekstra 8-bit digital kanal, sa det nu var muligt at optage og afspille lydeffekter og "rigtige" instrumenter. I dag er det Sound Blaster og Sound Blaster PRO (20 FM-kanaler og 2 digitale - istereo!). der er den førende standard, men der ER andre. Nogle vil måske undre sig, da der ikke

er testet Rolands MT-32, LAPCl osv., men de er gaet ud af produktion.

Hyad skal det være?

Når du har læst anmeldelserne og holder ved lydkortenes store lyskryds, er det en god ting at gøre op med dig selv, om du ønsker lidt bedre lyd til spillene, eller selv vil til at lave musik. Som spiller kan AdLib gå an, men man må nok se i øjnene, at det kort har overlevet sig selv. Flere og flere spil ser nemlig gerne, at du har minimum et Sound Blaster kompatibelt lydkort for at fa ordentlig lyd, og visse spil afviser konsekvent alt andet. f.eks. Syndicate (sidste nummer) og Star Control II. Derfor vil jeg anbefale, at du sparer lidt mere op og køber Sound Blaster eller et kompatibelt lydkort. Sound Blaster Pro må siges at være testens bedste all-round køb.

For de seriøse musikere er der ingen tvivl om, at Roland SC-7 lydmodulet er det mest velegnede, men står du og mangler pengene, kan et SB PRO kompatibelt bruges - lydkvaliteten bliver dog aldrig den samme. Selve SB PRO kortet skal man nok være lidt forsigtigt med, fordi det har sin egen midi-definition, men til SB 16 og SB 16 ASP kan man tilslutte et såkaldt daughterboard, der giver dig General Midi kompatibilitet. General Midi er ikke en meget lille øverstkommanderende i en eller anden hær, men en international vedtaget standard, som professionelle musikere har megen glæde af, Midistandarden går kort ud på, at alle Midi-instrumenter har de samme lyde på bestemte adresser, Det vil sige at ethvert Midi-keyboard kan spille musik (mid)-filer) som andre har lavet, da det er helt sikkert, at f.eks. en banjo på Yamahå også er en banjo på Korg og Roland osv. At et lydkort ellermodul er General Midi-kompatibelt, betyderderimod ikke at de lyder lige godt. Kvaliteten kan variere MEGET.

De nye 16-bit lydkort er selvfølgelig det sidste skrig, men de er stadig så nye, at det kan være svært at finde spil og programmer der anerkender dem. Derfor kan det være smart at vente lidt endnu for at se tiden an, da de stadigvæk er forbistret dyre.

Sound Blaster 2.0 Deluxe

Med dette lydkort følger der naturligvis manualer og software, men også et jack-til-phono kabel til stereoanlægget og et par bitte-bittesmå højttalere, hvis man ikke lige har stereo-anlægget inærheden. Installationen af kortet klarer manualen på tre sider. og kortets hardware-indstillinger skal ordnes ved at flytte små kontakter (jumpere) - kunne være lavet mere brugervenligt. Installationssoftwaren er meget bedre. for den sørger selv for at indstille de figtige parametre og tilføje drivere til Windows.

Der er en masse software med, bl.a. det spøjse "Talking Parrot", som er en digital pipfugl, der sidder nok så fornøjeligt på din skærm, og gentager alt hvad du siger til den ?. For de lidt mere seriøse er der et lille FM musikprogram og noget multimediesoftware. Desuden er der spillet Lemmings og Indy 500.

Til den digitale kanal er der et udmærket samplerprogram, som man kan benytte med en mikrofon Sound Blaster 2.0's indbyggede soundsampler er lidt primitiv, men med et rimeligt lavt støjniveau og pæne samples, der dog lyder lidt "papkasse"-agtige. Windows-brugere skal ikke føle sig snydt. for til dem er der bl.a. en mødekalender og en soundsampler, der desværre er LIDT træg at bruge, fordi der konstant dukker dialogbokse op og spørger "Er du nu helt. HELT sikker?

Under testen var der et par problemer med hensyn til AdLib og ældre software en enkelt gang, Det var Ultima VI (Origin), der blankt afviste al form for samarbejde, og det kan man ikke lade være med at undre sig over. Ellers fungerede SB 2.0 ganske pænt, selvom digitalkanalen er lidt dårligere end Sound Galaxy BX II's (se senere). Kortet er efterhånden også lidt forældet, og det egner sig bedst til spil - vordende musikere bør i hvert fald ikke købe det.

Sound Blaster PRO

Dette lydkort er næste trin på nodestativet fra Sound Blaster, for nu får du stereo lyd fordelt på 20 FM kanaler og 2 digitale 8-bit kanaler. Installationen er ligeså kort beskrevet som ved SB 2.0, blot kræves et 16-bit slot. Kortet sættes helt automatisk op af et program, så jumperbesværet slipperman for - god ting. Kortet har den fordel, at der følger et lille mixerprogram med, så man kan ændre de fleste af kortets opsætninger pr. software, både i DOS og i Windows, men de kan desværre ikke gemmes. Der følger de samme programmer med plus lidt ekstra, og højttalerne er de bedste, jeg er stødt på under testen. både flotte og med en god bas. Selvfølgelig er der også et kabel til stereoanhegget.

Det meste af softwaren er den samme som til Sb 2.0, men nyt er kommet til: Monologue er et tekst-til-tale program, der kan læse dine filer op for dig. Temmelig ubrugeligt for andre end blinde som vil få morderligt svært ved at betjene det i første omgang. Desudener deren "speciel" udgave af multimediaprogrammet "HSC InterActive".

Til forskel fra SB 2.0 kan man tilslutte et CD-Rom drev, og ejere afsådanne drev kan også få glæde af det medfølgende CD Multimedia Encyclopedia, som er meget flot og (for en gangs skyld) brugbart... men altså KUN for CD-Rom ejere.

Kortet opfører sig upåklageligt både når det bruges seriøst og når der spilles. De to digitale kanaler arter sig smukt ved både at optage og afspille digitaliseret lyd. SB PRO 2.0 er et fint lydkort, som egner sig fint til spil og rimeligt til komponering.

Sound Blaster 16 - 16 ASP

I disse multimedietider er 8-bit lyd naturligvis ikke længere nok, så Creative Labs har lanceret et par temmeligavancerede 16-bit kort. der skal afløse Sound Blaster PRO modellen, Forskellen på 8og 16-bit lyd er kvaliteten, da sidstnævnte lyder meget bedre. men fylder til gengæld også derefter. Der er tale om 20 FM-kanaler og de to digitale kanaler (i 16bit, altsa), og stereo er en mulighed. Yderligere kan man som sagt optage og afspille lyd i helt op til 44,1 khz, hvilket medfører bedre lydkvalitet-men det fylder som sagt. Der er også sket ændringer i tilbehøret, for man har nemlig droppet at lægge de to forældede spil med, og højttalere føl-

VÆRD AT VIDE OM LYDKORT

ger heller ikke med længere. Til gengæld er der vedlagt en udmærket mikrofon, og som erstatning for spillene får du animationsprogrammet PC Animate med i købet.

Forskellen mellem SB 16 og SB 16 ASP er næsten "ens". Sound Blaster 16 ASP adskiller sig ved at have pamonteret en speciel chip, der gør det muligt med realtime kompression af samplede lyde, og stemme-genkendelse osv. Altsammen uhvre teknisk og helt irrelevant for andre end dem, der vil beskæftige sig intenst med digital lyd og multimedia. Som spiller er du bedst tjent med SB 16, hvis det endelige skal være i de jetlag - prisen er nemlig uhørt pebret i forhold til vdelsen for ASP-modellen, derfor den lavere karakter.

Sound Galaxy BX II

Dette er firmaet Aztech Labs' svar på Sound Blaster 2.0, da kortet understøtter AdLib og (overraskende nok) Sound Blaster. Ligesom forbilledet er der et sæt højttalere med i kassen, og vigtige ting som IRQ, gameport og DMA skalændres vedat flytte små knapper (jumpere) på selve lydkortet. Men manualen er bedre og mere udførlig mht. installationen i computeren, selv om den stadig

er lidt kort. En smart ting ved BX-II'eren er det lille kahel, som følgermed, der gør det muligt at koble den interne højttaler til lydkortet, og på den måde er du i stand til at skrue ned for den infernalske banjospiller efter behag. Til DOS følger der et lille musikprogram med, som man kan læse ind hukommelsen, og lade lydkortet spille en ud af 12 melodier mens man layer alt muligt andet - men kun AFSPILNING! Og det lyder gyseligt. Der er et udmærket samplerprogram, og drivere og et par andre programmer til Windows er oosa med.

Lydkortet opfører sig nogenlunde som SB 2.0 og støder på de samme problemer med ældre software, men ellers er det fint nok. Det lidtsparsomme udvalg af software opvejes i høj grad af den billigere pris, så kan man undvære luksus, er BX II i orden.

Sound Galaxy NX-II

Sound Galaxy NX-II

Lyde

CD-ROM:

Manualer:

Kompati-

Hajttalere:

Mikrofon:

Software:

Software-

Vejl. pris:

styring

billitet:

Understotter:

Dette er et underligt produkt, for kortet understøtter AdLib, Sound Blaster, Covox Sound Source og Disney Speech Thing. Samtidig lever det op til MicroSofts Multimediaspecifikationer, men Sound Blaster PRO kan du godt kaste en hvid pind efter. Softwaren er dog NOGET bedre end til BX-II eren.

11 kamaler FM, 18

bit digital kanal.

Lidt flere end BX

II. men samme

AdLib, Sound

Blaster, Covox

Sound Source.

Disney Speech

Summe som BX-D

Rimeligt udvalg at

Ja, kan gemmes i

ditto kvalitet

EEPROM.

999.

Thing.

Mono

for du bliver trakteret med det tidligere omtalte Monologue, et samplerprogram og Jukebox, som også er blevet beskrevet andetsteds. Ydermere får du et mixerprogram til DOS, som lader dig gemme dine opsætninger i en EEPROM chip, som husker opsætninger når computeren er slukket. Også her kan PC-højttaleren kobles på lydkortet.

NX-II tilbyder ganske vistet hav af lydstandarder, men både Covox Sound Source og Disneys Speech Thing er meget lidt brugt, så den kan du godt overleve foruden, NX-II formår at sætte sig midt mellem to stole, for det er bedre end Sound Blaster og BX-II eren, men det er ikke nær så godt som PROmodellerne. Vil du forlade Sound Blaster eller BX-II, kan du liges godt tage springet og købe et stereokort som SB PRO eller NX PRO.

Sound Galaxy NX PRO

Nu er vi endelig ved at nå op, hvor det sner. Dette kort er Sound Blaster PRO 2.0 kompatibelt, og ligesom NX-II tilbyder SG NX PRO at emulere AdLib, Covox Speech Thing, Disney Sound Source og naturligvis Sound Blaster. Vi har altså 20 kanaler FM lyd og 2 kanaler 8-bit digital lyd. Installationen af kortet og manualerne er som de forrige Sound Galaxy modeller, og det medfølgende software er det samme som til NX-II'eren; Mixerprogram til DOS og Windows - og selvfølgelig også EEPROM og kabel til den interne høittaler.

Sampleren opførte sig eksemplarisk, men mørke skyer trækker sig sammen på himlen: Desværre er jeg stødt på nogle problemer med hensyn til spil og digitaliseret lyd på visse computere, for sætter man kortet til stereo, afspiller den digitaliseret lyd, der er i mono, så det lyder ganske forskrækkeligt. Derfor skal man selv skifte mellem mono og stereo ved hjælp af mixerprogrammet, og det er lidt irriterende. Dette er et problem, der kun viser sig på nogle maskiner, men du må hellere undersøge det først.

Sound Galaxy NX PRO 16

Aztech Labs har ikke været længe om at svare igen på Creatives 16 Bit kort, og kortet adskiller sig kun fra NX PRO ved at have 2 digitale 16-bit kanaler i stedet. Tilbehøret er der dog ændret ved, da de små højttalere er droppet frem for et par forfærdeligt dårlige høretelefoner og en lille clipsmikrofon.

PARTA

Sound Blaster PRO 26 kanaler FM. Lyd: 2.8-bit digitale kanaler. Stereo CD-ROM: Manualer: Tilfredsstillende Understatter: AdLib, Sound SB PRO 2.0 Kompati-100 % hiliter 16-bit Stots Hojttalere: Ja! De hedste!

Nej

1695,-

Banzhaf Datamedier 44 92 43 39

85 0

Meget og

rimeligt godt

Ja. Ikke i top.

Mikrofon

Software:

Software-

Veil. pris:

Kontakt:

Pris/vdelse:

styring:

FARTA

VÆRD AT VIDE OM LYDKORT

Programbibilioteket er væsentligt udvidet med HSC Interactive, Monologue og Voyetra Audiostation - alle tre til Windows, Audiostation er et flot grafisk stereoanlæg som du kan afspille alverdens former for lydfiler på. Wave, midi, CD musik og så videre. Flot og godt.

Kortet fungerer fint sammen med spil, og man kan godt høre forskel på kvaliteten, når der samples i forhold til 8-bit lyd. Dog er der afvigelser fra SB 16 og Pro Audio 16! Disse lydkort benytter en kanal ekstra til 16-bit lydene, hvilket SG PRO 16 ikke gør, og det bekymrer mig lidt, for hvad med kompatibiliteten? Ellers er det et rimeligt og billigt alternativ til andre 16-bit kort.

Media Concept 2.0 Plus

Dette er SB-kompatibelt budgelkort fra Media Vision. Kortet byder ikke på noget nyt, og Media Vision er sprunget over gærdet, hvor det er lavest: Manualen er elendig! Skrabet og dårligt sat op gør den livet mere surt end nødvendigt er for dem, der aldrig har installeret et lydkort før.

Nå, men det blev da installeret, og det var ikke takket være Media Vision. De to højttalere, man får med, er udmærkede, det samme kan siges om mikrofonen. Til DOS er der få og dårlige programmer, bl.a. et samplerprogram og lidt CD-ROM software, men til Windows følger der det udmærkede musikprogram Trax med.

Kortet er helt ok med hensyn til AdLib, men Sound Blaster har den ikke været så heldig med. Digitaliserede effekterlyder mere skingre end normalt, og det går ud over nydelsen. Kortet klarede sig ellers fint, når man ser bort fra det, men de mange irritationsmomenter og mangler gør, at dette kort er et trist køb.

Pro Audio Studio 16

Media Visions 16 bit kort har simpelthen testens bedste installationsveiledning! Den er omfattende, grundig og letforståelig med en flot opsætning og mange og instruktive skitser. Det samme gælder installationssoftwaren, der gør, at alt forløber glat. Man kan tilslutte den interne højttaler til kortet, men der følger ingen kabler med (heller ikke til et stereoanlæg). Kortet KAN faktisk emulere en pc-højttaler - meget nuttet. Der et midi-sequencerprogram med, Audiostation, en Windows-mixer, samplerprogram og en musikafspiller til DOS, Trakblaster-den kan bruge, MOD-filer fra Amigaen! Desuden er der stemme-genkendelse software, som man kan bruge til Windows, og det virkede faktisk udmærket, selvom det var lidt vaklende - du skal i hvert fald ikke spise franske kartofler samtidie.

Sound Blaster emuleringen er ikke for god, men spil der understøtter Pro Audio 16 lyder helt i top. Et stærkt alternativ til SB 16. Højst underligt at der ikke følger et eneste kabel med – værd opmærksom på dette!

Roland SC-7

Dette er et såkaldt "high-end" lydmodul forprofessionelle musikere, da kortet er General Midikompatibelt og samtidig leverer
musik af en meget høj kvalitet Rolands egen GS-standard kan
det også klare. GS er en forbedret version af General Midi der
giver flere instrumenter og nuancer og derfor giver dig mulighed
forat lave lidt mere varieret musik.

I modsætning til FM-lydkort er alle instrumenter gemt i modulets hukommelse, så der er altså et klaver, en trompet, en guitar plus lidt lydeffekter osy, men de kan ikke ændres i, og der kan ikke tilføjes nye instrumenter. Der skulle dog være rigelige muligheder for at lave musik i topkvalitet med det

Sound Blaster 2.0 Deluxe Lvd: 1.1 kanaler FM. 1 8-bit digital kanal, Mono CD-Rom: Manualer Få men tilfredsstillende Understatter: AdLib, Sound Binster Kompati-Problemer med bilitet: seldre software 8-bit Højttalere: Ja, små og dårlige Mikrofon: Software: Et rimeligt udvalg Softwarestyring: Veil. pris: Pris/ydelse: 1195, 70 % Kontakt: Banzhal Datamedier, 44 92 43 39

PC SPIL

X-WING

Flyv i X-WING sammen med Luke Skywalker mod Imperiets frygtelige dødsstjerne. Utrolig flot spil med masser af 3D grafik.

TILBUD I SEPTEMBER 299,-

Andre titler, bl.a.:

PREMIER MANAGER	442,
CHAMPIONSHIP MANAGER	249,
STRIKE COMMANDER	
STRIKE COM. SPEECH	199,-
LEMMINGS II	
EYE OF THE BEHOLDER III	329,-
FORMULA ONE GRANDPRID	(349
CIVILIZATION	329,-
DUNE II	299,
SPACE HULK	329
LEMMINGS DOUBLE PACK	329,-
ULTIMA UNDERWORLD II	329,-
LINKS 386 PRO	349
ZOOL	299.
MONKEY ISLAND II	299,-
COMMANCHE	349,
THE LEGACY	349.
FLASHBACK	329,-
WAR IN THE GULF	299,-
ALONE IN THE DARK	349,-
DOGFIGHT	349
EMPIRE DELUXE	349,-
F15 STRIKE EAGLE	349,-
LOTUS	299.
FLASHBACK	329,-
FIELDS OF GLORY	349,-
BLADE OF DESTINY	349,-
PRINCE OF PERSIA II	349,-

CD.ROM Ha

CD-ROM, DLa.:	
DUNE 1	349,-
KINGS QUEST 5	349,-
LEISURESUIT LARRY 5	349
MONKEY ISLAND	349
WING COMMANDER II	349
SPACE QUEST 4	349
ECO QUEST	349,
INCA	459

Ring efter GRATIS katalog

PC Entertainment

65 30 34 32

FAX 65 30 23 94

Priser incl. mems, forbehold med trykfejl.

VÆRD AT VIDE OM LYDKORT

medfølgende Trax (til Windows) sequencer-program. Man komponerer musikken på en slags nodebasis, hvilket gør programmet meget tungt at danse med. hvis der ikke er tilsluttet et keyboard via et midi-interface (følger ikke med). Der er også det kendte "Band-In-A-Box" program med (også til Windows). ligesom man kan spille midi-filer fra det Dos-baserede SMF-Play-

Dervarfaspil, der tilbød General-Midi standarden, og det er en ting, man skal være klar over: Selvom der står Roland, kan du ikke regne med at det virker, for der er mange forskellige moduler fra Roland. Spillet skal tilbyde General Midi, ellers er det snyd. Hvis du kun skal have god lyd til dine spil, er dette lydmodul nok at skyde gráspurve med krydsermissiler, og kortets manglende digital-kanaler gør det ikke just bedre egnet til spil.

Det lyder imponerende, men du kommer sandelig til at bløde mange liter kroner for det.

Sidste nyt

Roland har et lydkort på trapperne, TA-10/AT, der udover at være kompatibel med General Midi og GS også vil være i stand

til at optage og afspille digital lyd 2 16-bit kanaler i stereo - ligesom et Sound Blaster 16, men de er IKKE kompatible. Det er specielt beregnet på PC eren og multimedie, og mon ikke de også har tænkt lidt på spillerne? Der er i hvert fald også en indbygget gameport. Mon ikke der skulle være muligheder nok for spilproducenter og multimedie-

FARTA:

CD-ROM: Manualer: Understotter:

Kompati-

Hojttalere:

Mikrofon:

Softwarer

Software

styring Vejl, pris: Pris/ydelse:

Kontakt

bilitet:

Slot

Lyd:

Roland SC-7

Roland GS

75%

Roland

mænd? Pris: ca. 6000.- kr.

Et amerikansk firma, Alpha Systems Lab, har sendt et nyt lydkort på markedet ved navn Cyberaudio. Det et AdLib og Sound Blaster kompatibelt og har et SCSI-2 interface indbygget til CD-ROM, harddiske etc. Det spændende ved kortet er den 1 MB ROM som er monteret. Den indeholder 128 instrumenter, hvilket gør den fuld General Midi kompatibel. Forhandles i Danmark af AMT Scandinavia.

FARTA:	
Sound Galaxy	NX PRO
Lydr	20 kanaler FM, 2 8-bit digitale kanaler, Stereo
CD-ROM:	Jac
Understotter:	AdLib, Sound Blaster, 5B PRO, Disney Speech Thing, Covox Sound Source.
Kompati-	7
bilitet:	OK
Slot:	16-bit
Højttalere:	Ja, udmærkede
Mikrofon:	Nej
Software:	11 gode programmer
Software-	brogrammer
styring:	Ja, med EEPROM.
Veil. prise	1299,-
Pris/ydelse:	76%
Kontakt	Alcotini, tlf.: 86 22 06 11

STADETE HDVALG!

CD-DISOQUNT

BILLIGSTE PRISER!

TVDVDDT

STORSTE UI	DVA	MG!
SPIL		OPSLAGSV
7th. Guest	695	Amazing Unive
Arthur Teach Trouble	415	Beatles Comple
Battle Chess Enhanced	595	Darwin
Cormen San Diego, Deluxe	895	Dickens Comple
CD Game Pack I/II, 5 spil	495	Dinosaur Adve
Chessmaster 3000	395	Distant Suns
Day of the Tentacle	495	Electricity & M
Inca	495	Global Explorer
Indiana Jones, Atlantis	495	Great Cities Wo
Jet Fighter II	595	Great Wonders
Jones in the Fast Lane	345	Jazz Multi Med
Jungle Book Mowgli	445	Mammals Ency
Kings Quest VI	345	Mars Explorer
Lord of the Rings	695	MS Bookshelf
Lost Treasures of Infocom	595	MS Cinemania
Lost Treasures of Infocom II	495	MS Encurtu
Mantis	745	National Parks
Monkey Island	465	North America
Nick Price Golf	495	Ocean Life, Vo.
Sherlock Holmes	295	Twain Camplet
Sherlock Holmes II/III	595	USA Today
Space Quest IV	495	World Atlas
Space War	495	
Spectre	495	5.1 Sound Way
Stellar 7	395	Beethoeven 9th
Wacky Funsters	295	Composer Ques
Willy Bennish	395	Mozart/Vivaldi
Wing Commander/Secret Mis	s. 495	MS Musical In
Wing Commander/Ultima IV	495	Resource Libro
Wrath of Demon	395	Zillion Sounds

	~-
OPSLAGSVÆRKER M	M.
Amazing Universe	74
Beatles Complete	84
Darwin	99
Dickens Complete	49
Dinosaur Adventure	49
Distant Suns	129
Electricity & Magnetism	56
Global Explorer	169
Great Cities World 1/2	59
Grent Wonders World 1/2	69
lazz Multi Media History	99
Mammals Encyclopedia	79
Mars Explorer	59
MS Bookshelf	89
MS Cinemania/Dinosaurs	69
MS Encurtu	299
National Parks Guide	49
North American Indians	29
Ocean Life, Vol.1/2	39
Twain Complete	49
USA Today	79
World Atlas	39
LYD	
5.1 Sound Wrives	69
Beethoeven 9th. Symphony	69
Composer Quest	5.9
Mozart/Vivaldi	44
MS Musical Intraments	69
Resource Library Audio 1	29

SHAREWARE, GRAFI	-
Clipart Goliath	345
Software Library Clipart	495
So Much Screenware	495
VGA Spectrum II	370
Fontmaster II	425
Too Many Typeforits	345
SHAREWARE, DIV. PR	IG.
Mega CD-ROM 2	345
Power Pack Nr. 1	395
Shareware Overload	345
So Much Shareware	255
So Much Shareware Vol.2	380
Technotools	395
SHAREWARE, LYD	
Encyclopedia Sound, Vol.1	345
Sound Sensations	345
Soundwave, Vol.1	345
SHAREWARE, SPECIE	EL
Bibles & Religions	345
Colossal Coakbook	345
Solar System	345
SHAREWARE, SPIL	
Deathstar Arcade	295
GIGA Games	395
House of Games	395
PC-SIG Games	345
SHAREWARE, WINDOWS	
Hobbes OS/2	295
Mega Win/OS2	495

1.1	BILL
FOTO-CLIPAR	T
Art Rengisonce	II 695
Business Backgrounds	445
Jetz & Props. 2 CD'ere	495
Majestic Places	395
Money, Money, Money	395
MPC Wizard	195
Tropical Rainforest	395
Wild Places	395
World View	395
CLIPART	
GIF Galore	295
Resource Library Graph GRAFIK	ic 1 295
QuickToons	465
Vistapro 3.0, Fraktal	1295
landskabs designer SKRIFTE	
Font Fun House	395
Font Pro, Vol.1/2	895
X-RATED	
Animated Fantasies	765
Hidden Obsessions, Full Motion Video!	765
House of Dreams	765
Loyely Ladies II	565
Nightwatch Interactive	765
Private Pictures	565
Sex CD-ROM Nr.1	495
The Dream Machine,	765

Interactive Video!

LYDKURI	
Pro Audio Spectrum 16	1895
SB Pro Deluxe, CD & spil	1225
Sound Blaster 16 ASP, CD	2495
Sound Galaxy NX Pro	1195
Sound Galaxy NX Pro 16	1995
CD-ROM DREV	
Mitsumi LU-005S	1795
Dobbeltspin drev:	
Panasonic CR-562	3495
Sony, SCSI	3665
Toshiba XM-3401B, SCSI	4495
NORDENS STØRSTE UDV SOFTWARE (CD & FLOP	
LITTERATUR (BØGER M.	M.) &
UNDERHOLDNINGS-TILB	EHØR
TIL AMIGA, MAC & IBN	I PC
KÆMPE RABATTER MU	LIGT!
HVIS DU KØBER 3/5/10	1/25

PRISGARANTI! KØB KUN ET STED, DOKUMENTEREDE PRISER DER SLÄR VORES KAN DU HOLIGT REGNE MED VI MATCHER!

STK. SOFTWARE SAMTIDIGT GIVER VI 5/10/15/25% RABAT UNDTAGEN ENKELTE TITLER!

TLF: 3325 0070

CD - DISOLUNT

FAX: 3325 8070 SE OS 1 HAL B3 STAND 21 PÅ MIKRO DATA 93 ELLER BESØG VORES FORRETNING PÅ VESTERBROGADE 144, 1620 KBH V.

345 Windoware

Color Clip Art-pakke

Kontorpakke

Mega spilpakke

Desk Top Video-pakke

Clip Art-pakke nr. 1

Hardware

SupraTurbo28

Det nye geniale turbokort på 28 Mhz til Amiga 500 og 2000. Ring og bestil testmaterialel Teknik: 28 Mhz 68HC000 processor med 64 kb. processor- og "memory cache" ram. Dette foreger din Amigas hastighed med ca. 400%

Test Amiga Special 9/93, Tvskland: SEHR GUT. Gesamteindruck: 95%. Sensationspris 1698.

Diskdrev

Externt: Hejkvalitets 3.5* Sonydrev med afbryder, gennemfort bus og 2 års garanti. Leveres nu med anticlickprogram, kopiprogram, dagsplanprogram og viruskiller. Internt: CITIZEN Indbygningsdrev til Amiga 500. Monteres i stedet for det originale drev. Leveres med 2 års garanti.

Ramkort

A500: 512kb med ur og afbryder	290
A500+: 1 mb med albryder	559
A600: 1 mb med ur og afbryder	579
A1200: RamJet 4 mb ram, 14 Mhz co proc.	2695,-

Harddisk

2.5" LP Seagale ATous 130 mb, 16 ms 2995 2.5" LP Seagaté ATbus 210 mb, 16 ms 479 Leveres med installationskit til A600/1200, 2 års garanti og installationsprogram. Ring for priser på andre Seagate-harddiske og garantiinstallation!

CITIZEN & EPSON printere

The state of the s	
9 nále: CITIZEN 1200+, 144cps	1395
24 nate: CITIZEN Swift 200, 216 cps	2395
24 nate: EPSON LO-570+, 269 cps	3495
InkJet: EPSON Stylus 800, 225 cps	3495
Laser: EPSON EPL-5000, 6 sider pr. min.	5695
Bestil vores katalog for flere informationeri	10000

Andet hardware

3.5" noname disketter ved 100 stk MF2DD	350
3.5° Mitsubishi-disketter ved 100 stk MF2DD	495
Amitech 280 dpl mus med matte og holder	229
Amiga Action Replay v3.17+ A500	895
QJIII Supercharger joystick	149
QJ SuperStar joystick	199
Midi interface med gennemfart serielport	449

Tlf. 56 63 22 77 • Tlf. 30 55 00 00 Fax. 56 63 21 77

Public Domain

Harddisk brugerpakke

Denne pakke indeholder alt, hvad du kan få brug for som harddiskejer. Af kategorier karı nævnes. backup-, grafisk CLI, menu-, password- og reorganiseringsprogrammer. Semtidig Indeholder pakken alle pakkeprogrammer, der er tilgængelige. Inkluderet er, selvfølgelig også, Superdark, som er den bedste screenblanker, der findes til Amigaen, Fakus Data sagde: "Til prisen er pakken uvurderlig for enhver harddiskejer " DNC sagde:" Kvaliteten på de ti disketter du får er lysår over gennemsnittet Pris Incl. disketter: 249 .

Brugerpakke

Indeholder 30 fantastisk nyttige brugerprogrammer, bl.a.: Klokstart 1.3-emulator (loser A1200/ A4000 ejarans problem), PC-emulator, de nyeste viruskillere, kopieringsprogrammer, blorytmeprogram (er du i balance?), skak, backgammon, samt en masse andet godt bl.a 250 drinksopskrifter og barstyringsprogram, Pris incl. disketter.

Kontorpakke

Indeholder all til konlorbrug, bl.a., teksibehandling, regneark, DTP, modemkommunikationsprogram, dansk database, samt en genial MSdos-Amigados

Pris incl. disketter:

Mega spilpakke

199.-

Over 50 helt nye spil i kategorierne: adventure-, arcade-, shoot'em up-, skak-, strategi- og sportsspil heriblandt Super Twintns (DNC nr.6, test.94 %) og Deluxe Pacman (Fokus Data nr.6, test 'Genialt Pris incl. disketter:

Desk Top Video-pakke

Indeholder rulletekst- tids- og effektgenerator, slideshow-, sportstakst- og intromaker, samt testskærmsgenerator og titlekartotek for den krestive videobruger til brug med eller uden genfock

Music Maker-pakke nr. 1

Supersequencerprogrammeme : MED, Protracker Startrekker og OctaMED v.4.0 (demo), som alle er så gode, at de kan få enhver Atari-ejer til at kabe en Amiga I Desuden omlattende programdokumentation og 3 sample- og 3 sangdisketter. Pris incl. disketter

Music Maker-pakke nr. 2

De nyeste versioner af OctaMED (v.2.0, 8 kanaler) og Protracker (v.3.0), samt omlatttende programdokumentation og höle 750 samples i meget høj

Pris incl. disketter:

Public Domain

Clip Art-pakke nr. 1

Over 2000 usorterede SH IFF-billeder til brug i DTP eller Dpaint for den kreative bruger. Billeder i alle kategorier fra arkitektsymboler til bordkort og Garfieldtegninger.

Pris Incl. disketter:

Clip Art-pakke nr. 2

Over 2500 sorterede SH IFF-billeder til brug i DTP eller Dpaint for den kreative bruger. Pakken indeholder de bedate SH-billeder nogensinde set til Amigaen. Alle billeder importeret direkte fra England, Tyskland og Canada.

Pris incl. disketter:

Color Clip Art-pakke

NYHED: 15 disketter sprængfuldt med vores første og bedste farve IFF-HAM billeder til Amigaen. De indeholder billeder i kategorierne, krybdyr, insekter, biler, fly, krigsskibe og dyr til brug i DTP, Digipaint eller Doaint4 og i en oplosning, der kan få enhver til

Pris incl. disketter:

CG fontspakke nr. 1

Denne pakke indeholder over 105 adobe fonte, der kan bruges i PPage V3 & V4, og Pagestream, Pris incl. disketter:

CG fontspakke nr. 2

Denne pakke indeholder over 121 konverterede CG fonte, der kan bruges i PPage alle versioner, Workberich 2.0/3.0, Dpaint4 eller Pagestream. Pris incl. disketter:

AGA-Pakke

Ahh, men så har min PC bedre grafik end din Amiga... "Lyder dette bakendt. Hvis la, så tå din kammerat til at æde disse ord ved at fvinge ham til at se et af pakkens A1200/A4000 none flicker Hi-Res-billeder og se hans ansigt skifte kuler til en blegere grøn nuance end en trolds underbukser l Eller du kan vise ham, hvordan et rigtigt skakspil fungerer, såvel grafisk som teknisk

Pris incl. disketter:

CD'er The 17 Bit Collection Dobbell CD CDPD II Fred Fish mm. 379. COPD III Fred Fish mm. 379 Demo-Collection I Dema-Callection II

ALLE PRISER ER OPGIVET <u>INCL</u> MOMS. FORSENDELSE KAN SKE TIL HELE NORDEN MED POSTENS ERHVERVSPAKKER

Brugerpakke

AGA-pakke

CS PONTE FRA M.R. GRUPPEN IS SO FORTE PHÁ BLA GNUPPEN IS CG TONTE THE ME GREEPEN IS

OF POWIE FICE HER, OROBOTEN IS CG FONTE FRA MER. GREEPPEN IN CE FONTE FRA M.R. GRUPPEN L/S

CG fontspakke nr. 1

DIN AMIGA ER ET HJEMMEKONTOR

EAKTA

For alle fire programmer i Inter-1900e-pakken, pris. kr 1395.-Programmene enkeltvis koster kn 695.- pr. stk. Interactivision, tif. 8680-2700, eller din mermeste forbandler.

De nye udgaver af den danske Inter-serie, der indeholder tekstbehandling, regneark, database og modem-program har fået en gevaldig opstramning.

Af Mads Pedersen

Dade første Inter-programmer så dagens lys i 1989 var de blandt de første Amiga programmer på dansk. Nu har Interactivision udgivet 'det nye kuld', nye versioner af alle fire Inter-programmer dys. InterWord, -Spread, -Base og -Talk.

Selvom Inter-programmerne i dag er oversat til 5 forskellige sprog er der nu ikke tvivl om at programmerne er lavet af danskere, for danskere og selvfølgeligt på dansk.

Fælles for de nye programmer er, at de har fået en nyt brugerinterface, med det såkaldte '2.0 look', også på computere med
kickstart 1.3. Ud over denne
kosmetiske ændring er der også
foretaget en række mere brugbare.

Som noget nyt er alle programmerne udstyret med on-line hjælp, et tryk på HJÆLP (help) og manbefindersig i on-line hjælpeprogrammet, der giver en kort beskrivelse af programmets funktioner, og da on-line hjælpen er inddelt på samme måde som den trykte manual, kan man hurtigt finde frem yderligere information hvis on-line hjælpen ikke er tilstrækkelig.

Smart udprintnings-system

InterPM står for "InterActivision Print Master", og det er en anden af de nye funktioner. InterPM er et nyt udprintnings-system med printer-spooler, der sikrer en hurtig afvikling af print jobs, samtidigmed at du arbejder videre med programmet. For de lidt mere avancerede brugere er der nu ARexx kommunikationsport til alle funktioner. Disse er grundigt beskrevet i manualerne, og der er desuden masser af eksempler på disketterne, Sådan!

De overskuelige og let læselige danske manualer hjælper nybegynderen hurtigt igang, og brugere som før har prøvet at arbejde med lignende programmer, kan nøjes med at bruge dem som opslagsværker, da de fleste af funktionerne benyttes intuitivt. Som en ekstra hjælp, specielt til nybegyndere, erder ordlister som gennemgår de fleste af 'fagudtrykkene' som man støder på i manualernes andre afsnit.

Både for nybegyndere og avancerede

InterWord 2.0 (tekstbehandling) har den egenskab at det er utroligt nemt og hurtigt at sætte sig ind i, selv for nybegyndere. Det betyder dog ikke at der ikke er funktioner nok til selv de mere avancerede brugere.

Foruden de sædvanlige tekstbehandlings funktioner som bl.a. Klip. Kopier og Indsæt har Inter-Word en række mere spektakulære egenskaber. Det er bl.a. muligt at oprette en 'fletteliste', f.eks. bestående af en række navne med dertilhørende adresser. der så senere bruges til at flette ind i et standard brev. Det er en funktion som ellers kun ses når et tekstbehandlingsprogram arbejder sammen med database program, men alt det klarer Inter-Word helt alene.

Stavekontrollen er også et helt kapitel for sig. Den indbyggede ordbog har et ordforråd på intet mindre end 175,000 ord, hvilket er mange gange større end almindelige menneskers ordforråd. Ordbogen er delt op i to dele, den store hovedordbog med 145,000 ord samt mulige delinger af disse, og en 'tille' med de 30.000 mest brugte ord i det danske sprog. Denne opdeling gør stavekontrol og opslag meget hurtigere, da InterWord først søger i den lille ordbog og på den måde undgår ventetiden, når InterWord gennemsøger mange tusinde unødvendige ord. Det tager dog stadig lang tid når store dokumeter skal kontrolleres. InterWord kan også foretage automatisk stavekontrol mens duskriver. Dette er dog mest effektivt når hele ordbogen er hentet ind i hukommelsen, og detsluger MEGET RAM.

Hurtig at arbejde med

Programmet kan også lave din indholdsfortegnelse fordig. Det er næsten for nemt; du vælger det ord du ønsker i din indholdsfortegnelse med musen og vælger så Index i menuen, så opstiller InterWord selv en overskuelig indholdsfortegnelse, med sidetal.

InterWord er hurtigt at arbejde med, skærm opdateringen er flydende, og de mest benyttede funktioner har fået deres egne ikoner i toppen af skærmen så man slipper for at finde dem i menuen. Programmet indeholder langt de fleste af de funktioner som selv avancerede brugere kunne ønske, men man mangler dog muligheden for at lave makroer, og mulighed for at indsætte illustrationer, f.eks i form af grafer fra InterSpread. Desuden er afmærkningen af tekst med tastaturet ikke særligt hensigtsmæssigt bygget op, men den foregår til gengæld utroligt nemt med musen. Alt i alt er InterWord et rigtigt godt tekstbehandlingsprogram, hvadenten man er nybagt Amiga-ejer eller inkarneret bruger. InterWord kræver minimum 512Kb RAM og kickstart 1.3.

Regneark med mange makroer

InterSpread 2,0 er seriens kraftfulde og meget fleksible regneark. Ligesom i InterWord er det utroligt hurtigt at sætte sig ind i programmets grundlæggende egenskaber, og selv nybegyndere kan begynde at opstille simple regneark efter lå minutter.

Foruden de simple regne funktioner, har brugere af InterSpread en LANG række avancerede matemati-

ske
funktioner til
rådighed,
og man kan
også sammenligne indholdet af
to celler vha. logiske
operrander (større end,
mindre end, lig med osv.).
Det ersværtatse noget der
mangler!

InterSpread har hvad der på fagsproget kaldes 'Relativ Celle-Reference', det går, kort fortalt, ud på at en reference (tilen celle) i en formel eller i en makro, ændres i forhold til den celle hvor den er placeret. På den måde slipper man f.eks. for at ændre alle formlerne, hvis man undervejs flytter en talrække til en anden kolonne, det klærer InterSpread selv.

Hvad InterWord mangler med hensyn til makroer har Inter-Spread, sårigeligt endda. Makroer har til formål at reducere flere kommandoer til et enkelt, eller nogle få, taste kombinationer. En makro er en slags båndoptager, hvor man kan optage en serie kommandoer, der så er klar til at blive afspillet når du aktiverer

Nye programmer

makroen. Foruden de almindelige kommando-makroer, har InterSpread også en række avancerede makrofunktioner, som bl.a. gør det muligt at kommunikere med brugeren, og på den måde skabe meget fleksible makroer.

Lav flotte grafer

Grafikken kanså editeres, og når resultatet er tilfredsstillende kan det udskrives på printer, eller gemmes på diskette i IFF format. InterSpread siges at være et virkeligt godt regneark, der indeholder masser af muligheder. InterSpread kræver minimum IMb RAM og kickstart 1,3.

Seriens sorte får

Interbase 2.0 er Inter-seriens sorte får. Det virker slet ikke så gennemført som de øvrige programmer, og er desuden behæftet med en del fejl som flere gange under testen har fået programmet til at låse fuldstændigt, eller melde ud med en "recoverable alert".

set, specielt måden hvorpå tabellernes data håndteres, Man kan vælge at opbevare informationerne midlertidig i RAM. dette er det hurtigste, men kræver minimum 1 Mb hukommelse. Alternativet er at vælge løbende opdatering, men det går uhyggeligt langsomt på diskette, og selv på harddisk kører det ikke helt flydende. Når man ønsker at afslutte InterBase skal man vælge 'Forlad InterBase' fra menuen, da programmet ellers ikke får lukket de tabeller man har arbeidet med, og man skal så selv til at 'låse. InterBase mangler, InterBase kræverminimum 512KbRAM og kickstart 1.3.

Tal med andre computere

InterTalk 2.0 er Inter-seriens kommunikationsprogram. Inter-Talk er som InterWord og Inter-Spread meget nem at komme igang med, og den rigtigt gode manual giver rigelig med hjælp til brugere på alle niveauer.

Programmet har en indbygget telefonbog, der kan opbevare en liste over de mest benyttede BBS'erogde indstillingerogpasswords der skal bruges i forbindelse med de respektive numre.

InterTalk kan overføre data vha. X/Y/ZModem protokollerne med hastigheder på optil 115.200 bps. den faktiske transmissionstid vil således afhænge

af modemets hastighed, da programmet sandsynligvist ikke vil gøre processen langsommere.

Programmet er meget overskueligt stillet op, og det er på en gang et avanceret og nemt stykke værktøj. Hvis man skal sætte en finger på noget må det blive programmets scrollback buffer. der er fastsat til 8Kb uden mulighed for at andre dette, men det opvejes til dels af muligheden for istedet at benytte en såkaldt 'Capture fil' til at gemme den forekomne tekst i. Interfalk kræver minimum 1Mb RAM og kickstart 1.3.

Gode danske manualer

Alt i alt må man sige, at Interactivision har gjort et rigtigt godt stykke arbeide med InterSerien. Programmerne er som helhed meget overskuelige, og med online hjælp og danske manualer er de ideelle for folk, der ikke har arbeidet med sådanne programmer tidligere. Men programmerne i InterSerien er samtidig så kraftfulde værktøjer, at de opfylder de mere erfarne brugeres større krav. Inter-programmerne koster kr. 695 pr. stk, og det er, specialt for InterWord og Inter-Spread, absolut fuld valuta for pengene. Endnu bedre bliver det af at Interactivision har lavet en pakke-løsning. InterOffice, bestående af alle fire programmer. der ialt koster kr. 1395.

InterSpread er ligesom Inter-Word meget hurtigt at arbejde med, og manualen er også meget let tilgængelig. Hvert regneark indeholder intet mindre end 30.000.000 celler, så der skulle være plads nok til selv de største regnskaber. Det er svært at sætte en finger på noget som kunne være gjort bedre, og alt i alt må Det ligner ellers, ved første øjekast et rigtigt godt database program, der er nemt at bruge og som samtidigt besidder de tekniske kvaliteter der kræves i dag. Interbase har gode sorterings- og søgemuligheder, og når med hensyn til funktioner op på et rimeligt højt niveau. Desværre virker programmet som helhed meget klod-

og faciliteter der skal til for at være et godt database program, men på grund af de relativt mange fejl får man aldrig den samme følelse af brugervenlighed som ved Interseriens andre programmer, og det er når alt kommer til alt hvad

alle de funktioner

SO THE OF SPÆNDENDE SO THE SOUTH OF AMIGA CDTV OF AMIGA 1200

BOIRS

I forbindelse med relanceringen af "Det Nye COMputer" som Privat Computer, udvider vi annonceformaterne med en Privat Børs i stil med Alt om DATA's EDB Børs.

Privat Computer henvender sig til private, der tager det sjove alvorligt og med lyst til at udfolde sig på sin PC eller Amiga.

Ifølge Dansk Oplagskontrol har Privat Computer 17.705 solgte eksemplarer pr. måned målt i kontrolperioden 1/7 1991 - 30/6 1992. Trykoplaget er p.t. 28.000 eks. pr. måned. Privat Computer er ligeledes tilmeldt Gallups DRBindex og læsertallet pr. 1. halvår 1993 er på 144.000 læsere pr. måned.

BAG SKÆRMEN

11 såkaldte pirat-BBS'er i Danmark er fyldt med kopieret software til millioner. Vi ringede een op, og fik et afslørende interview med manden bag pirat-BBS'et, "Mr. Warmstart".

Af Anders Christensen

Almindelige pirater har efterhånden mistet noget af deres mystik, og mange computerejere har i disketteboxen piratkopier. der er købt gennem postordre hos en pirat. Hvad de færreste kender til, er de Bulletin Board Systems der fin des rundt omkring i verden. Her hentydes ikke til oficielle og lovlige boards, men derimod piraternes egne BBS systemer. Her kan de nyeste spil downloades via modem, og crackere såvel som hackere benytter disse boards til både distribution og kommunikation.

Global liste over piratboards

Piraternes BBS programmer er de samme som benyttes i den lovlige del af modem verdenen, men måden de køres på er vidt forskellig fra normale boards. Deres telefonnumre erikke offentligt tilgængelige, og de har ofte en række ekstra sikkerhedsforanstaltninger for en bruger accepteres. Alligevel er mange af dem mere gæstfrie end normale baser. På verdensplan er der ca. 765 registrerede piratboards. Ikke registreret hos myndighederne vel at mærke, men derimod på piraternes egen liste over Elite Boards. Selv lande som f.eks. Polen er repræsenteret, og tilsammen ligger der piratboards i 23 forskellige lande. Dertil kommeren række "lovlige" boards, som kører med specielle filområder i baggrunden, hvorfra priviligerede brugere kan hente cracket soft-

Spil hentes i udlandet

Brugerne består hovedsageligt af de samme personer som også kommer på normale baser, men der findes også nogle som kun beskæftiger sig med piratboards. De har dog alle det tilfælles, at de kan lide denne specielle form for kontakt.

Filområderne er klart kernen på disse baser, og her kan de nyeste spil findes den dag de udkommer eller i visse tilfælde før. Adskillige megabytes downloades hver dag, og dette foregår ofte gennem de hurtigste modems på markedet. Deter ikke usædvanligt at de nveste spil hentes i udlandet, hvis en gruppe i det land har været hurtigst til at cracke et spil.

Hacker dokumenter

Pirat boards er optaget næsten døgnet rundt, og det på trods af, at mange of dem har adskillige telefonlinjer. Selv de nye ISDN linjer kan findes på nogle baser, og de største operererer med ikke mindre end op til otte telefonlin-

Både crackere såvel som hackere har deres gang på disse baser. og i forbindelse med sidstnævnte kan man finde tusindevis af filer omhandlende hacking i diverse lande. Hackere udgiver endda deres egne blade, som jævnligt udkommer i form af tekstfiler på disse boards. Diverse tegninger over hardware, der kan hiælpe med at snyde telefonselskabet, findes også spredt ud over baserne.

En helt unik stil

Selvfølgelig snakker brugerne også indbyrdes på disse baser. men tonen er vidt forskellig fra andre BBS'er. Hvorvidt talemäden er mere frisindet kan vist ikke diskuteres, men mange vil sikkert mene, at den ligner en række citater fra den nyeste hip-hop LP: Baserne er dog ikke koblet sammen i net, som mange almindelige PD boards. Derfor kan et område let blive dødt, hvis folk hellere vil bruge deres tid online på at hente de nyeste spil. På det punkter almindelige boards langt mere spændende, hvis man da kan klare den lidt mere formelle tone.

Telefon bedrageri

Da de fleste brugere savel som sysops får en orme tele fonregninger på mange tusinde kroner i kvartalet, er phreaking desværre en vej udenom dette problem for visse pirater. Phreaking består i at købe calling card koder på det sorte marked, og derefter ringe på en intetanende amerikaners regning. Disse kort skaffes direkte fra korrupte medarbejdere i AT&T. Ofte drejer det sig om partier på hundredevis af kort, der kommer til landet på en gang. Resultatet er en regning på mange tusinde dollars til den uheldige ejer. En anden metode til at snyde telefonselskabet, er de såkaldte boxes, som er en hardware løsning der tilsluttes telefonen. Alt efter hvilken type der benyttes, snydes centralen enten til at tro, at røret er lagt på, eller

FARTA:

De fem lande med flest piratboards i verden.

1. Tyskland: 195 2. USA: 171 3. Sverige: 4. Italien: 43

5. England:

Data er baseret på pirat-verdenens egen piratboard-liste, som indeholder hele 769 boards i alt. Danmark ligger på 11, pladsen med sine 16 boards.

opkaldet registreres hos et anden abonnent.

Fungerer også som postordrefirma

Da et helt spil ofte fylder adskillige megabytes, accepterer de fleste pirat boards kun modems med hastigheder på 9600 baud og derover. Selv kører de fleste med 16800 baud modems, der muliggør en filoverførselshastighed på 1600-2000 bytes i sekundet! Visse andre boards kører derfor mindre postordrefirmaer ved siden af. som et slags supplement til selve basen. Det er til dels lykkedes piraterne at levere en bedre service end selv de største kommercielle softwarefirmaer på amigaen, og det i sig selv er jo både skræmmende såvel som impone-

Stabilt antal pirat boards

Antallet af piratboards er underligt nok ikke steget markant de

seneste är, og tilsyneladende er "markedet" mættet med piratkopieret software, men eftersom de fleste hurtige modems er blevet billigere, kan man forvente at flere og flere bliver i stand til at hente software på disse boards. Hvor vidt antallet af dem vil eksplodere i fremtiden vil stadig kun være gætværk. På den internationale liste over pirat baser, ligger Danmark på en 11. plads med sine 16 registrerede boards, og det i sig selv er jo ret beskedent.

Spørgsmålet om hvorvidt disse boards hjælperamigaen til at overleve, eller forsøger at dræbe de få professionelle firmaer der endnu supporterer maskinen, er op til den enkelte at svare på. I øjeblikket fortsætter de dog ufortrødent, og måske er de alligevel ikke så mystiske endda.

Interview med Mr. Warmstart

Vi har snakket med en sysop på et af de få elite boards, der findes i Danmark. For at beskytte hans rigtige identitet, samt det alias han benytter til hverdag, kaldes han i denne artikel Mr. Warmstart.

DNC: Kan du fortælle os hvordan du blev sysop på et piratboard?

WS:Leg startede op med et PD BBS i første omgang - dog med lidt elite i baggrunden (elite er cracked software)... og som det skred frem, spurgte brugerne mere og mere efter elite, indtil det næsten kun var derfor de kom på boardet. De fleste var ret ligeglade med PD. Efter det kom jeg i kontakt med nogle brugere som havde rene elite hoards. Der fik jeg så access igennem dem og begyndte at få øjenene op for hvordan elite verdenen var. Derefter gik det mere og mere over i elite, da det også var det folk var mest interesseret i. Idag kører jeg MEGET elite,

DNC: Det er en almindelig opfattelse, at pirater tjener en bunke penge. Er det gældende for dig som sysop på et elite board.

WS: Det har aldrig været mine intentioner at tjene på det, og jeg har aldrig tjent på det, jeg har nærmest tabt penge på de kolossale telefonrengninger jeg i fidens lob har fået. Der er nogle personer der korer postordre på deres board. Jeg vil ikke påstå det er mange. Det er vel kun omkring 15% af de danske boards med cracket software, der korer noget sådan. Det er primært en service for dem der kun har 2400 band modem. De tjener en smute. Nok til at købe nye telefonlinier og udstyr, men det er ikke en vildt profitabel vej, selvom jeg nok vil sige de tjener rimeligt på det...

DNC: Hvad kontakt har du til de folk, der cracker spillene?

WS:Jeg har ikke direkte kontakt til dem der cracker spillene, men da de ofte er brugere på diverse elite boards, kan jeg skrive beskeder til dem på disse boards. Jeg får fat i det software som jeg giver folk, via modem fra andre pirat BBS'er i Danmark og resten af verden.

DNC: Pirat BBS'er er ofte et symbol på mystik for folk der ikke har modem. Er det en "lukket" verden for jer der benytter disse baser.

WS:Nej det er bestemt ikke en lukket verden, men det er iovrigt også ret let at få access til diverse elite boards, hvis man kender deres numre. Det er kun de PD boards der korer elite hemmeligt, som er meget svære at få access til. Jeg har for tiden accounts til pirat areas på omkring fire PD boards i Danmark... vel at mærke nogle af de storre PD boards. DNC: Hvor mange brugere findes der på en base som din egen?

WS:Jeg har i ujeblikket omkring 280 brugere, selvom de dog ikke alle er aktive. Der er tit optaget pgaat der er så mange opkald. Det sker ofte at man ikke kan komme igennem til mit piratboard for kl. 6 om morgenen, men sådan er det ved næsten alle boards, Det er spændende, at ha' adgang til diverse oplevetser gennem en bunke flotte spil etc., som man kan finde på disse boards.

DNC: Hvordan ser du på det faktum, at det er ulovligt at sælge/give spil væk?

WS:Jeg tænker nu ikke specielt over at det er ulovligt, idet det er så almindeligt. Tænker du over, at det er ulovligt at kopiere video bånd eller tage film fra TV og give dent til venner og bekendte? Det er nøjagtigt ligeså ulovligt som at sælge computerspil.

DNC: Føler du ikke en vis skyld for, at de store softwarefirmaer ikke udvilder professionelle programmer til amigaen.

WS:Leg vil sige at jeg føler ligesom dem der kopierer bånd til hinnaden, selvom det er ulovligt. I ovrigt benytter ingen af de rigtig seriose brugere Amiga, men derimod PC. De har sågar sagt til mig utallige gange, at Amigaen ikke egner sig til seriost software.

lavrigt har jeg på mit board også ulovlige PC spil i et område for PC. Dette er ligeså ulovligt, men det er ikke fordi producenterne af PC programmer har været mere heldige med at få det ulovlige salg stoppet. Jeg har kendskab til at der også findes rene PC ellie boards. PC folker bytter også tilovligt software indbyrdes... nogle gange i storre stil end man regner med.

DNC:Jeg har på et pirat BRS fundet dokumenter over journalister fra diverse blade, der har udtalt sig i negative vendinger om pirat verdenen. Deres fulde adresser var offentliggjort, og man opfordrede folk til at holde sig væk fra dem. Er disse mennesker ikke let udsat for chikane?

WS:Det er rigtigt at der ligger dokumenter ude på diverse baser med navne og adresser på de personer man ikke skal snakke med. Det er den mere hårde kerne som gerne vil bales i fred og ofte er det også andre som ikke er interesseret i de løgne der mange gange kommer frem om piratverdenen. Disse journalister er ikke objektive, men ude på at være hackernes og crackernes værste fjende.

DNC: Du nævnte den "hårde kerne". Hvem bentyder du her til.

WS:Den hårde kerne er dem som eracker spillene. De er ikke interesserede i at stoppe netop pga. at de tjener penge på det. Forholdet mellem dem og os er udmærket, og iøvrigt er de ikke så hårde som det lyder.

DNC; Her til sidst det nundgåelige spørgsmål. Er du ikke bange for at blive snuppet?

WS:Hvis jeg bliver snuppet bliver jeg snuppet. Jeg tror dog politiet i de fleste tilfælde har lidt for meget gang i alt muligt andet til at interesserere sig for det jeg går og laver.

Der findes tusindevis af dokumenter om hacking på et pirat BBS. Manualer, magaziner, tricks, standarder osv.

De fleste crackere ynder at pynte deres upload med et lille kunstværk. Kan DU se hvad der står?

--> HARD JOY PI

...Public Domain / Shareware programmer til din Amiga... HARD JOY PD - Dronningensgade 23 - 5000 ODENSE

3D Games -4 imponerende 3D Construction Kit

STOURNESS—Importance STO Conservation National Super Training and the bedate Tears—spil (weel) Super Training Gunzes—MORSOMT spil (indula) Wet Beamer Gunzes—MORSOMT spil (indula) Wet Beamer Gunzes—MORSOMT spil (indula) FRANTIC FREDDIE (FRANT)—story maintenant FRANTIC FREDDIE (FRANT)—story maintenant by Frantishers—suverness—Ché-kousyveteringer!
Trainiblarer—spilled Agerorid-Repox/Awgsome mix Crary Sus—maget rost painformsspil. «Vereit Crary Sus—In-effecting services and single levilited. Physics—Super Institute Crary Sus—In-effecting services and super spil (Crary Sus—In-effecting services). Sverif Crary Sus—In-effecting services spilled Ageroid-Repox Spilled Sp

Harvin'
Act of War—professionielt Later Squad-ettstegy
Arnignids — Odforfig Asterotidi-fellon
Anneent Stirp (2 dielos) — Spil-stribe-strip-spill
Mad Bember — et spil for galamigent via alla,
Parenna Beltine (1/G) (1) — Parenna til folksell
Hellorien — shoverien up i silt med B. Type
Cybernetia (1/G) (1) — pris abareware shoorfern up
Atte Atta— eleg ngmle Spectrum Häussiker
Broulderdnah Mega Collection — IAT
WILLY — ademarker MANIC MINER
platformsspil
Cless (Draging (Janus) — skill)
Cless (Draging (Janus) — skill)

platformssplf
Chesi (Dragom Gamus) -- skalk!
Fighting Warriors -- Street Fighter 2 i AMOS!
GAMEBOY TETRIS -- perfekt Gameboy Simulation
Mambiannow (TOI [4] -- det gammelkendie
SNAKE/WORM)

SNAKE/WORMY
The Golden Floece – levalitativi text adventure
The Holy Grail – leckst-eventyr på et højt niveau!
GUSH! – spil inspruers af Piperinania i a.
Humidingar 41 (2 silska) – 4) snak storr? 2 spil
Humidingar 41 (2 silska) – 4) snak storr? 2 spil
Humidingar 41 (2 silska) – 1 silska i – negap tranke spil
lock Ruiters – Lode Ruiters i en COOL adgave
1,CD Dreamy – I bip-spil jud din Armga.

OEFOALE !
Life After Death —eventye-sqiim, speendende tsma Lamattom —Shaoriem up action fra syvade JEFF M. Loadsamency —en cuarriet tyveknaeg sirmalatur!!!!

BROS
Plumols Corse—BIGNONIA med endinu en blokgrafik perite fra desveradre 64 er dage.
Artac Challenge—Eurybt-australg i fra (gart selv)
Seven Tiles—Speedball mest bisklanft in a badget Smarf Hant—skyd de anti blå rinterpude daveshreks sarvivor—Alben-repierera (Broffadevanure Texas Chainson Massacri—texmagelig volidi Text Adventures—eleck-esvirity for begyrideren.
Carse Rumen (TRANI)—blodre Bendlechnish spil Resenge of the Matant Camarle —devideren, der volidsenti, der tolderen, der floren and sein A. der Eleft Mitt Tilet.
Arradia (ACA)—version at Advantaria pil Put Vizzy's Quest—n ging goalt platform-puzzle-spil Wizzy's Quest—n ging goalt platform-puzzle-spil

SPIL-DEMOER

(alle fylder max 1 diskette og knever 1 KGB, Walker, GODS, Lemmings 2,

Woody's World, Sleepwalker, AlienBreed'92, Body Blows, Pinball Dreams, Trolls, Sensible Soccer92/93, UNSENSIBLE * SOCCER, Lotus III. Chaos Engine, Silly Putty, Flashback, Superfrog, Chuck Rock 2, Formula 1 Challenge, The Patrician, Darkseed, Desert Strike, APOCALYPSE, Syndicate,

Bemærk venligst at ovenstående blot er demoer/previews af kommercielle spil, og IKKE de færdige spil, som kan fås fra enhver ve lassorteret software-forhandler. Men overvejer du at kobe et af ovenstående spil+, så se demo'en for du beslutter dig! Blot 15 kr pr disk!!

Text Eneme -det bedste PD tekstbehandline Armbase—diabase-program med mulghedee R.J.M. Instabase—Relational Inform. Management. Visitab (Home Finance)—feepears og meget mere Muldoo (ACI4)—fee og skriv PC disks på Amiga. Pichase—hilfed-diatolstie

File-O-Fax (AC34) --personal manager program File-O-Fax (AC, 34) - personal manager program Armgafox - DTP program, udemærket Assassias Hoot Urils - miletiders dask Boot-X 5, 23 kolektart 2,0 - det bedste antiytus Relokfekt 1,3 - had din A600/A1200 kore hiddi inkrompati ble kickspart 1,3 programmer inkenopoul ble kick start 1.3 programmer C-Light — mytaseer Ammunion-stulity CD3V Player—apil misks CD4 pg dit CD7V SD12 — perfect fill—amage-pount unlity D-Copy (Deurs) — right good PD-kopy srogram Deursés Hack Disk — meget with guills-disks Trans-Modern—uundwerftg for medern-folket Engiques Kir - east-fell/finding utilities Frans-Medern—uundwerftg for medern-folket Engiques Kir - east-fell/finding utilities Frans-Medern—uundwerftg for medern-folket Engiques Kir - east-fell/finding utilities Grant Ubil also - ALT1 itality, over 2001 Install Printer—paristentivers etc. New Stone-fillers—antifering utilities New Superkillers -- antivirus utilities Fools of the Trade -- utils for erhvery-drivendo Thinate Utils—De roast brugge utils
Windowsbench - Workbench i et nyt design
XI Pro Utils—Utils—flyer—udernærket virus-killer

SADANBESTILLER DU:

Find ud af hvilke programmes der er unteressante for dig, og tæl dem sammen. Bernærk at visse titler fylder flere disks, fx Bennerk at visse filter fylder flere diske, fx. "(Zdiskes"), eller er samtet på en entetted diskette, der de er myngivet, fx. "(TRAXI)". Står der således (TRAXI) bag flere programmer, betyder det at de alle er at finde på disketten "TRAXI". Det har ikke været muligt at teste alle programmer for A600/A1200 (compatibilitet, men 99-%) vitter perfekt. Programmer "Reloksiekl.3" gor din A600/A1200 (stand til ofte at kore ellers inkenmatible A 500 programmer.

inkomputible A500 programmer. Beregn din pris udfra følgende. Bemærk at jo flere disks du bestiller på samme tid, desto billigere er det for dig. Alle priser er inkl. disk, pålidelig ekspedition og forsendelse, og MOMS.

Disk-priser 1-11 disks -> 15,00 kr pr disk 12-24 disks —> 13,75 kr pr disk 25-49 disks —> 12,50 kr pr disk 50 + disks -- 10 kr pr disk

Ring din ordre md på 65 91 38 19 eller send en check/postanvisning sammet med din ordre til nedenstående adresse med din order in bedenstaende aaresse. Du kan også indbetale beløbet på GIRO 008-3143, og da skrive din ordre bag på kuponen. Onsker du at betale ved modtagelsen, påregn da ±35 kr. Skriv under alle omstændigheder i din ordre livilken betalingsmåde du benytter. Forvent en alm. Jeveringstid på 5-14 dage

EXPRESS -> ekstra hurtig 48 timers levering, for dig der ikke kan vente... +25 kr.

SPIL-CHEAT-DISKS

Nostromo Game Cheats Titanic Cheats Ultimate Cheat disk Gametanter (GG14) Sidder do fast | at eller andet spil, er odds for al losningen er at finde på en af disse

Prav dem, på hver og een af dem er der

PD-programmer er programmer der er fri ejendom. Kvaliteten er svingende, fordi programmer et programmer der er in ejeniom. Kvaliteien er syngenae, nord programmserne offe er amatorer -hjemmeentusiaster som brugeren selv er det Men udbuddet er enormt, og oftere finder man gode programmer, der kan måle sig med, og ofte hvad pris kontra kvalitet angår, langt overgår de professionelle programmer. Hvorfor give flere hundrede kroner for et program, når du måske kan finde et af samme slags, der lige så godt tilfredsstiller dine behov, til under 20 kr pr

HARD JOY PD har stort set alle slags programmer, og jeg satser på i samarbejde med de ledende engelske distributører at kunne præsentere de absolut nyeste og

Jeg håber at du får udbytte af HARD JOY PD.

Morten Blaabjerg, Indehaver. NB! Hard Joy PD ligger inde med langt flere programmer end de der er vist i denne annonce. Send os din adresse og 2 almindelige, danske frimærker, og modtag vores omfattende katalog-disk.

FONTS & CLIP-ART

CG Forms 1-7 -- fabulose forms for formultige falk, Alie til brag i ProPage 2.1 eller hojem, PageSetter 3, og til brug i Probage 2. i ener nejten, rageoense av o arabe DTP programmer Dynamije Fonts -- blærede IFF format Gelignite Fonts i- 2. - fonts i IFF format Chigan I-10. -10 disks tylor med CLIP-art af alvertiens slags til brug i DTP/DPaint, alle er IFF

KREATIVE UTILITIES

Dope intro-maker --meget tragervenlig TDM Shideshow Generator --lay dit ever nor -lay dit eget stideshow! Pro Denia Criator - PRO demo-creator Criato Adventure Games - lay date egine Fantasy Rolegiay Adventure Creator - OK! MED - det ultimative indenfor Amiga-musik Perfect Paint -superbt tegneprogram Ultimate Misso Utila -den bedste disk for dig der leger med Arniga-missik, nirk! Pristneker, Mega

MUSIK & SAMPLES

Vistaldi Frant Seuscins (2 diska) - kyalindav musik Armigadeus - mydelig Armiga-musik fra Rob Baxter Martingadeus - mydelig Armiga-musik fra Rob Baxter Sandardi (2 diska) - mydelig Martingadeus (2 diska) Alice Cooper Foisan - uderunerker Pink Floyd the Wall - Illie, men ok sample Debble Gibsun Electric Youth (2 diska) - impotacenda sample ar Walks Gibsuna Hin Mannet Fields Chip Music Festival Desk (gyhr)) Music X (2 diska) - moduler, bla. ANEE FOLEY blandardi Retinop Blaya Music disk - petalog-melodiler Seumd of Silents - Jyden of stillinda. J Skyhountt Music Collection - HE CHND- veide! Vivaldi Four Seasons (2 dieks) -- kvalitativ mesik

Odyssey (5 disks) --episk rum-unimations-illin/ TECHNOLOGICAL DEATH --rateetmo-denio fra

Budbrain Megademo (2 diaks) -Arreativ underholdn. Budbrain Megademo (2 diaket 1-kreativ underholden, Baddrain Megademo 2 -meet kreativ underholdtung, Denken Downtload (2 disks) - kendat af folket In tie Kischen - (orffriskende demos fin Anarchy Denkert Dreiam (2 disks) - bonsiler demo tim Keifrens State of frie Art - THIS ST ITS EDEN XU229 Bobby the Ball (18H1) - kull-diemo, nime für monsum Hoody has Ball (3H1) — Rull-derro, rine lig motson (LLOBAL TRASH—gammel, men en blassiker Garfield demo—techno traed Garfield Power Manker (BH1) —cool demu med god musik Gumans Fareckio Megademo 3—banden er nåert DELIGITT OVERDOSE —FABULOS plasma.

Silveran missi.
Handwired (2 disks) -- coolness factor | 1 |
Kefmania (2 disks) -- Kefrens MTV-techno-flip
Total Recall Demo--mis af billeder/samples
Phenomena Enigma -- Khassiker fra Sverige
Simpaisis demo--- fra Decay

DISK-MAGS

Grapevine —de nyeste numre haves Amy PD & Shareward Review —atrolig gemention. Satanic Rites #4 —alt nyt fra demo-accreti

ANIMATIONER

Desert Do-Dou — god humanov annuation The Evil Dead — Massisk hornor-amin'spil Evins Stup — persograft sis shown animationer. More Lawe — datto, kun for VONKSNE Hop Detron — spinite over gold Farigars Lex Gondorn Fribus (2 disks) — vanvittg derne Lung PA Lineis — stepnet/linei "Interes" på Artinga Polges in Spice — klaisitisk, "morsom" animation

Pluyboy Sildeshows – mange forsk,, alle 2 disks Madorna Unica v Virgin – Madorna Nisideshadenderen Maria W histaker-nysdeligt prissenderel Pram Sildeshow – penne handtegoode billeder Michael Joskows Sildeshow – anarbilleder Dinge Pijaziy IZ elisky) – fantasy SF Billeder Reveisionss – Affrich handegoer, leit urrolligd! Revelations -räflet händtegnet, heit utroli Aleatraz Museum -samling pære billeder Dynamic Hires Slides -- surrealisme i Hires J.R.R. Tolkien Slideshow -- fantasy-hilleder

A64 Package - lad din Amipa blive en C 64!! Ad-Package - Jaid din Armigh bitwe en CG-U
Spectrum Emilator (2 disks) - perfekt
Artieriaan Footbull (2 disks) - ALT om Gotbull
Astro 22 Astrology - wright for autrologar
Astrolomy - oen underest og øljenster etc
Education - Herrerrogrammerg-pol for bærn
Biothytins - lier dine horytmer at kendel
Of Tester - metel ligens-test in hongrund avder etc
The Investible World - Fascimerende slideshow og
reglssmigte om stormaker, engelsa, og alle de end
dys vi normali tikle kan år. Dinosaurs -lare-program om dinosaur eme

REDSECTOR DEMOMAKER

Her er det mest gennemførte demo-creator-program nouensmale! Disse 13 DISKS kommer komplet med manual, fonteditor, Vector balls-editor, lyd-utils og moduler, grafik-utils, vector-designer og masser af færdig grafik Få alle 13 DISKS for blot 150 KR!! Eller kob dern enkeltvis for 15 kr pr disk

Music Modules disk 1-28

straphological from the second Matter 20 ments of material control of the second of the second control of the second of the second control of the second of the second control of the second

...ENJOY IT THE HARD WAY...

TIPS & TRIX

TIL WORDPERFECT

Følg med i vores nye og spændende WordPerfect-serie, hvor du får masser af tips, ideer, genveje, hurtige taster og simple makroer, der gør dit arbejde med WP meget nemmere.

Af Johnny Funch

Tekstbehandlingsprogrammet WordPerfect er næsten hvermandseje idag, og derfortager vi nu hul på en serie med Word-Perfect (5.1) problemer, hints, genveje, hurtig taster, og simple makroer. I hvert nummer vil der være en rubrik med månedens makro, og har du lyst til at komme med spørgsmål til forfatteren, så kommer der en adresse til bladet senere i artiklen.

Når du starter WordPerfect

Vi vil denne gang tage udgangspunkt i opstart og opsætning af WordPerfect: Hvordan vælger du den printer du har, og hvordan udskriver du dit dokument i henholdsvis høj, mellem og kladde kvalitet?

Når du starter WordPerfect (herefter WP) står du med en blank skærm, hvor der i bunden er vist førskellige informationer. Du kan i WP have 2 dokumenter inde samtidigt, og den første information yderst til venstre (Dok) angiver, om det er dokument 1 eller dokument 2 der er tale om. Si angiver hvilken side du er på. Ln fortæller hvor langt nede på siden du er, og tilsidst fortæller Pos dig hvor langt henne på linien du er.

Klar til at skrive et brev

Du er nu klar til at skrive et dokument. Ønsker du teksten skrevet med FED (tryk på F6) skrift, understreget (tryk på F8) eller kursiv (Tryk CTRL+F8,2.4) gøres det ved simple tastetryk. Kursiv kan også lægges i en makro (vi kommer mere ind på makroer i et senere nummer.)

Opsætningen af WP kan være lidt besværlig, men dog bedre end så mange andre programmer. For at komme ind i opsætningsmenuen trykkes Shift+F1, og menu'en dukker nu frem (se billede).

I denne menu kan man sætte WP op, så det passer til det udstyr du har forbundet til din computer.

Skriv dit brev ud

Når et dokument er skrevet, kan du udskrive det på en printer. Da du installerede WP blev duspurgt, om du ønskede at installere en printer. Svarede du "ja" til dette, vil du se en navnet på den printer midt på siden. når du trykker SHIFT+F7 (Udskriv). For at vælge en anden printer (som er installeret), trykkes V i udskriv menuen, så fremkommer en liste over de printere der er installeret i WP (Se billede).

Vælg med piltasterne og tryk ENTER. Printeren er nu valgt, og vil blive husket selvom du afslutter WP.

Når du vil udskrive det dokument du har skrevet, trykkes SHIFT+F7 for udskrivningsmenuen, og her er der forskellige valgmuligheder (se billede 2). Man kan vælge at udskrive:

- (1) hele dokumentet
- (2) den side man er på
- (3) et dokument på disken
- (5) dele af dokumentet Man har desuden mulighed for

at
(6) se den side man vil udskri-

(6) se den side man vii udskri ve, og

(7) man kan initialisere sin printer, som betyder at man nulstiller den for at fjerne gamle koder.

Ekstra funktioner

Af funktioner er der Vælg Printer (V), Indbindingsmargen (M) der betyder, at der indsættes noget plads i venstre side af papiret (hvis det skal bruges til en bog, eller i en mappe), og man kan bestemme antallet af eksemplarer (E) der skal udskrives af samme dokument.

Hvismanikke ønsker at WP skal styre printeren, kan man vælge at lade printerens indstillinger bestemme selv, hvilket gøres ved et tryk på N. Tekst og Grafik udskrives med enten Kladde, Mellem, Høj, eller man kan vælge slet ikke at udskrive den.

Det var alt for denne gang - indtil næste måned: god fornøjelse!

Skriv ind: Har du et problem med din WordPerfect, så skriv til mig på adressen:

> Privat Computer St. Kongensgade 72 1264 København K. Mærket "WP-boksen"

MANEDENS MAKRO:

Hver måned bringer vi en makro som brugere af WordPerfect kan have glæde af. Det vil være makroer som hjælper med et eller andet, og denne måneds makro retter op på en ting der irriterer flere i WordPerfect, nemlig det at slette en linie uden at skulle bruge mere en et enkelt tastetryk. En makro er en sekvens af tastetryk der 'indspilles' i WordPerfects makroeditor, som man kommer ind i ved at trykke på CTRL+F10. Der bliver man bedt om at angive et makro navn, og til denne makro vil det være hensigtsmæssigt at bruge ALT+Y (Hold ALT nede mens der trykkes på Y), men alle taster kan bruges istedet for Y. Dernæst kan man angive en beskrivelse - skriv f.eks. Sletter Linie, eller noget andet passende. Det er dog ikke absolut nødvendigt, men mere for din egen skyld. Så skal vi i gang med at definere vores makro, og nede i venstre hjerne blinker Makro def. Nu trykker du HOME+HOME+VENSTRE PIL for at komme helt til venstre på linien, dermest CTRL+END for at slette til linieslut, og til sidst DEL for at stette linien. Du ma ikke lave fejl i denne indtastning, og du skul huske på at alf hvad du skriver, kommer med i makroen. Når dette er afsluttet, trykker du CTRL+F10 for at afstutte makeroen, og du har nu en makro det sletter en linie. Prov nu at skrive et eller andet, stil dig på den linie du vit slette og tryk ALT+Y, Hvis

det ikke lykkedes, er der en fejl i

din indiastning - prov da igen.

Fra opsætningsmenven kan man opsætte sin WP efter ønske,

Fra printermenuen kan man vælge, hvilken printer man vil udskrive med mm.

MEDIA TECHNOLOGY Scandinavia

er en dansk afd. af Media Technology USA. Vi har 10 års produktions og udviklingserfaring inden for computerspil indüstrien, og blandt vores tiller kan nævnes Terminator og Wayne Gretzky Hockey.

Vores mål er at udvikle underholdene computerspil af høj kvalitet, både hvad angår grafik, lyd og programmering.

Vi søger talentfulde grofikere, animatorer og programmører, som har lyst til at blive en del af vares arbejdsomme udviklingsteom.

Har du erfaring og viden indenfor diverse programmeringssprog, computere, lyd, grafik eller animation, er du den vi søger.

Vi kan tilbyde fast læn, plus en betragtelig bonus ardning og gade arbeidsforhold

Send as dit resume og medsend gerne eksempler på dit tidligere arbeide.

Media Technology Ltd. Branshajholms Alle 45 2700 Branshaj • Fax. 31 80 11 77

Mærk kuverten: Programmering / Att. Søren Grønbech Grafik/animation / Att. Tarben Bakager

SECRET SERVICE

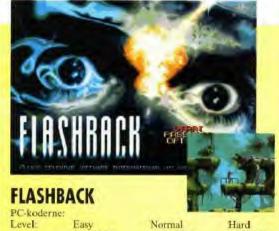
Hvorfor anstrenge sin hjerne eller reaktionsevne, når man lige så godt kan snyde?

SYNDICATE

Vores allesammens Søren Svendsen, som du kan se meget mere til i spilsektionen, har netop bevist, at han er en mand, der tager sit job alvorligt. Han har nemlig SPILLET PC-versionen af Syndicate så grundigt, at han har opdaget, at skyder man sit våben

tomt, kan man sælge det for samme pris, som man købte det for. Et nyttigt tip, men Søren må nøjes med et ledtekryds i det store anmelderregnskab.

JAGUAR BANTHA TOHOLD COMBELL SHIVA PICOLO 3 ANTIC KASYYK FUGU NOLAN SARLAC CAPSUL ARTHUR MAENOC ZZZAP SULUST SHIRYU MANIAC RENDER NEPTUN NO WAY The End BELUGA BELUGA BELUGA

Tusind tak til Jens Jørgensen fra Esbjerg

Eddie Khajawa har fundet ud af, hvordan man kan gå igennem mure og lukkede døre; Stil dig tæt ind til den mur, du vil gå igennem og vend ansigtet i modsat retning. Tryk på skydeknappen og hold den nede. Ryk joysticket i den retning, ansigtet peger, giv hurtigt slip på skydeknappen og løb mod muren - vupti! Det skal lige indskydes, at man ikke bør prøve det i det virkelige liv...

KGB

Vi fortsætter med Anders B. Christiansens guidede tur i den russiske underverden:

Andet kapitel, Leningrad

Vent lidt, svar telefonen, sig "no", gå til toilettet, tænd lyset. undersøg neonrøret, tag papiret. gå tilbage til rummet. Nu kan du enten dekode papiret eller ringe til Guzenko i Moskva. Tænd og sluk lyset tre gange, ring 37452, læg alt fra dig undtagen dit ID, gå ud af rummet, ned. ud. 2 x venstre. Tag til departement 7 (indenfor), giv ID til sekretæren, svar 1.1, vis passet til vagten, svar 5, svar Kusnietsov, 2.1.3 (i Agabekov's kontor), undersøg telefonerne, gå ud på gangen, gå til Chapkins kontor (3. dør til venstre), ring til Agabekov, svar: 1,1,1,1, gå ud på gangen, vent. Nu gár Agabekov, gá ind i hans kontor, undersøg skraldespanden, tag cigarskoddet, gå tilbage til hotellet, gå til dit rum, tag alt, brug hovedtelefonerne på listening device. Gaud, ned, ned,

ud, gå til Ladoga Park, venstre. læg mikrofonen på bænken. optag. gem dig, vent 3 gange, tag mikrofonen, gå til højre, gå til metroen, vent 2 gange, følg efter Romeo's kontaktmand, brug kameraet på tastaturet, gå til baren, gå gennem venstre dør og op. Las vinduet op, ned, venstre dør, lås vinduet op og gå ud på gaden. Brugtastaturet (14C9A). gå igennem den øverste dør, op, lås vinduet op, ned, gå gennem venstre dør, læg mikrofonen på bordet, gå ud af rummet, gem dig bag kasserne, brug listening device. Stop, spol tilbage til start, spil 1, optag, vent tre gange, spol tilbage, lyt til det hele, optag, vent to gange, vent to gange mere og læg listening device på kasserne (mens den optager). Gå op, ud af vinduet, ind af det venstre vindue, ned, gennem venstre dør, ud af vinduet og ned af sidegaden. Følg efter Obukov og over til hotel Syevyernay Zvyezda), gå ind, gå til venstre dør, vent, gå ud, vent, gå ud, følg efter Obukov til varehuset, gå igennem venstre dør, op, vinduer. ned. Gem dig, vent til Obukov går igen, tag listening device, gå tilbage til dit hotel, venstre, spol tilbage, lyt til båndet, vent, vis ID. svar 3.4,2,4,3,5. Stil nogle spørgsmål, gå tilbage til dit værelse. Vent, undersøg liget, tag alt, ring til nummeret på hans hånd og svar 3,1,2,1. Smid liget ind i skabet, tag hatten og regnfrakken på, sluk lyset, vent, svar 2, svar Savinkov, svar 2, stil spørgsmål 1 indtil han går, flyt liget ud på gangen, flyt liget ind af den tredje dør på venstre hånd. Tænd lyset, undersøg sengen, tag flasken, brug flasken på liget, gå ned foran hotellet, venstre, giv flaskentil drukkenbolten, gåind på hotellet og sig, at du ikke kan sove. Undersøg disken, tag rullestolen, gå ud, venstre, stil rullestolen fra dig, gå op til liget, smid liget ud af vinduet, ga ned, tag rullestolen og brug den på liget. Gå til venstre og smid liget i kanalen, gå tilbage til dit værelse, vent på Savinkov, svar 3. gå til hotellet, gå til baren, snak med den miniskørtede blondine (!) og sig 1.2.2, snak med Tamara (brunetten) og sig 1.4,2.2.1, slut snakken, snak med hende, der lige kom ind. Svar 2,3,4,5 (150 dollars) stil alle spørgsmålene, gå til

baren, snak med Harry Greenberg, sig 3,3,4,3,3,1,1, stil ham spørgsmål 1 indtil han går, snak med Tamara og sig 4.1. svar 1.5,2,5,2,1,4. Gå til 4. etage, svar 6.1, undersøg bordet, tag askebægret, undersøg spejlet, brug askebægret på spejlet, gå igennem spejlet, undersøg det lille bord, tag fotografiet, gå tilbage til dit hotel, gå til dit værelse, brug listening device og skift til Voice Activated Playback, fjern hovedtelefonerne, spol tilbage, smid den på gulvet. Sov. svar 1.4. angrib, undersøg, tag alt, brug sprøjten på ham, stille alle spørgsmålene, flyt liget ind på værelset, vent på Savinkov, svar 3.1.2 indtil der kun er 1 tilbage. I, giv ham pistolen, undersøg sengen, tag alt, gå udenfor hotellet, venstre, vent, snak, bed om avisen, giv ham det lille kamera, læs avisen, højre, vent, tag telefonen med det samme og svar 3,2,2,2, indtil han lægger på. Gåtil Ladoga Park, venstre, vent og svar 2.1

Vi tager resten næste gang.

ALONE IN THE DARK

Viafslutter Jan Jørgensens nattevandring i det store, mørke hus:

Stueetagen (2. besøg)

Gå til køkkenet, som ligger til højre. Tag nøglen fra skabet, suppen fra ildstedet og mere olie fra det andet skab. Led efter en skotøjsæske i kullene, aben den, tag pistolen og smid boksen. Fyld kanden med vand. Gå ud af den anden dør. Gå ind i spiserummet med zombierne og ned for enden af bordet. hvor du stiller suppen. Gå ud af den 3, dør. Tag lighteren fra det rygende bord og brug kanden på eigaren. Brug nøglen på den laste dør. Gå ind i Jeremy's studierum og led på hylderne efter en plade. Gå tilbage i gangen og GÅ IKKE UD AF HOVEDDØREN! Gå ind og kæmp med piraten - brug sværdet. Gå ind i danserummet. brug nøglen fra piraten. Læg pladen på pladespilleren (Dance of the Dead). Undgå danserne og tag nøglen fra ildstedet. Gå tilbage til Jeremy's studierum og sæt sablen ved siden af den anden sabel og skjoldet. Gá ned af trapperne - ned i dybet.

Kælder

Løb over broen og undgå

ormen. Dræb monsteret og prøy at komme om bag ormen. så du kommer ind i rummet med vand. Gå igennem rummet (hvis du falder i vandet kan du ikke bruge tændstikkerne og riflen, men har stadig pistolen og lighteren). Skyd edderkoppen og gå til søjlerummet, hvor det er fuglen, der skal skydes. Hop på søjlerne over til den anden side. Gå til tunellen og find en hule med træbroer. Gå over til den anden side og brug nøglen på kisten. Tagjuvelen. Skubden store sten væk. Glem den låste dør og gå ind i den mørke labvrint - her skal du bruge lampen. På den anden side af labyrinten er der en dør - den skal åbnes med juvelen. Du er nu i et rum med et ildspyttende træ og nogle vandmonstre. Gå hen til alteret, tag kronen og læg talismanen fra dig. Smid den tændte olielampe på træet og SKYND DIG UD! Brug krogen døren i siden for at komme ud. Gå tilbage til labvrinten, hvor der nuer lyst, brug krogen på døren til høire. Gå tilbage til tunellerne. hvor ormen ikke er mere, og find en udgang til vinkælderen. Rotterne er væk og du kan slippe ud af hoveddøren...Tillykke!

DESERT STRIKE

Der er kommet masser af tips til dette spil. Emil Paldam Folker fra Roskilde får en spilpræmie for dette lille skema, der i al sin enkelhed viser, hvor mange skud de forskellige fjender skal have:

	Chaingun	Hydra	Hellfire
AK47	4	1	1
APHID	9	1	1
AAA	1.7	.2	1
CHOPPER	50	6	2
CROTALE	84	10	3
GUNBOAT	50	6	2
M48	67	8	2
RAPIER	25	3	1
VDA	34	4	1
ZSU	50	6	2

Desuden kan det anbefales, at man prover at skrive HARDCASE som kodeord - det giver uendelig ammunition.

at købe en ny flaske Whiskey og fortsæt til garagen. Midt på gulvet er der en løs sten. Tag nøglerne, der ligger nedenunder og behold også stenen. Gå igennem spejlet igen. Gå hen til et sted, der hedder Power Nexus og brug stenen på den venstre maskine. Brug der-

efter stenen på økseskaftet og du har en hammer. Gå tilbage til din egen verden og ind i garagen. Fyld tanken med whiskeven og start bilen med nøglerne. Gå til den mørke verden og ind i rumskibet. Save spillet. Brug handkersne på de forskellige håndtag - når du finder det rigtige, vil rumskibet blivet fyret af, så skynd dig ud. Når rumskibet er fløjet ud mod de fjernestjerner, vil du befinde dig foran spejlet. Ødelæg det med hammeren og find dig til rette i dit nye, horror-fri hus.

ESPANA '92

Lasse Ege Pedersen fra Sakskøbing har fundet noget virkelig nyttigt: Sæt din atlet til at træne i 3 timer, skift tiden tilbage til den 18 og sæt træningen ned til een time. Så skulle han være 95% fit. Jubii!

DAYS OF THUNDER

Niels-Peder Hjøllund fra Sakskøbing fortæller, at man efter at have sat spillet i pausemode kan skrive COMEFLYWITHME med et ganske bogstaveligt resultat.

Månedens spilpræmier er sponseret af K.E. Mathiasen

OG TAK TIL BL.A... Steen Nielsen, Odense SV Dann v. Christensen, Børkop Johnny Rasmussen, Herley Michel Nathiesen, Ishøj Bo Erhard, Roskilde Michael Jensen, Gladsaxe Boris Rachmaninoff, Karlslunde Grete Jespersen, Kolding Frits Hansen, Frederiksberg Mogens Rask, Rønne

DARKSEED

Jesper D. Lund bringer her tredje del af sin løsning - vi er kommet til tredje og afgørende dag:

Tag din daglige pille (mod hovedpine) og gå i bad. Gå ned og vent på at postmanden skal komme - han har en pakke med. Herfinderduetøkseskaft. Brug herefter rebet på balkonen for at komme ud og gå hen til biblioteket. Gå ind i det rum, hvor der er en maskine til højre. Tænd for den og afspil mikrofilmen. Læs deln om forbedringer i hjemmet. Skynd dig nu

THE LOST VIKINGS

Tak til Jakob Bartholdy og de mange andre, der har sendt disse koder ind:											
STRT G	RBT	TLPT	LLM0	FL()T	TRSS	PRMS	CVRN	BBLS	VLCN	OCKS	PHR()
CIRO	SPKS	JMNN	SMRT	VSTR	NFL8	WKYY	CMB0	SBLL	TTRS	JLLY	PLNG
BTRY	JNKR	CBLT	HOPP	TRDR	FNTM	WRLR	TRPD	TFFF	FRGT	MSTR	

Privat Computer nr. 10-93

TEKNISK BREVKASSSE

Du'r din printer ikke, viser skærmen mærkelige farver, skal du måske have mere RAM - her er stedet hvor du får svar på alle dine tekniske spørgsmål.

Af Lars Jorgen Helbo

LBP-8 Laser

Jeg er den lykkelige (ulykkelige!?!)ejerafen Canon LBP-8 A1 laserprinter og en datacopy model 230 M scanner, begge fra min fars arbejde, hvor de har fået nyt udstyr.

Problemet er, at jeg ikke kan få dem til at virke, og da det er gammelt udstyr, er jeg ikke engang sikker på, at de er kompatible med A500 eller hvilke kabler jeg skal

Hvis I fortæller mig, hvordanjeg får det til at fungere, og anviser mig et program til scanneren, så er jeg efterhånden ved at få noget solidt EDB-udstyr.

> Thomas Christensen Åbakken 14 6534 Agerskov

LBP-8 findes både i en parallel og en seriel version. De kan kendes på computerstikkene, som har henholdsvis 36 og 25 poler. Du kan bruge de samme kabler som til en PC-er. Ved den serielle versionskal du dog kontrollere, at ben 9 og 10 på Amiga-siden ikke er forbundet! I modsærning til PC-en leverer Amigaen nemlig + og - 12 Volt på dem, og det kan muligvis skade printeren.

Den nødvendige printertilpasning finder du på Extras-disketten version 1.2. Den mangler på de nye DOS-versioner; men mon ikke du kan finde den alligevel?

Printeren skulle altså ikke give de store problemer. Meget værre er det med scanneren. På en PC forbindes en scanner tit med et særligt indstikskort, som selvfølgelig ikke kan bruges på Amigaen. Nogle scannere kan forbindes med den serielle interface; men selv hvis det er muligt, mangler du stadig styreprogrammet, og det køber man normalt sammen med scanneren.

Hvis du ikke kan finde en förhandler, som har dette mærke, bliver det derfor nok svært. Eller er der andre læsere, som kan hjælpe?

Virus ???

For nogle dage siden lavede jeg lidt om på Workbench-en (ændrede nogle navne ved hjælp af rename).

Da jeg tændte næste dag virkede Workbenchikke. Hvad kan der være sket?? Kan Workbench få virus?

> Martin Vulpius Ibsvej 7 4440 Mørkøv

Workbenchen kan ligesom alle andre disketter få virus; men det er sikkert ikke dit problem.

Når Amigaen tændes udføres batch-filen startup-sequence, som ligger i kataloget s. Med denne fil kaldes en lang række komman doer, som laver grundindstillinger på Amigaen.

Du har sikkert givet nogle af disse kommandoer nyenavne. Resultatet er, at Amigaen ikke kan finde dem. Den søger jo efter de navne som står i startup-sequence, og derfor afbrydes med en fejlmelding.

A-Max II Plus

Jeg har hørt, at programmet A-Max II Plus er blevet cracked, så man ikke behøver 128k ROMene mere. Kan det virkelig lade sig gøre, eller er det bare løgn? Såvidt jeg kunne læse af jeres test i nr. 3/93 er programmet da et kort til A2000/A3000, Kan programmet også fås til A500 på disk?

> Martin Bangsø Kærnebidervej 9 9800 Hjørring

A-Max II er en MacIntosh emulator, og det er helt rigtigt et instikskort. Med det i Amigaen (A2000/3000) kanman bruge ægte Mac-programmer.

Kortet fungerer imidlertid kun, hvis man monterer de originale Apple ROM-chips på det. Dem har Apple copyright til, og derfor leveres de ikke sammen med kortet. Faktisk gør Apple alt muligt for afforhindre udbredelsen af disse chips. Feks, skal forhandlerne returnere defekte chips, når de reparerer en Mac.

Sandheden er nok, at en pirathar udlæst indholdet af disse ROMchips og brændt indholdet på EPROM. Men det erstatter selvfølgelig ikke selve emulatoren.

Jeg vil dog ikke helt afvise muligheden. Til Atari ST findes tre emulatorer, der fungerer ligesom Amax II, og en af dem har jegengang setten "pirat-software-version". Men resultatet var jammerligt. Det fungerer nemlig kun med Mac-progrummer, som ikke bruger faste adresser, og de findes stort set ikke.

CDTV og PC

Jeg har anskaffet mig et CDTV og overvejer også, at købe en PCer (AT-er).

Først vil jeg dog vide, om det kan lade sig gøre, at bruge PCtastaturet til CDTV-et, og i givet fald, hvordan man selv bygger et sådant interface?

Dernæst vil jeg gerne vide, om det interne diskdrev i en Amiga 2000 er magen til et internt drev i PC-eren, så jeg også kan bruge PC-erens drev til CDTV-et, og hvordan skal det evt. forbindes, hvis drevtyperne ikke er kompatible i stikket?

P.S.: Jeg er meget elektronikinteresseret, så det gør ikke noget, hvis svarene er komplicerede.

> Michael Hansen Vrstedsgade 18 6400 Sønderborg

Et PC-tastatur kan ikke umiddelbart bruges til en Amiga. Der findes interfaces; men mine erfaringer er lidt blandede, og derfor vil jeg anbefale, at man køber interface og tastatur sammen, med garanti for, at det virker. Jeg har nemlig oplevet, at et interface kun fungerede sammen med helt bestemte PC-tastaturer.

Det "rå" diskdrev i A2000 svarer til et PC-drev. D.v.s. databussen er Shugart-kompatibel. Hvis du sammenligner denne standard med belægningen på CDTV-en, kan du sikkert nemt lave det nødvendige kabel.

Uden DOS 3.x kan man imidlertid ikke uden videre udnytte et HD-drev, Og da et simpelt DDdrev i dag īkke koster meget over 100 kr. (f.eks. hos Völkner Elektronic), er det nok tvivlsomt, om det kan betale sig, at bygge det ud af PC-en.

Blækpatroner

Jeg har en printer BJ-10e. Nu har jeglæst, atden er ved at udgå. Hvis det sker, kan jeg så stadigvæk købe blækpatroner, som passer i printeren.

> Danni Plougmann Herredsgade 27 6990 Ulfborg

Du er bestemt ikke den eneste, der har en printer, som ikke produceres længere, inen netop derfor er det ikke så slemt. Så længe der er tilstrækkelig efterspørgsel, er der sikkert også nogle, der vil sælge de nødvendige blækpatroner eller farvebånd. Selv hvis firmaet lukkede er detikke nødvendigvis slut. F.eks. laver Pelikan (dem med fyldepennene) tilbehør til mange forskellige printere. Så hvis man ikke har en meget eksotisk eller meget gammel printer, skal man ikke blive bange.

Hvis du har spargsmål til den tekniske brevkasse, så skriv til: Privat Computer, St. Kongensgade 72, 1264 København K.

Vigtigt: Husk at mærke koverten "teknik".

RLORDS 2 Stratigic Studies Group

ar du altid ønsket at være en led, bagstræberisk diktator med en hær som Saddam Husseins for Januar 1991? Ja? Tillykke, stillingen som Warlord er din. Du tiltræder snarest, lønnen er, hvad du selv kan rane, og du får ingen feriepenge. (Var Saddam Hussein spilanmelder?! - Red.) Dit job er at få herredømmet over den middelalderlige fantasiverden, du netop er ankommet til. Desværre har 7 andre slyngler fået samme ide, så i de næste mange måneder må du nok berede dig på at være i konstant krig.

penge! Penge! PENGEEEEE!

Warlords er penge lig magt (hmm, hvor har jeg set det før?). og den sikreste måde at skrabe gysser sammen er ved at indtage nogle af de ca. 80 borge, der er i hver verden. Alle spillere starter nemlig ret beskedent med en sølle borg, en Helt med stort H m/k naturligvis, og en enkelt enhed. Foran dig ligger et nyt og frodigt land med per, skove, bjergkæder og floder samt masser af neutrale borge - og så de 7 andre Warlords.

Det er et kapløb om at få flest fæstninger, da de giver mellem 20 og 30 guldstykker per omgang. Penge er ganske vist vigtige, men sværd er nu engang skarpere end rigsdalere, og det er også nogenlunde, hvad hovedparten af din formue bliver brugt på. Alle borge kan nemlig producere en enkelt enhed ad gangen, og dine surt sammenranede skillinger går til køb og betaling af dine lejesoldater eller opgraderinger, så du kan lave endnu sejere kamptropper.

En nem og alternativ måde at skrabe penge og tropper sammen er at besøge en af de mange ruiner eller templer, hvor du ofte finder et kærkomment vitamintilskud til din krigsmaskine, f.eks. skatte, magiske våben eller sågar et par magiske drager. Meeen! Ikke hvem som helst får lov at kigge indenfor.

Ah, min helt

Din Helt er nemlig dit største aktiv, for han m/k er den eneste, der kan få lov til at udforske ruinerne. Det er også en fordel at tage en Helt med i kamp, da det giver god bonus i kampstyrke og samtidig erfaring. Dine udvalgte topkrigere kan nemlig stige i graderne efterhånden, som de får experience-points, og dermed redde sig ekstra bonus og styrke. Erfaring opnås både ved at vinde slag og ved at udforske ruiner.

Når man møder fjenden med en ordentlig hær (der kan være 8 i en "srack"), begynder økserne at sidde lost. Sorg blot for at have meldt krig mod ham først, for man bliver umådeligt upopulær ved uvarslet at angribe en venlig

Warlord, og så kan man forvente sig alt fra de andres side.

Når det så kommer til kamp, er der faktisk skræmmende simpelt. Man klikker med sin gruppe på fjendens hær eller borg, og så sammenligner computeren hærene med hinanden - den stærkeste vinder og der kæmpes altid til sidste mand.

You're in the army now

Faktisk er der næsten 30 forskellige tropper, hver med deres fordele og ulemper. Infanteri er billigt og hurrigt produceret, men selv-følgelig ikke så stærkt. Andre enheder er dyre i drift, f.eks. kæmpeedderkopper, der ikke går så langt, men er stærke og får bonus, hvis de forsvarer en borg. Katapulter er svage, langsomme og tager årevis at lave, men de fjerner enhver bonus, som en borg giver under en belejring.

Efterhånden som spillet skrider frem, rykker fronten længere og længere væk fra dine hjemborge, men så kan man blot omdirigere produktionen fra max, fire borge til en enkelt frontfæstning med problemer. Det viser sig hurtigt at være en meget nyttig funktion, da forstærkning kommer lynhurtigt

frem på den måde.

Kort og godt: Du kan godt forberede dig på en del hjemmeafte-ner med Warlords 2 på harddisken, for spillet er fantastisk godt. Find en ven eller to, og afsæt efteråret i kalenderen til dette Gold Game.

Søren

PC: Heltinden i dit liv! Hun er dyr, men det er et engangsbeløb og måske tager hun et par legekammerater med (Søren, det er afskyeligt! - Red.)

4 5,5 mb

Det er længe siden, jeg har set et strate-gispil der er så let tilgængeligt som det te, samtidig med, at det er rigtig pænt og leverer god lyd. Lydsiden består af en samplet Warlord plus et godt og varierende soundtrack, der aldrig opnär at blive irriterende, selvom man kommer til at høre MEGET til det. En landskabsgenerator sørger for masser af tilfældige lande og tilfører spillet en god porion levetid. Spillet ER bedst med modstandere af kød og blød, men alene kan det sagtens gå, for SSG har formåst at lave nogle særdeles nedrige modstandere, der nok skal give dig svød på panden. Okay, det er kun en oppudsning af det oprindelige Warlords, hvor har de dog brugt megen knofedt. Et skinnende og blændende Gold Game.

INDEX: Warlords 2 33 The Lost Vikings **Blades of Destiny** 34 Day of the Tentacle 36 **Terminator 2029** 36 **Transarctica** 38 **D-Day** Eternam 39 40 1869 **Shorties** 41

GAMEPLAY

THE LOST VIKIN Interplay

GAMEPLAY

Set hos EScape 31-396366 til 348,-(Amiga) og 398,- (PC)

kiltet svæver i luften. Fire bogstaver staver EXIT på sort baggrund. En mandsling kommer sprintende fra venstre. Han standser op.

Over det lange, røde skæg og under den hornede hjelm stirrer de sorte øjne bestemt, men ufokuseret. Hele den lille, senede krop hæves og sænkes af kraftig vejrtrækning, og et øjeblik høres intet andet end lungernes brusen. Så former vikingen ord bag de røde skæghår:

Hej allesammen, jeg er Erik den Hurtige. Godt nok er jeg den yngste bror, så måske burde jeg ikke få ordet først, men I ved, først til mølle og sådan, leg løber som vinden og springer som græshoppen, og selv om jeg er for lille til at gå med sværd, kan jeg banke drager og slå hul i rykke vægge med et sænket hoved og et ordentligt tilløb. Den her skal er nemlig kram."

Erik peger på sit skæggede hoved med en beskidt finger, før han fortsætter:

"Jeg og mine to brødre er blevet kidnappet af den onde Tomator, der ville udstille os i sin intergalaktiske zoologiske have. Nu er vi vrede, og vi vil gå gennem ild og vand og 37 baner for at hævne os og komme hjem igen. Vi synes selv, vi har gode odds, for sammen kan vi lidt af hvert. Hør bare Fede-Olaf."

En bussemand under neglen

Endnu en viking har sluttet sig til Erik. Han går i et mere sindigt tempo, men han har også et stort skjold at slæbe på. Den grønne bluse når ham kun til midt på den fede mave, og ansigtet domineres af næsen, som udforskes ihærdigt med en finger. Munden er bøvet, halv-

"Øeh, jeg hedder Olaf, og jeg er god til at holde uhyggelige dyr på afstand med mit skjold. Jeg kan også vende skjoldet, så det ligger vandret over hovedet på mig, og svæve rundt under det. På den måde kan jeg nå frem til fjerne afsatser og måske finde en nøgle eller en knap, som hverken Erik eller Baleog kan nå. Vi kan hver bære fire ting, og selvfolgelig kan vi bytte, hvis det er nødvendigt."

"WOOOAARGHI"

En tredje viking et ankommet med tænderne krænget ud i et mægtigt brøl. Han har et fast, maskulint hageparti og en dårlig holdning, der virker mere truende end latterlig. I sin venstre hånd holder han et kort, skarpt sværd, og på ryggen har han en bue. Han banker sig selv på brystet med den frie hånd.

Baleog. Baloeg den Barske blandt venner, Baleog den Blodige blandt fjender. Jeg parerer aldrig, men mine hug er dræbende. Og hvis jeg gemmer mig bag Fede-Olafs skjold, kan jeg nedlægge mine fjender med bue og pil. Så har de ikke en chance. Pas på, Tornator, her kommer vi!"

Erik, Olaf og Baleog blitzer ud til den næste bane. En firecifret kode lyser op på skærmen, og den sagte kradsen af grafit mod gult papir leger med hørelsen. Blyanten krammes let af en spinkel, bleg hånd, en venstre. Længere oppe svæver et lysende ansigt med de gråblå øjne indrammet af runde brilleglas.

Den stærkeste viking

En blød stemme fylder alting:

Navnet er Jakob, og jeg er anmelderen, den forhadte pixeltabe med de syge ideer. The Lost Vikings er godt, rigtig godt. Som i Humans styrer man aktørerne én af gangen og skifter frit imellem dent, men de tre vikingebrødre er så forskellige og så få - at det aldrig bliver for arbejdsomt at hundse rundt med dem.

Til gengæld skal de alle tre nå frem til udgangen, for koden til næste bane springer frem. Hvis bare en vikingeyngling mister livet og sine tre livspoint, er det tid at starte forfra.

Og alligevel bliver man ved.

Banerne er uhyre afvekslende, og designerne har til fulde udnyttet vikingernes forskellige evner og deres egen fantasi. Her er kraner, cykelpumper, kraftfelter, tetriskloner, fjedre, og trods alt bliver vikingerne aldrig virkelig "lost". Enhver knaps funktion er åbenbar, og banerne er ikke store bare for at forvirre - de er fyldt med udfordringer.

Jeg fortsatte til bane 37

Lakob

U.S. Go Set hos Inter

0. Prolog: Her er et spil og tolv punkter, hvoraf de tre er overflødi-

(86-802700)

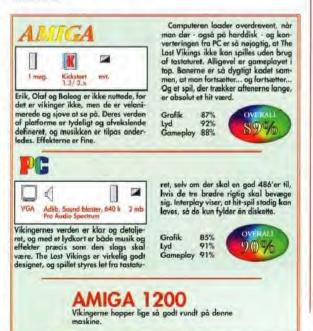
1. Automatisk korttegning: Den tredimensionelle rollespilsgrafik bankes flad og bredes ud som en mosaik af farvede firkanter. Geometriske øer af ukendte sorte felter drukner langsomt i et spraglet hav, efterhånden som seks ansigter går på opdagelse, hver med et livslys skåret i grønne pixels (se punkt 4).

Gaderne er mørkegrå, barerne er lyseblå, alle de private ejendomme er mørkerøde, og resten af regnbuen springer ud af templer, smedjer, købmænd... Flor måske, men ikke særlig effektivt. De mest interessante huse deler den morkerøde farve med alle de uinteressante, så det er nødvendigt at løbe uskyldige indbyggere på dørene, hvis man vil frem i Thorwal (se punkt 7). Udefra, i de skævvredne tre dimensioner, ligner alle bygningerne hinanden. Tärne i flere etager, møller og fine akademier gemmer sig bag samme grafik som de strätækte rønner, og ingen forretningsdrivende bekymrer sig om at skilte uden for deres butikker. Derfor må de seks løbe væsentlig mere end højst nødvendigt.

2. På landevejen: Heltene skal rejse meget rundt i Thorwal for at gennemføre deres mission (se punkt 6). Byer og landeveje er røde pletter og hvide snøre på et stort oversigtskort, og mens solen svinger sig op på himmelhvælvin-gen, trækker heltenes skidt et sneglespor hen over de tilbagelagte mil. Hvis de ikke når i sikkerhed i en by, inden mørket stjæler farverne, må de slå lejr under åben himmel og dele nattevagterne mellem sig efter aftensmaden. Der kan gå flere dage mellem de tilfældige overfald langs landevejene, men når det gældet liv ellet død, kan man aldrig være for forsigtig (se punkt 8).

3. Racistisk vittighed: Hvad er forskellen på at have AIDS og være jøde! (Se svaret under punkt 5).

4. Seks helte: Du laver dem selv. eller du vælger de seks, der allerede ligger på disketterne. Terningerne tegner personernes styrke, deres mod, deres intuition, men også deres højdeskræk, deres temperament og deres angst for døden. Krigere, magikere, hekse

DESTINY

activision

og jægere er fire af de tolv professioner, man kan vælge imellem.

Blade of Destiny kan spilles på to niveauer (se punkt 10), og begyndere behaver ikke fordele point til evner og trylleformularet, hvis de ikke har lyst. De mere erfarne bestemmer selv præcis hvilke ting, deres karakterer skal være gode til.

6. Missionen: Orkerne marcherer mod Thorwal, og de seks helte skal finde et sagnomspundent sværd, der engang har tilhørt den mægrige viking Hyggelik. De opsøger gamle pårørende, pumper dem for informationer og rejser landet tyndt (se punkt 2) med fingrene solidt krummet om sværdhæfter og tryllestave. De seks behøver ikke følges ad hele tiden, og de kan frit dele sig op i flere mindre grupper, så enhver gør, hvad han er bedst til.

of

n

 Thorwal: Et land langt mod vest i sagnriget Arkania. Indbyggerne er hærdede krigere, der spreder død fra deres langskibe, når de er på togt.

8. Kamp: I Blade of Destiny ses fjenderne ikke på afstand. Man opdager dem først, når drevets summen har hever det detaljerede oversigtskort frem og placerer venner og fjender på de små, firkantede felter, der dækker gulvet. Fra et kamera i det ene hjørne giver du ordrer til dine helte, når det bliver deres tur.

Systemet er godt udtænkt, men dårligt udført, for gulvets kvadratiske fliser udgør en urealistisk og stram spændetrøje. Bueskytten kan for eksempel ikke skyde på

Amiga: Især i starten af spillet er der god grafik - det kniber lidt senere.

en fjende, der står fire felter mod syd og ét felt mod vest, men må først tage et skridt til siden.

De rette linjers tyranni slår store skår i kampglæden, og her hjælper ikke engang nyskabelser som inficerede sår med masser af gult pus, hundegalskab og det, der er værre.

9. Censur: Se bare, hvad der skete med punkt 5.

10. To sværhedsgrader: Begyndere slipper for at bekymre sig om heltenes evner inden for dit og dat. Computeren vælger selv den bedste person til ethvert formål, og den skriver selv evnerne op, når den tid kommer. Mindre forskrækkede spillere kan selv styre detes karakterers evner og udvikling inden for al slags magi.

11. Forfatter: Jakob.

Amiga: Undskyld, vi går igen!

Amiga: Sådan ser Blades of Destiny ud det meste af tiden

MANIAC MANSION 2: DAY OF THE TENTA

LucasArt

Set hos Interactivision (86-802700)

lietilsølede måger, døde fisk og alger er vores største bekymringer, når vi lukke spildevand ud i uskyldige åer og vandløb. I virkeligheden burde vi langt mere frygte den dag, der kommer en lilla tentakel forbi og læsker sin slimede gane i en tår fenol-cola, direkte fra bæk-

Lilla tentakler er nemlig meget, meget onde, og med kroppen fyldt af tungmetaller har de en tendens til at udvikle arme. Før vi ved af det, har de indflydelse de mest ejendommelige steder, de får trykt visitkort, lærer at gå med skjorte (hvilket ikke er nemt, når man har skuldre som en kylling) og stiller pludselig op til præsidentvalgene...

alle disse visioner kun sygelige fantasier hos en bagbundet lilla tentakel, der sammen med sin grønne bror holdes fanget af den gale professor Fred, Nørden Bernie får følgeskab af Hoagie (roadie for et heavyband) og den medicinstuderende Laverne (der vist nok er pige) og sammen trasker de ud på en succesfuld red-ningsaktion. Desværre har Bernie glemt, at den lilla tentakel bar et sind, der får selv den største massemorder til at ligne en ulveunge, og det er med angst og bæven. han må fortælle den bindegale professor, hvad han har gjort. Professoren tager det ikke så

Da Bernie får besked pr. ham-

ster fra sin ven, den grønne tentakel, der er anderledes gemytlig, er

PC: Hoagie får sig en snak med Amerikas fædre

PC: Her er ham, det handler om: den store, stygge lilla tentakel.

tungt, at verden står over for den største trussel siden Den Sørte Død - han vil sende de tre unge tilbage til tiden for at forhindre udledningen af spildevandet, og forhindre, at den lilla tentakel overhovedet blev så farlig. Uheldigvis går tidsmaskinen i stykker under det ambitiøse projekt, og derfor havner Hoagie 200 år tilbage i tiden og Laverne 200 år for langt fremme - i en verden, der ER styret af tentaklerne.

Gensyn med Maniachead

Tilbage står Bernie i det store hus, og skal sørge for at reparere tidsmaskinen. Og så er det, følelsen af deja-vu rammer ham i baghovedet.

DOTT er nemlig fortsættelsen til LucasArt's første spil, Maniac Mansion, og ud over dr. Fred vil kendere kunne gense Edna, der har droppet sygeplejeskeambitio-nerne og naturligvis Ed, der er blevet anderledes pacifistisk, efter at han er begyndt at samle på ponyfrimærker.

Hele det gamle Maniac Mansi-on-spil er faktisk at finde på en

computer inde hos Ed, så nye spillere kan begynde her og selv erfare, hvordan man lavede adventures, dengang jeg var mindre. Hoagie er endnu mere heldig - han får nemlig plads på første parket, mens George Washington og Thomas lefferson er ved at strikke en amerikansk forfatning sammen. I et af loftsrummene sidder en af konerne og bakser med at designe et amerikansk flag, mens hun bander og svovler over alle de ændringer, der hele tiden bliver påduttet hende. I haven løber Benjamin Franklin rundt og leger med drage...

Tid er bare en lyd uden farve

Laverne, Hoagie og Bernie er måske alene i hver deres tidsalder, men på mirakuløs vis kan de stadigvæk sende ting til hinanden -og det bliver der brug for, Mange af problemerne kan nemlig kun løses med ting fra en anden peri-

Et eksempel:

Dr. Fred åbner sit pengeskab i søvne, og Bernie skal lure ham koden af. Det kan kun ske ved at

TERMINATOR 2029 Bethesda Software/ US Gold

Set hos ESCape (31-396366) til 448,-

Tår livet viser, hvor grusomt der i virkeligheden er, når der ikke er kold mælk i køleskabet eller hun bare ikke har ringet, ville man virkelig ønske, at Superman, Batman eller Terminator kunne tage affære og i overlydsfart ville løse alle problemer, mens man selv kiggede betaget på.

Den mulighed har Oprørerne i 2029. De kæmper en håbløst naiv kamp mod Skynet Central Command, der netop har tilføjet en lang række af Terminators til

deres i forvejen hårdrslående arsenal. De stakkels oprørere bliver slagtet i dusiner, men en dag sender Lykkens Gudinde dem alligevel et sexet smil. De får nemlig lagt deres sårede hænder på et eksemplar af et moderne Advanced Cybernetic Exoskeleton (der belejligt nok kan forkortes ACE) og nu skal de bare finde een, der kan passe det nye battledress.

Der er masser af ansøgere, men da exo-skelettet skal monteres direkte til soldatens nervesystem, takker mange nej. Da man samtidig sorterer alle de fra, der ikke har de nødvendige muskler eller som ville tage alvorlig skade på hjernen ved de nødvendige operationer, er der kun een tilbage. Dig.

Ligner en Terminators bumser møtrikker?

Det indevarsler gode tider. Ikke for die, for du får nu mere kampaction end sundt er. Heller ikke for dine fjender, der i hobetal bliver smeltet over af en præcis salve fra dine hvislende plasmageværer. Næh, for oprørerne. De kan nu mageligt læne sig tilbage, finde et par gamle tegneserier og sende dig ud på den ene selvmorderiske mission efter den anden.

På din imponerende rustning er der seks hasper, hvor du kan hage forskellige våben til. I starten må du nøjes med simple geværer, men efterhånden skal

pladsen bruges til missiler, større kanoner, granater, autofire, selvsøgning, endnu større kanoner og andet isenkram. For hver succesfuld mission du har, vinder de dovne Oprørere lidt mere terræn og finder på nye måder at forbedre din udrustning på.

Missionerne er som regel ikke særlig afvekslende. Du får oftest et bestemt koordinatsæt, hvor et eller andet stort, farligt og irriterende befinder sig. Det knirker du dig hen, lader det smage på en omgang laserild, smider et par granater, vender tilbage til basen og tager et rustfrit brusebad.

Har en Terminator ledninger på brystet?

Gennem glasset i din hjelm har du både bedre overblik og mere indflydelse end fra en balkon i Bolsjoj-teatret. Du kan armere to våben, og de affyres med højre og venstre museknap. Din store

udspionere en monitor i overvågningsrummet, men her sidder Edna desværre, og hun er ikke glad for at blive kigget over skulderen. Heldigvis er der hjul på hendes stol, så et raskt skub kunne sende hende ned af trapperne med ekspresfart - hvis det bare ikke var for statuen, der stär lige inde for døren. Når Edna hvinende er på vej ud af døren, hænger hun nemlig fast i statuens sværd, og triller tilbage igen. Derfor skal Hoagie, i fortiden, finde kunstneren og sabotere hans arbejde, så det i stedet bliver den keithåndede bror, der designer statuen - og dermed spejlvender statuen. Farvel, Edna...

Det luner selvfølgelig med den slags problemer og der ligger mange små smil gemt i DOTT, ganske som vi kender det fra LucasArt's andre kreationer. Desværre er DOTT ikke helt logisk nok i sin opbygning og gemmer den lidt tynde handling bag et kæmpestort klovnegrin. Tonen er så kunstig frisk, at man til tider føler sig henvist til Cosby & Co, og selvom DOTT i så fald ville

PC: Typisk for Day of the Tentacle: Her har Laverne klædt sig selv ud som tentakel og mumien ud som skønhedsdronning

være en af de sjovere episoder, er det lidt skuffende, når man er

vant til Monkey Island og Indiana Jones. DOTT er samtidig lidt

Men DOTT (en dejlig forkortelse, ikke sandt?) er stadigvæk fra LucasArt, og er derfor nærmest pr. definition af meget høj klasse. Snyd ikke dig selv for de inspirerende mumie-samtaler, for chancen for at dypfryse et hamstet, for muligheden for at tale grimt til en tentakel. Kun virkeligheden er mere absurd, mere overraskende og mere farverig ...

Christian

effekten udebliver ikke: masser af for-ver, skæve linjer og pragtfulde animati-

oner. Lyden bestör hovedsagelig af musik, der er rimelig uden du dag behever at frygte, at du ikke kan holde foden stille. DOTT er godt. Ikke revolutionerende, men hvem behever revolutioner?

jernkæmpe styres rundt med piletasterne, og du kan frit dreje dig mod det område, du har lyst til at afmilitarisere.

Til der formål har du et lille sigtekorn, og her skal du ikke rænke på kedelige 20. århundre-de-ting som rækkevidde eller forhindringer. Hvis du kan se det, kan du skyde det - og så er det

Ja, det er vist lidt actionbetonet, men skal du klare dig, må du hellere vise lidt mere intelligens end du viste, da du meldte dig frivilligt. Du er ikke usårlig, og bor derfor undgå store åbne marker, hvor de mange fly kan tå øje på dig. For at kunne navigere lidt bedre har du et kort, der viser dig de nærmeste forhindringer. Samridig kan en radar hjælpe dig med at jage/undgå store fjendekoncentrationer.

Skulle du alligevel rende ind i

massiv laserild, kan forskelle dele af din rustning tage skade. Gudskelov har du et indbygget repararionssystem, men du kan desværre ikke dræbe og svejse dig selv samtidig. Derfor gælder det om at finde et sikkert sted at hvile sig - og være klar til at skyde sig ud af det, når det igen er tid til

Kan en Terminator blive metaltræt?

SkyNet har skam ikke sparet på noget i bestræbelserne på ar forvandle dig til en lille sammensmelter affaldsspand. De velkendre Terminatorer får assistance fra robotfly, små mænd med store geværer, kanontårne og endda de pt. så populære Walkers -masser af pixeldød. Myrderiernes kulisse er enten placeret udenfor eller indendørs og er gavmildt oversået med forskellige installationer, pigtråd og murstykker. Alt

skulle altså være på plads for en hel hobe voldselskende computerfreaks.

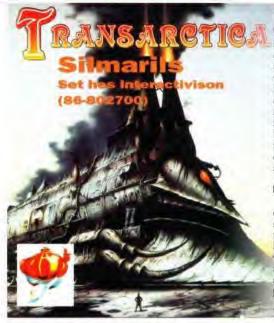
Men frygt ikke! Vi anmeldere kan mere præcist end nogen andre skyde store huller i det ellers så tykke panser.

For det første mangler der afveksling. Selvom missionerne varierer, er handlingen nøjagtig den samme i dem alle sammen kun antallet af fjender varierer. Man bruger for meget tid på at vokse sammen igen, når man er blevet ramt et par gange, og ofte er den bedste taktik at stikke stålwiren mellem benene og bare løbe hen mod sit mål.

Alligevel er der en god portion atmosfære, og alle der kunne lide filmene vil være hurtigt sige "Hasta La Vista, Baby" og alle de andre velkendre, velmente og velslidte Arnie-klicheer.

Christian

rtoge. Fandtes der noget mere monotomt? Var det ikke selve indbegrebet af den moderne massepsykose om, at miljøet var svagt og at derfor skulle al transport være kollektivt? Som om et par bilers udånding ville gøre nogen forskel! Han bandede lavmælt over alle de parkeringspladser, der ikke var. Det grønne flimmer af træer gjorde det umuligt for ham at fiksere. Han blev irriteret og slog blikket ned. Det skulle han ikke have gjort, for øjnene ville selv lukkes og tomheden strømmede ind i ham gennem de små lyssprækker, der blev tilbage.

Det stof, drømme er gjort af

Transarctica var hans - og dermed også af alt om bord. Fyrbøderne, der svedende skovlede brændstof ind i den umættelige kedel. De grove soldater i kassernen, spionerne i deres luksusvogn - de brølende slaver i den store. rummelige Alcatraz-vogn, der lukkede af for omverden, indtil han skulle bru-

Og han skulle nok få brug for dem. Nu da verden var dækket af is efter et mislykket forsøg på at lave et skydække, der kunne afløse ozonlaget, var solen kun et begreb, der stod om i eventyrene. Den gode nyhed var. at man kunne komme til Granada fra Paris med tog. Den dårlige var, at verden var dækket af is. Toge var det eneste mulige transportmiddel. Vikingeunionen havde brutalt erobret al kontrol over det interkontinentale net, og styrede det nu totalt. De var ikke interesseret i igen at se planter spirre og elskende løbe over markerne - de elskede sne, for de vidste, at toede isen, toede deres magt også. Det ville de forhindre, og med deres kilometerlange krigstoge på skinnerne, kunne ingen føle sig sikre.

Han smilede kynisk, Krig mellem toge! Hvem havde forestillet sig noget så tåbeligt i hans forældres tid! Han tænkte med en let gysen på de mange kanoner, maskingeværer og raketstyr, der var monteret på hans tog - når fjenden kom rullende på et sidespor, gjaldt dem om at skyde med alt, hvad man havde. Samtidig skulle man sende soldater med dynamit op på fjendens vog-

Futura/ Loriciel Set hos Interactivision (86-802700)

70 millioner år f.kr.

Det var en varm og fugtig eftermiddag på den forhistoriske slet-te ved foden af Dommedagsbjerget. Et par allosaurer dryssede rundt i middagsheden foran en frodig og fremmedartede urskov; meget tæt, meget grøn og meget fedter. Pludselig lød et øresønderrivende brag, der sendte chokbølger flere kilometer væk og væltede ikke så få af de yderste kæmpetræer i urskoven. En tidsportal tonede frem på sletten, blot for at vise sig i få sekunder, før den forsvandt - Men inden da nåede DET at smutte med.

År 1993 e.kr.

Det var en fredelig tirsdag eftermiddag i sensommeren, og klokken var omkring de fire. Anmelderen lå på terrassen og lød sin muskuløse overkrop slikke lidt sol, da et kæmpebrag lød, og en bekendt tidsportal åbnede sig et par meter over drømmesengen: Ud dumpede DET, en slimet papkasse med lange fangarme og mange munde. Med en våd, tung lyd landede DET på Anmelderens ansigt og lagde sine lange, slangeagtige arme omkring hans hals og klemte til. DET vidste, at

han var en trussel, nemlig den eneste der var i stand til at få DET til at forsvinde. Anmelderen nemlig en RIGTIG superhelt, der plejer ar gå rundt i nylondragt med

AudioMedia Superheroes

ryggen.

Anmelderen var medlem af Superheltegruppen "De Anmeldere, og de er ikke sådan at bide skeer med. Gang på gang havde de afværget horder af uhyrligheder, skulder ved skulder, men denne gang havde DET opsøgt ham ensom og sovende.

turkise underbukser uden på

tøjet og en lang, lilla kappe på

Anmelderen fik hurtigt verfet DET til jorden, og fattede lyn-snart, at Dommedag var oprunden. For hans fødder lå et spil, der lige var warpet ind med 4-tidsportalen, DET-DAY, ondskaben selv. En alvorlig fare for Menneskeheden. Det skulle bekæmpes med alle midler.

This looks like a job for ... Anmelderen!" sagde han, mens han for ind i kosteskabet og tog sine ildfaste, turkise underbukser på. Derefter satte Anmelderen disketten i sit kryptonitresistente diskdrev, for det kunne jo være... Søreme jo. Det loadede nok så fornøjeligt ind, mens han sad og bladrede i manualen. Han begyndte at spille, og blev ved et stykke tid.

Anmelderen greb senere sit

Teflon-belagte Superheltetastatur, og skrev på sin Superheltecomputer bag 6 meter pansret beton med blyindlæg:

"Året er 1944 e.kr., og de allierede har indledt deres store offensiv mod Hitler. Vi befinder os ved Normandiets kyst, hvor tropperne landsættes og skal kæmpe sig ind i landet. Spillet er delt op 1 fire aktionsekvenser:

1: Du er pilot i en bombemaskine - 20 meter BAG flyet.

2: Du har et vist antal faldskærmstropper, som du skal lande sikkert på jorden.

3: Du styrer en kampvogn rundt på en strand for at ødelægge fjendtlige bunkers.

4: Du styrer et antal soldater, der skal erobre visse mål i et lille taktisk spil."

Anmelderen tog sine Titaniumsforsålede størrelse 48'ere på, mens han tænkte: "Grimt! Kedeligt! Forfærdeligt kedeligt!". En klar forbrydelse mod Menneskeheden og fornærmelse af al intel-

Anmelderen trak højre ben bagover, helt op i nakken, og så gav han DET et fantastisk Superheltespark af kosmiske dimensioner, der sendte DET 70 millioner år tilbage til fortiden, tilbage til Landet Uden Tid. Tilbage til den berygtede hulemand Ejnar, hvor DET hørte til.

Søren Superhelt alias

Jeg må have den samme følelse som historieskriverne, hvis de opdager, at Dødehavsrullerne er af toiletpapir: Noget er gået galtt Dette levn fra en fjern og lykkelig 64'er-tid har intet at gøre i vares multimedieprægede 45-mb-filers-32-bit-samplingers-16,8 mio.-farvers-verden. Hæstig, kedeligt og ufatteligt forældet. Ikke engang Sound Bloster! Vor Herre til hest.

42% Lyd 26% Gameplay 15%

Lyden er bedre, men grafikken er ligeså Lyden er bedre, men grafikken er ligese grim som gomeplayet (gameplay, ha ha ha), der ligger og raller på gulvet i krampagtige spiæt. D-Day kommer på fire disketter, og det kan faktisk installe-res på harddisk. Af en eller anden årsag kan man kun bruge et diskdrev, og der skal skiftes mellem fire disketter

MEGET tit. Det er mig ufatteligt, at spillet har krævet 30 arbejdsmåneder at lave - jeg tror personligt, at program-mørerne gik på mammutjagt de 29% af

AMIGA 1200

Desværre kører D-Day også upåklageligt her.

ne og dermed ødelægge installationer, kasserner og selve lokomotivet. Vinderen kunne så tage alle de hele vogne og sætte dem på sit

Vogn op

Vogne kunne man aldrig få for mange af. De fleste af dem var lastvogne, der skulle bruges til at transportere varer mellem byerne en sikker indtægtskilde. Køb det billigt, der er dyrt andre steder og se pengene rulle ind.

Det var nu ikke den eneste grund til, at han besøgte byerne. Ind imellem kunne han nemlig samle sladder op, der gav ham små vink om, hvor han kunne finde de små fessører. Han var ikke selv videnskabsmand. Han var kriger, handlende og eventyrer. Uden videnskabsmændenes hjælp ville han ikke kunne redde

Hans næsebor dirrede og foldede sig ind i sig selv - hvad var det

for en lugt!

- den gamle mand med den hvid-gule-undertrøje og tre dages skægstubbe lænede sig over den unge sovende, der sikkert var nar-

Mammutter selvfølgelig! De store dyr, han stuvede sammen i kreaturvogne, lugtede måske ikke ligefrem af Sofisticated Lady, men til gengæld var de uvuderlige, når der skulle kæmpes, repareres spor eller udvindes fra minerne. De store dyr vandrede i flokke, og hans velplacerede spioner kunne give nyttige oplysninger om deres færden - også de var gode han-

Han var på vej til Transsylvanien, hvor en stor mammutkirkegård skulle fungere som gemmested for en mand, der havde noget at sige.

Han fik en kommanderende lyst til at stille sig op på en af vognene og se de vældige snelandskaber drøne forbi i et hvidt flimmer.

Smask!

En lille uvoren unge med initialerne CS på sin aflagte officersfrakke havde sendt en snebold i retning mod hans nakke. Kulden overraskede ham, og han mistede det nødvendige fodfæste. På vei ned af togets side tænkte han over alt det, han havde mistet. En barmhjertig arm greb ham lige før, det var lige meget.
-"Billetkontroll" formede læ-

berne, der hang sammen med den arm, der havde et autoritært greb i hans skulder. Han slog øjnene op og mærkede nu hvordan hans hierrebanken havde synkroniseret sig med den monotome larm fra skinnerne. Med hånden efter tegnebogen kom han i tanke om, hvor meget han hadede toge...

Christian

AMIGA 1200

Transorctica var denne måneds store, positive overraskelse. Den nye Amigas ekstra styrke er blevet brugt til atmos-færisk musik, lyde fra brølende mammutter og en grafik, der er stemnings-mættet uden at være for stoppet. Transarctica er en blanding mellem Elite, Flames of Freedom, Midwinter og Railroad Tycoon, og selvom de store, hvide snelandskaber er monotome, danner de en glimrende kulisse om et spændende spil.

Grafik: Gameplay: 90%

Der findes vist også en standardudga ve, som vi desværre ikke har.

Transorctica er også ude til PC

Infogrames

Set hos Interactivision (86-802700)

(CFransk, frækt og forførende" var, hvad jeg tænkte da jeg så forsiden på æsken. "Fransk, frækt og forførende" er sikkert, hvad Infogrames vil have den interanende (mandlige) computerejer til at tænke, når han ser Erernam. På forsiden er nemlig en langhåret, fransk godte. Som anmelder ville jeg naturligvis aldrig falde for den slags billige tricks, men det var da med en vis interesse, at Eternam blev installeret.

Fransk, flippet og fantastiskt

Forhistorien er cirka lige så fantastisk som et standard AD&D rollespilsbaggrund, selvom Eternam foregår i fremtiden. Den går kort ud på, at Eternam er en planetstor Virtual Reality forlystelsespark, der ligger på Dragoonernes klode. Det er de blevet trætte af, og indtager derfor kontrolcentret. Du er bare en mand ved navn Jonz, som har vundet en rejse til Eternam, og du ankommer. netop som det sjove begynder. Pigen ? Åh, ja, hende havde jeg nær glemt. Hun er en ansat, der har opdaget dragoonerens planer og har teleporteret sig IND i hovecomputeren, hvor hun nu opholder sig blandt bits og bytes. Langt ude, eller..? Hun har udset sig DIG til at hjælpe, og du siger gladeligt ja, stærkt betaget af hen-

PC: Et eksempel på humoren. Disse onde øjne skød med lyn, men hyad kan man ikke udrette med lidt løg?

i hvert fald kunne kende grafikken. Musikken er faktisk rigtig god, selvom det kun er Adlib, men desværre er der kun lyd noger åt tiden, så du kommer til at rende rundt i tavshed lidt for længe. Af ukendte årsager har Infogrames lavet et 100% keyboardstyret spil, og det gør det lidt trægt til tider.

Grafik 81% Lyd 75% Gameplay 73%

des kønne ansigt og de sikkert velproportionerede "buffere".

Velkommen til uvirkeligheden

SLAF! Du står i et frodigt vektorlandskab for enden af en lang vej. Hvad gor man så? Tja, jeg gik mig over sø og land, så mødte jeg en gammel mand. Der var nu en soldat, og han kunne fortælle mig, at grevens slot måtte jeg så sandelig ikke glemme at besøge. Godt, glemsom som jeg er, hvirvlede jeg derhen øjeblikkeligt, og: SLAF!

Spiller skifter nu til et lille arcadeadventure, hvor Jonz styres rundt i borgen - ingen Virtual Reality men almindelig bitmap grafik, Greven bor på et gammelt middelalderslot, og han vil bede dig om hjælp til at redde landet, men først skal du bevise dit heltemod ved at bestå hans prøve. Det hele er præget af en ret underholdende crazy-humor, der lægger sig ikke så lidt op ad Monkey Island spillene, og de sjove scener er krydret med latterlige animationer. Når du har færdiggjort prøven, er det ud på landevejen igen og videre til den næste ø. Her møder man en række farverige personer og en lidt forskruet version af Den Franske Revoluti-

Mit indtryk af Eternam er lidt blandet. Spillet har sine lyse øjeblikke, men ellers er det ikke noget superspil, og det virker lidt gammeldags i opbygningen. Handlingen er langt ude, men den førnænvte humor trækker det hele op over middelmådigheden, så det er da værd at se på.

Soren

Flair Software

Set hos ESCape (31-396366) til 348,-(Amiga) og 398,- (PC) A-1200-version hos Interactivision (86-802700) til 369,-

Torestil dig et rigtigt flot seilskib fra midten af det sidste ärhundrede. Sænk øjenlågenes sorte lærred og lad blikket glide hen over master og rigning, skæggede søfolk med jernnæver og uniformerede officerer. Hør vinden fylde sejlene med brusen. hør skrogets langstrakte knagen over bølgeslagene og de hæst udskregne ordrer. Snus ind og mærk tjæren kradse i næsen, nyd stanken af saltvand og fisk, mens dækket hæves og sænkes under dine fødder i en langsom, duvende rytme.

Forestil dig så at stå tilbage på kajen og vinke farvel, når seilskibet står ud af havnen på vej mod eventyr og frisk luft, mens du må blive tilbage i byen, läst fast bag et rungt skrivebord.

1869 placerer dig i netop de sko. Du er købmanden med den lille topmave og de pengegriske øjne, der ustandelig plirrer i deres søgen efter gode handler på de syv verdenshave.

Dit firma er nystifter, året er 1854, og alt efter sværhedsgrad har du 7-11.000 dollars i boksen på hovedkontoret. Flere penge kan du tjene i ensom konkurrence med digitale konkurrenter eller i langstrakt kappestid med op til tre kødelige rivaler, der har præcis samme udgangspunkt som dig selv.

Kun let brugt

En god del af startkapitalen skal investeres i et skib, og brugt er billigst. Søfolk hyrer du på den lokale havneknejpe, hvor kromutter er behjælpelig med at fin-de de helt rigtige folk til dig. For en pris afslører hun også de seneste rygter inden for verdenshandelen.

I hver havn er der en handelsstation, der typisk sælger en eller to slags varer og er særligt interesseret i at få fat i tre til seks helt bestemte artikler til hylderne.

Ganske få klik med musen lægger ruten fast, og når skibet er stået ud af havn, og dens ikon er forsvundet fra kortet, kan man kun vente på, at fartøjet med besætning og last kaster anker i rimelig hel stand. Tiden går hurtigt, for et klik på kalenderen opløser dagene i doser på op til tyve ad gangen, indtil der sker noget spændende.

Den blinde købmand

Et hurtigt klik på en havneby plejer at afsløre, hvilken vare den lokale handelsstation sælger mest af. Men med mindre man har spillet 1869 før, har man stort set ingen anelse om, hvad kunden er interesseret i at købe, før man kommer. Kun hvis man opretter en filial i en havneby, får man

Handel med väben er risikabel, men der er flere penge i geværer end i bomuld. Krigene bryder ud på klokkeslet efter historiebøgerne, så hvis man har læst dem, er man bedre rustet end computerkøbmændene, der ikke ved, hvornår den amerikanske borgerkrig starter - og hvordan den ender.

Vinderen af 1869 er den købmand, der er rigest, når stil-lingen gøres op efter mellem 5 og 25 års konkurrence.

Fanget bag skrivebordet

1869 er et skrivebordsspil. Skibe kan blive plyndret, og filialer brændt ned, men oplevelserne kommer aldrig nærmere end et stemningsbillede på skærmen. Jeg sad tit og ønskede mig fra kontoret og ud på skibene, hvor jeg

mäske kunne gøre en forskel i kririske situationer.

Selv rigtige krejlere bliver irriterede over havnebyernes meget begrænsede udvalg og købelyst, der - især i starten - gør det unødigt svært at tjene penge. Selv for flere spillere på en gang udebliver stemningen, fordi der ikke er nogen mulighed for at konspirere direkte mod hinanden. Bedre bliver det heller ikke af, at computeren ofte skifter overflødigt mellem de enkelte spillere.

Og hvad der skete i 1869? I det år åbnede man en ny kanal med en Lengde på 195 km...

Takob

Amiga: Sådan så Europa ud dengang. Det gør det vel egentlig stadig.

løbende adgang til den lokale prisliste.

Manglen på pålidelige informationer er ikke en købmands eneste problem. Penge kan ikke overføres fra det ene sted til det andet uden videre, og man må hele tiden koordinere sine togter, så man har penge både på sine skibe, i sine filialer og på hovedkontoret, hvor skatten skal beta-

Større byer byder på skibsværfter, hvor du har mulighed for at udvide din flåde eller lappe lidt på den.

Amiga: En led kapitalist, du desværre er fuldstændig afhængig af. Præsentationen er generel god i 1869.

Handelselementet er måske autentisk, men det er for begrænset til at kunne bære et helt spil. En tille smule action og ættere kontrol med skibene kunne have reddet 1869 fra den utrivillige goben, men sådan skulle det ikke være. Til gengæld kører 1869 fint på mindre PC'er.

82% 80% Lyd 80% Gameplay 55%

Skærmen fyldes i spillets natur udeluk kende af kort og ret pæne stillbilleder, der af og til vibrerer af sparsom anima-tion. Melodierne skaber en vis stem-

82% Grafik Gameplay 55%

AMIGA 1200 Grafisk er A-1200-versionen naturlig-

vis bedre, men der er ikke pillet den mindste smugle ved den lidt tynde handling. Det hjælper desværre ikke at

pakke et halvdårligt spil ind i flere effekter og lidt bedre musik, og derfor kan vi desværre heller ikke forhøje karakteren væsentlig

STRATEGY MASTERS

Ubi Soft Set hos ESCape (31-396366) til 398,-

Med Strategy Masters får man en temmelig blandet pose bolcher lidt for blandet efter min egen personlige smag.

SPACE LEGENDS

Empire Ser hos ESCape (31-396366) til 348,-

Som regel har opsamlinger navne som "Super-Mega-Stars".
"Turbo-Gold" eller måske bare
"Deluxe-Mega-Super-Turbo-Smash" og man kan være helt sikker på, at kigger man lidt nærmere på indholdet, kan det ikke helt leve op til forventnin-

Space Legends er en undtagelse. Elite Plus, Wing Gommander og Megatraveller 1 er alle virkelige gode titler, der supplerer hinanden perfekt.

Elite Plus er virkelig en legende. Der blev oprindelig udgiver af softwarefirmaer Firebird, der senere blev til Rambird, der senere blev opkobt af Microprose. Der er ikke sket meger med spiller siden dengang (for næsten 7 år siden), men der er præcis som det skal være.

Fra starten af spillet har du et rumskib, en lille slat penge og masser af ambitioner. Det er nu op til dig, om du vil leve som pirat og få politiet i bælene, om du vil smugle, om du vil lege Den største perle blandt de fem spil er Populous - selvom selv den er ved at blive støvet. Vi skal helt tilbage til 1989 da Electronic Arts og Bullfrog udgav denne første "gudesimulator" nogensinde, og selvom den ikke er nær så avanceret som f.eks. Populous II, er der

dusorjæger eller om du bare vil handle legalt. Under alle omstændigheder er rummer et usikkert sted at leve i, og ethvert overskud er bedst omsat til våben. Dit mål er at blive så rå, at du til sidst blivet betragtet som Elite i politiets computere og så begynder de at leje dig til forskellige missioner.

Det virker måske lidt forældet i dag, men det har en ubeskrivelig charme.

Wing Commander er det gamle PC-hit, der sammen med sin efterfolger har solgt 100.000 vis at spil. Du arbejder som pilor på en lille base, der skal bekæmpe de onde Kilrathier, og det lræver en meget stor indsats fra din side. Du har masser af våben, og har du succes er der forfremmelser og meget andet godt på vei.

Endelig er der Megatraveller 1. der er et slags rollespil i rummet. Jo mindre vi afslører jo bedre, men vi kan da afsløre, at der er klemt mange filmets underholdning ned på de to disketter.

AMIGA: 91%

masser at se til for nostalgikere.Så er der Activisions Hunter (også ude over sin første ungdom), hvor spilleren skal styre en lejesoldat rundt i et stort vektorlandskab. Spillet har overraskende mange detaljer, masser af våben og et utal af køretøjer, både, windsurfere og helikopter, der kan transportere Jægeren rundt i landskabet. Bare ikke hvis man har en A-1200 - så er virker det ikke.

Chess Player 2175 er blandt de bedste skakspil på Amigaen. Der er de nødvendige features uden man dog ligefrem drukner i smarte detaljer. Computeren spiller rimelig godt, men mangler lidt kreativitet.

Spirit of Excalibur er et strategi-adventure fra Virgin, og handler om den urolige tid efter Arthurs død (I ved, ham der med det runde bord), og du skal som-Kong Constatine forene landet, redde prinsessen, dræbe dragen og meget ander. Et lidt ordinært spil, der kun er ekstraordinært langsomt, hvis man ikke har

Til sidst er der så Battle Masters, der ikke er andet end et halvkedeligt strategispil hensat til en mytolgisk verden. Det ligner Spirit of Excalibur ikke så lidt og imponerer på ingen måde.

Strategy Masters mangler en supertitel og er måske nok meget alsidig, men på en kedelig og fantasiforladt måde.

AMIGA: 64%

harddisk.

-CS

ARCHER MACLEAN POOL

Virgin Endelig har Virgin lavet en 256farvers VGA-version af deres Pool-klassiker, og den lever fuldstændig op til de forventninger, vi havde.

De mange farver gør en stor forskel. Kuglerne i 8-ball er ikke længere bare gule og røde, men har nu fået de tigtige striber og farver. Køen har fået et virkelig flot bronze-look og selv det grønne filt er blevet støvet af og har masser af gode skygge-effekter.

Selve styresystemet ligner sig selv. Man "drejer border" rundt, indtil man kigger lige den vej, man vil skyde den hvide ball. Man vælger styrke, tilfojer lidt skru og sender ballen afsted.

Den lynhurtige 3-D-rutine vi så i Amiga-versionen er endnu hurtigere på en 486'ete og helhedsindtrykket er et meget flydende, meget afpudset produkt. Her er god træning at hente til alle, der smider den ene til er efter den anden i grillbarens plettede billardbord.

PC: 92%

- CS

A320 AIRBUS USA EDITION

halion

Set hos ESCape (31-396366) til 398,-

For et par måneder siden sprøjtede jeg en halvfordøjer portion Morgengry-cornflakes ned i en fedtræt papirspose med pressefolder. En svag bræksmag under tyggegunmiets kunstige friskhed vred mit smil af led, da jeg afleverede posen til Airbus'ens steward, som betænksomt fandt en ny til mig.

Christian sagde ingenting i sædet ved siden af.

A320 Airbus USA Edition får hele min krop til at mindes den grufulde morgen i passagerflyet ril Wien. Jeg har ikke nogen pose nu, men den sorte knap på den lysegrå kasse under computeren er heldigvis lige så god.

USA-udgaven af A320 Airbus har næsten alt til fælles med sin 18 måneder gamle forgænger, blot er de europæiske lufthavne skiftet ud med øst- og vestamerikanske.

To autentiske Jeppesen-kort, det ene så stort som et badehåndklæde, leverer oplysninger om luftkorridorer og radiofyr, og Jeppesen-logoet er desuden trykt øverst på 5-600 sider med lufthavnsplaner og radiofrekvenser til brug ved indflyvning og landing.

En lang nække tal skal findes i Jeppesen-materialet og tastes ind i de rigtige instrumenter, så passagerflyet når sikkert frem via

den rigt

3D-grafikken er lidt for simpel og ensformig, og effekterne er meget begrænsede. Mod sædvanen kan man ikke iagtrage sir fly fra alle mulige vinkler, kun kigge ud af cockpitret.

Med mindre du er dybt fascineret af luftnavigation, skal du holde fingrene fra A320 Airbus USA Edition. Æsken er tung af realistiske kort og planer fra den rigtige producent, men som så mange andre minutiost simulerede virkeligheder er den her simpelthen kedelig for alle undtagen freaks.

A320 Airbus USA Edition fås også til PC.

AMIGA: 52% - JS

SENSIBLE SOCCER PC

Set hos Interactivision (86-802700) til 389,-

Da Christian anmeldte det til Amiga i sin tid, kom han med dårlige vittigheder om titelen som Fornuftige Sokker og den slags. Jeg, derimod, kunne AL DRIG finde på at være så plat, så jeg ville kalde spillet for Ordentlige Stromper eller noger i den stil. Næ, men her vil jeg nøjes med at kalde det Sensible Soccer. Ømfindige Hoser (pokkers, jeg missede) har ikke ændret sig meget fra Amiga. Grafikken er blevet mere grovkornet og lyden er blevet dårligere i kraft af, at den er nogle kanaler fattigere - det er de sam-me effekter. Der er det sædvanlige væld af forskellige Leagues og Cups, hvor man kan være flere ad gangen om en god omgang fo'bold (sjællandsk).

Foij båld'-delen (jysk) ligner næsten sig selv: Afleveringer klares ved et let tryk på fire, og tåhylere aktiveres ved at holde knappen i bund i længere tid (og evt. slippe igen), mens man hiver tilbage. Aftertouch er også implementeret, så bolden kan skrues lige forbi den betuttede målmand, Desværre har teamet bag Sensi ikke formåer at rette de småting, der var i vejen med Amigaversionen. Jeg kunne f.eks. godt have tænkt mig et lidt mere varieret spil, for det ikke meget mere end at hamre bolden op i angrebszonen og håbe på, at forreste mand får den skruet forbi målmanden.

Grafikken er måske grovere i opløsningen, men den er stadigvæk lynende hurtig på en 386/40, sålænge der ikke er ALT for mange på skærmen. Straffespark og hjørnespark kan godt sløve lidt ned, men Sensible Soccer er alligevel meget flot og underholdende. Absolut der bedste foboldspil til PC-eren til dato, men måske man skulle vente og se om ikke en Goal!-version til MS-DOS dukker ob.

PC: 84%

F17 CHALLENGE

Team 17 Set hos K. E. Mathiasen (86-240633) til 148,-

Det var lidt af en overraskelse! Bedst som man troede, at man vidste alt om hver eneste lille ting. Team 17 foretager sig, dukker F17 Challenge fuldstændig uanmeldt op!

l virkeligheden er det ikke så mærkeligt, at vi ikke har fået noget at vide - F17 Challenge er

noger at vide - F17 Challenge er nemlig udviklet af en samling italienere, der programmerer under navnet Holodream, og aftalen mend Team 17 er så ny, at blækket næppe har fået lov til at tørre på kontrakten.

I modsætning til hvad man kunne tro, har F17 intet med jagerfly og Sidewinder-missiler at gøre. F17 er et udslag af italiensk humor, og står for Formel 17. Som ung racerkører skal du pløje dig igennem 17 forskellige baner og helst placere dig godt. Hver gang du træder op på skamlen, er der nemlig point, og den med flest point, når alle løb er overstået, er sejrherre - og hvem vil ikke gerne være det?

F17 er en slags ny udgave af det gamle Pole Position, og der er ikke flere features end højst nødvendigt. Banerne har til tider lidt bakker, en gang imellem en tunnel, men er for det meste af tiden kun sat sammen af kurver og strækninger. Din bil kan ikke råle at få ridset for meget lak af, og må til tider gå i pit for at blive repareret. Er man uheldig, dukker et par regnvejrsskyer op, og gør det sværere at klare svingene.

F17 er måske lidt for skrabet og lidt for ensformigt - men det distancerer sig helt klart fra de tåbeligheder, vi plejer at se i lavprisspil

AMIGA: 83%

- 00

LOTUS - THE ULTIMATE CHALLENGE

Gremlin

Med en succesfuld Amiga-trio af Lotus-spil, var det vel kun er spørgsmål om tid, før den rappe sportsvogn også dukkede op på PC, Lotus - The Ulrimate Challenge er en direkte konvertering af det, der på Amigaen hed Lotus III, og derfor skal der selvfølgelig skrives en lille shortie.

Der er ikke ændret meget siden Amigaversionen, der blev ammeldt i nr. 8 fra sidste år. Du vælger en af tre Lotus-biler og skal køre den med sikker hånd gennem 13 forskellige terræner. Det er op til dig selv, om du kører for en placering eller mod en tid, om du skal køre den samme bane flere gange, eller om det skal være et etapeløb.

Kontrollen er meget simpel her er lagt vægt på den enkle og fartmættede action. Din bil bliver udsat for snevejr, natkørsel, mudderbaner, ørken, tåge og meget mere, og skulle du havelyst til at køre mod en kammerat, kan det også lade sig gøreen særlig splitscreen giver jer en halv skærm hver.

Der er indbygget 64 baner, men skulle du blive træt af dem, kan du med det geniale RECS (Racing Environment Construction System) selv designe op til 5 trillioner forskellige baner, Så gik der tid med det

Lotus er hurtigt, flot lavet og med masser af god grafik. Hvis du kan lide spil som Outrun, Powerdrift eller Super Hang-on er Lotus det helt rigtige til din PC - du kan bruge år på det!

PC: 91%

VROON - TEST AF 28MHZ ACCELERATORKORT

De "gamle" Amigaer er ikke døde. vi tester et nyt acceleratorkort fra Supra.

Af Anders Christensen sidder fint placeret bag på com-

Amiga serie, er A500 og A2000 gået ud af produktion, og glider tilsyneladende lige så stille ud af markedet. Tiden er løbet fra de gamle mastodonter, og mange ejere af disse maskiner frygter med god grund, at der ikke længere udvikles nyt hardware til netop deres computer. At dette ikke gør sig gældende hos Supra Corporation, ses tydeligt ud fra det faktum, at firmaet lige har udgivet et nyt acceleratorkort til dissetomaskiner. Kortet, der fåes i henholdsvis en ekstern version til Amiga 500 og en intern til

Efter udgivelsen af den nye

disse to maskiner. Kortet, der fåes i henholdsvis en ekstern version til Amiga 500 og en intern til Amiga 2000, er bygget op om en 68HC00 processor, der leverer 28 MHz mod de normale 7.16 MHz fra den fabriksinstallerede 68000 processor. Desuden indholder kortet 16K cache RAM.

Afbryd kortet mens Amigaen korer

Kortet placeres i slottet til venstre for tastaturet på en A500, og på bagsiden finder vi en On/Off kontakt, der giver dig muligheden for at be nytte den normale 68000 processor i stedet for udvidelsen. Dette er en meget smart funktion, da mange spil ikke virker optimalt med en hurtigere processor. Naturligvis er udvidelsesporten gennemført, og ejer du i forvejen andre udvidelser, kan disse monteres på acceleratorkortet.

Mens det eksterne kort er let installeret på en Amiga 500, må dunok forberede dig på at A2000 versionen er mere genstridig. Printkortet skal placeres vandret i kabinettet, hvilket godt kan give problemer hvis der sidder et andet kort i slottet ved siden af. En smule vold var også nødvendig, før kortet til sidst gled korrekt på plads, men så fylder det til gengald ikke ret meget nede i bunden af computeren.

Selve On/Off kontaktener skam bevaret i denne version, og er forbundet via en ledning, således den

Supra Turbo 28 er et meget billigt accelerator-kort til de "gamle" Amigaer, Amiga 500 og Amiga 2000.

puteren. Denne kontakt kan i øvrigt benyttes selv om kortet er tændt.

Kræver FAST RAM

Den medfølgende manual forklarer på let læseligt Engelsk, hvordan de to kort installeres, samt hvorledes softwaren benytes. Sidstnævnte leveres på en enkelt diskette, og kan naturligvis også installeres på harddisk, hvis man ønsker det. På disketten finder viet cacheprogram, der kan give hastigheden endnu et løft, og et andet program er softwaremæssigt i standtil at styre før omtalte On/Off kontakt. Bemærk at fast RAM er på krævet, hvis kortet skal virke efter hensigten.

Kortet ligger helt klart i den lave prisklasse, og det leverer en god hastighedsforøgelse. Software og support er i orden, og kortet vil uden tvivl fjerne en del irriterende ventetider foran din Amiga.

HASTIGHEDSTEST

Hastighed:

28 MHz 7.16 MHz

Udregning af landskab med Scenegenerator 5:37 15:59

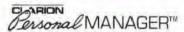
Arkivering af en 768978 bytes fil med Lha 1:35 5:15

Rendering af objekt i Imagine 4:19 12:47

Supra Turbo 28 giver dig en meget god forøgelse af hastigheden til ganske få penge.

EARTA

Supra Turbo 28 Fåes i A500 og A2000 versioner Kræver FAST RAM Pris kr. 1695,-Forhandles bl.a, af M.R. Gruppen på tif, 56632277

Allerup

Industrivej 26 2.sal • 4000 Roskilde Tif.: 46 75 71 22 • Fax: 46 75 71 44

GAMES PREVIEW

Dit kig ind i fremtidens forunderlige urskov af spilnyheder.

European champions

Man skulle tro, at Goal! havde taget modet fra den lange række af programmører, der drømmer om at lave DET fodboldsspil, der tværer de andre langt ned i grønsværen. Men tværtimod synes det at have inspireret flere end det egentlig har afskrækket, og det første af (endnu) en lang række af nye fodboldspil kommer fra Ocean.

European Champions har, i

modsætning af hvad man kunne tro og håbe, intet med de danske europamestre at gøre. Derimod kan joysticks-forwards vælge mellem 1. divisionshold fra England, Frankrig, Tyskland, Spanien og Italien, og måleter naturligvis at vinde sin liga og isidste ende europamesterskabet for klubhold.

Pressemeddelelsen er ikke så meddelsom, men blandt højdepunkterne kan nævnes 10 sværhedsgrader, to forskellige synsvinkler, mulighed for at spole en langsom gengivelse frem og tilbage og at man kan designe sin helt egen taktik.

Det er lidt uklart, hvornår virent faktisk ser en færdig version, men European Champions kommer i hvert fald ud til både PC og Amiga. Vi venter spændt...

Cosmic Spacehead

Codemaster har fået ny læge og har fejret begivenheden ved at sende en af deres uhyre få pressemeddelelser ud til de evigt nysgerrige computerblade - og Cosmic Spacehead ser ud til at fortjene opmærksomheden.

Cosmic Spacehead er nemlig navnet på den første alien-turist nogensinde, og som alle andre turister er han interesseret i fotografier - og så mange som muligt. Han kommer fra planeten Linoleum, og på sin vej til Jorden skal han bl.a. passere en maskinfabrik på en en som asteroide og en rumstation. Hvert sted er delt ind i månge små "legeområder", hvor

nogen af dem skal løses som små adventures og andre af dem er optaget afen af 32 arcade-sekvenser. Glæd dig til astro-car racing, asteroidebælteslalom og meget andet rumguf.

Codemasters kalder selv deres spil for et "interaktivt arcadeadventure", og deter lige så kryptisk som den slags genrerbeskrivelser plejer atvære. Meget mere ved vi ikke, indtil november, hvor såvel PC som Amiga-ejere kan købe det færdige spil.

INCA 2

Eldorado var den store helt, da han i det første Inca-spil befriede sit land og de mystiske Inkakræfter fra den skånsesløse Aguirre. Han satte sig solidt på den massive guldtrone og kunne med stolthed kigge ud over sit genvundne land, De Fire Fjerdedels land, kulturens vugge.

Desværre besluttede

Yannick Choose og Fred Chauvelotsig for at lave endnu et Incaspil, så Eldorado skal ikke regne med, at der fortsat vil herske fred.

Pludselig, fra en afsides krog af verdensrummet, dukker en asteroide op, og truer med at ødelægge balancen mellem de Fire Fjerdedele. Og mon ikke Aguirre har en finger med i spillet?

Eldorado er desværre selv blevet for gammel, men gamle helte har altid en heltesøn, der kan redde dagen og æren. Eldorados søn hedder Atahualpa, og han begiver sig afsted, selvom vismændende fraråder ham det. For at stoppe asteroiden må Atahualpa linde visdommen og magien i hver Fjerdedel - kun sådan kan det stolte land reddes.

Inca 2 kommer til at ligne sin forgænger - og det er smukke gener at have i sig! Inca havde masser af videosekvenser, stemningsmættet soundtrack (der end da solgte helt godt på CD i Frankrig) og en stilren blanding af den mystiske inka-kultur og ypperlig programmering. Selve handlingen i det nye spil er en blanding af action og adventure, og Atahualpa vil undervejs møde mange forskellige personer fra den mytologiske historie.

Meget mere ved viikke endnu. Den rullende demo er en magtdemonstration af fantastisk grafik og det færdige spil lover mere end 250 mellemsekvenser.

Forvent at se det omkring

november til CD, CDROM og CDI.

Alone in the dark

Vi skal tilbage til julenat 1721. Vi skal flytte tankerne til havet omkring Haiti, hvor et heftigt slag netop har set sin slutning. Den engelske Flyvende Hollamder har måttet erkende sit nederlag, og er nu kapret af den frygtelige pirat One Eye Jack, der har lået sit navn på grund af en mindre defekt. Til gengæld har han en nærmest overnaturlig evne til at forudse de engelske skibes ruter. Denne nat bliver han dog skuffet -den eneste skat om bord er en fange: Elizabeth Jarret.

Vi drejer tidens årshjul 203 takker frem og nu er vi i Californien, der virker frygtelig kedelig her midt i forbudstiden. Edward Carnby er knap nok kommet sig over sit eventyr i det gamle hus Derceto og må hjælpes af sin ven Ted Sticker. Sagen er lidt speget: en kidnapningen af den 8-årige Grace Saunders, derantageligter bortført af den berygtede smugler One Eye Jack. Han har søgt tilflugt i Hell's Kitchen, en lille hytte på en klippe et eller andet sted mellem San Fransisco og Los Angeles. Det er Juleaftensnat. men Carnby har hverken fået julekort eller noget andet tegn fra Sticker i en hel uge, Stadig afkræftet begiver han sig afsted...

Games Preview

I modsætning til sin forgænger er Alone in the Dark 2 ikke baseret på Lovecrafts hjernespinderier. Inspirationen er hentet fra al den voodooovertro, der især hærgede det
sydlige USA. Edward
Carnby, der nu har tilnavnet "Den overnaturlige detektiv" er
derimod genganger og det er der andre,
der også er.

Spillet foregårdels i en bygning, der får Derceto til at ligne et lysthus og dels på og udenforet gåmmelt sørøverskib. Der er masser af væsner, som burde være døde for mange år siden og indtil flere voksdukker med spidse nåle i.

Animationerne er blevet forbedret (!) og baggrunden kommer til at bestå af 2D-grafik oven på 3D-grafik med et nydeligt resultat. Desuden skulle grafikken yære fire gange hurtigere...

Forvent det ude i november - til PC.

EVOLUTION: Lost in time

Evolution: Lost in Time er sidste udspil fra programmørerne bag Humans, der denne gang får deres spil udgivet af U.S.Gold.

Spilleren styrer et lille hold med 7 personer, der alle er en karikatur over historiske personer. Seks af dem er desværre blevet kidnappet af en samling aliens, der

samler på historiske personer. Den sidste (hulemanden) overmander den alien, der vil overmande ham, og sammen styrter de ned på en måne. Det lykkes ham at befrie de 6 andre, og samlet kan de begive sig ud for at finde den tidsmaskine, der kan få dem hjem til deres respektive epoker.

Der er fem områder med ialt 80 levels - og derudover 20 ekstra levels, der er skjult og kun kan findes, hvis man tænker lid alterativt. Områderne skal gennemføres i rækkefølge, men du måselv om, hvilke levels inden for hvert

område, du vil klare først.

Hver af de syv personer har særlige evner. Robin Hood skydernaturligvis med bue, vikingen kan lofte ting, andre ikke kan, Merlin kan forvandle diamanter til noget brugbart. Ramses kan fa de andre til at danse egyptisk, Ninja'en kan gemme sig og Konfuse er så smart, at han kan bruge ting, de andre er for dumme til at anvende. Hulemanden er vist bare hulemand.

Det er op til dig at kombinere evnerne, så alle 7 kommer (gennem - lidt lige som i Humans. Vi må bare håbe på at det færdige spil. når det kommer ud til Amiga. A-1200 og PC inden for den nærmeste tid, bliver lidt sjovere end sin forgænger.

Sim City 2000

Fire år efter den meget succesfulde Sim City er fortsættelsen endelig på plads. Der er en mæng-

de nye features, heriblandt muligheden for at påvirke udseendet af bjerge, skover, floder, vandtald ogmeget andet. Byen kanses fra tre forskellige synsvinkler og der er også blevet plads til skoler, universiteter, hospitaler, fangsler, motorveje og biblioteker. Du skal også fremover grave dine egne små Øresundstuneller,

undergrundsbaner, lægge gas og vand, spekulere i alternative energiformer og meget, meget mete. Ude lige før jul til PC - vi håber

på, at der også kommer en Amigaversion.

Soccer Kid

Krisalisharnogetnytunderopsejling efter den store succes med Arabian Nights. Denne gang handler det om det kendte verdensmesterskabstrofæ, enhver lille miniput drømmer om at holde. Sådan har Soccer Kid det også, men desværre har en tyv hugget det og delt det i fem - kun Soccer Kid har evnerne til at finde bidderne og klistre dem sammen igen.

Soccer Kid ligner ikke en normal platform-stjerne. Ved hans fødder ligger en læderkugle; og den kan bruges til tidt af hvert. Han kan drible, heade, skyde, lave hælespark og meget andet - og dermed skaffe sig af med forskellige fjender. Han kan endda bruge bolden som trampolin eller få den til at samle ting op for ham. Bolden er næsten utindværlig, og mister han alle sine bolde, har han store problemer.

Vi har fået en demo, der virkelig lover godt for det færdige spil - som du faktisk skulle kunne se allerede nu i din lokale softwarebiks. Hvad venter du på?

Alien 3

De er tilbage - to magtfulde kvinder, der har rystet og forskrækket utallige biografgængere intet
mindre end tre gange. Den ene
er den benhårde Ripley, der ikke
er blevet mindre rå at se til, efter
hun har mistet al håret. Den
anden er den store Moder Alien,
der sammen med sine "børn" har
indtageten fængselsplanet og bruger fangerne som kuvøser til endnu flere Aliens med...

Det er tilfældigvis den samme planet, Ripley er landet på, så der er optræk til ballade.

I filmen er Ripley ikke bare skaldet, hun har heller ikke nogen våben. Gudskelov har programørerne hos Probe Software fået lov til at inkludere nogen af våbnene fra de første to Aliensfilm, så Ripley har både en Motion Tracker og fire af de bedste våben, der ikke kan fås for penge.

Virgin Interactive Entertainment (jo, vierikke de eneste, der harændret navn!) har lovet, at der bliver masser af action og uhygge. Det skal de jo sige, og vi først at se til november, når Aliens 3 kommer ud til Amiga. PC og C-64

Living Pinball

Noget så sjældent som et dansk spil er tæt på at blive udgivet. Interactivisions Living Pinhall er blevet købt af Infogrames, og det ser ud til at kunne blive en guldgrube for begge firmaer.

Baggrundshistorien om HVOR-FOR du skal spille flipperspil er lidt fantasifuld, men selve farten og spændingen ser lovende ud. Infogrames lover, at der bliver scrollet både lodret og vandret, og at hvert af de tre indbyggede flipperspil er større end dem, vi kender fra andre flipperspil (jeg TROR der hentydes til Pinball Dreams og – Fantasies!), og derudover skal der spilles i meget

lang tid - alene Wasteland-spillet gemmer 60 forskellige levels, Derudover er der en særlig adventure-mode, hvor man bliver teleporteret rundt mellem de forskellige flipperspil.

Living Pinbail kommer ude både til PC og Amiga, Vivedikke hvornår, men vi glæder os...

MAILBOX

Ved Christian Sparrevohn

Hvorfor tilhøre det tavse flertal, når du kan komme til orde over for 144.000 læsere hver måned?

Scoringsproblemer

Drengen hjulp mig med at fælde træer og så fik han nogle penge, så han kunne købe Goal! fra Virgin.

Stolt kom han hjem med spillet og så ville det ikke loade. Alle andre spil kunne. Og flere andre A-500'ere kunne spille spillet. Så afsted til forhandleren med computeren og han mente, at det s kulle reparatøren i Vejle kigge på. Forhandleren er Foto-Jensen her i byen og reparatøren er Servicegruppen i Vejle.

Vente og så hen og hente, men der var ingen maskine. Så ringe til reparatøren og han sagde, at for ham at se, fejlede drevet intet, men han kunne heller ikke loade Goal! Den kendsgerning kostede os 1325 kroner og den pris er dælme høj, bare for at kunne spille eet spil.

Hvadgrunden kan være, ved jeg ikke, men jeg ved, at begge parter er ude på et skråplan. Commodore ved at lave for mange maskiner med forskellige krav og Virgin ved ikke at lave spillene så smidige, at de kan klare de forskellige specifikationer.

> Har jeg ikke ret? Anders Bo Østergade 14 7500 Holstebro

For mig at se ligger fejlen hverken hos Commodore eller Virgin – mit Goal! kører fint på min A-500 og iøvrigt også på min A-1200. Probenetligger hos Servicegruppen, der ikke har kunnet finde defekten men alligevel har sendt en stor regning. Hvis det virkelig er diskettedrevet, der var ødelagt, skulle det skiftes før eller siden - enkelte spil kræver, at drevet er i topform, og det kan forklare, hvorfor det netop var Goal!, der gav problemet.

En computerfreak uden computer

Jeg sidder her, som jeg gør hver

maned, med COMputer. Spændt på at se, om der er kommet nogle gode spil, gode breve og sjove vittigheder.

Først slår jeg op på siderne med snydetips. Der var jeg især glad for at se, at der var nogle tips til Alien Breed (selvom spiller I skal skrive "Jesus, this Jim Beams is good stuff og ikke "Jim Beans") derefter glor jeg spilanmeldelserne igennem, læser anmeldelsenaf EOB III, bliver skuffet over spillets kvalitet, glor lidt videre og når så endelig til Mailbox. Da alle brevene handlede om Amiga Expo-93, chips, bytes og ramudvidelser, ting som jeg ikke finder videre spændende, bladrer jeg videre til hjørnet. Tror jeg da! Febrilsk bladrer jeg hele bladet igennem, men nej! Det Vittige Hjørne er der ikke. Hvidglødende af raseri (bladet brændte i hænderne på mig) satte jeg mig ned for at skrive et brev til jer. Det er fand'me for dårligt, du! Ikke nok med, at kvaliteten på Mailbox er gået ned, blandt andet på grund af manglende humor (har Liøvrigt overveiet at omdøbe det til "Komposten"?) Hvis I ville gøre Mailbox bedre, så burde 11) lave den lidt større og evt. lade være med at præmiere alle trykte breve og 2) huske Det Vittige Hjørne. Det er da for dårligt at "glemme" noget af det bedste i bladet

Udover det skal spilanmeldelserne også lige nævnes, Hvorfot er I dog holdt op med at anmelde spil til C-64? Og lad være med at sige, at der ikke bliver lavet nogen, for det gør der.

Tilsidsttil ros oven pårisen. Det er helt fint, at I er begyndt at anmelde PC-spil og selvom jeg ingen computer har, er det da meget sjovt at læse jeres blad.

> Mads "Gnaske" Brynnum Tunøvej 30 3550 Slangerup

Jeg forstår godt, at du sætter så meget pris på 'Hjørnet og Mailbox, når du ingen computer har! Mennår der (som i DNC #6) kommer så mange gode breve, vil vi helst have så mange af dem med som midigt- og så går det lidt ud over vittighederne.

I bestemmer i høj grad indholdet i Mailbox - jeg er bare en lille statist-skribent, der besvarer jeres indlæg. Derfor er det heller ikke os, der bestemmer, hvor god Mailbox skal være; vi vælger bare de bedste breve. Vil I have humor, så skriv sjovt (og vær forberedt på at få et svar på tiltale, hæ hæ!), men er det svar på spørgsmåleller kommentarer, I er ude efter, forsøger vi at svare sægligt, løvrigt giver vi IKKE spilpræmier til alle breve.

Vi har ikke helt droppet C-64, men dels er der meget få, der handler med spillene, dels sender softwarefirmaerne os uhyre sjældent C-64-versioner af deres spil - selvom vi har bedt om dem. Måske er DE ved at skrotte den gamle brødkasse?

Forbudt for born?

For efterhånden mange år siden kom tegneserien frem, og den blev en succes blandt børn. I starten blev der blot trykt banale historier, men dette kunne naturligvis ikke blive ved. En dag udkom der et skrækmagasin med titlen "Tales from the Crypt" og det drejede sig udelukkende om ulækre, blodige og (fra forældrenessynspunkt) frastødende historier. Det var dømt til at blive en kassesucces. Horder af unge amerikanere rev det ned fra hylderne, da det kom i handelen - men var det nu også sundt? Psykologerne og lægerne begyndte at undersøge sagen og snart blev der disket op med den ene skrækkelige historie efter den anden; Børn, der læste bladet, blev syge, skizofrene og voldelige. De kunne ikke skelne mellem den virkelige verden og de frastødende historier. Resultatet af denne hetz var, at bladet blev forbudt.

Så kom videoen og splatterfilmene, da der var marked til dem. Psykologerne og lægerne kom også her ind i billedet med spørgsmålet, om det nu også var sundt. Resultatet var ikke skuffende: børn viste de samme tendenser og for at stoppe dette uvæsen, blev aldersbegrænsninger og censur vedtaget.

Nu for få år siden kunne computeren blive hvermandseje og ikke overraskende blev der opdaget tegn på sygelig adfærd, voldelige tendenser og det, der var værre. Endnu kan jeg ikke udtale mig om resultatet, men censur som i England er nok et kvalificeret gæt. Og tænk bare på om nogle år, når VR-maskinerne har nået et vist niveau...Gys, mand!

Ja, det var min bredside, og jeg håber, at du har nogenlunde samme mening som mig, eller i det mindste forstår min hensigt med dette brev. Bliv ved med det gode arbejde og fortæl dine kolleger, at jeg beundrer det arbejde. I alle lægger i Danmarks Bedste Blad.

> Søren Hansen Grovevej 7 8970 Havndal

Tak for roserne - når de engang er visne, vil vi tørre dem og hænge dem on!

For efterhånden mange år siden lavede jeg en artikel om bøger og computere. I den sammenhæng snakkede jeg med den kendte forfatter Dennis Jürgensen, der slet ikke var i tvivl om, at de voksne bekymrede sig alt for meget om børnene. Han var af den mening, at børn var meget bedre til at adskille virkeligheden fra de splutergys, de kunne finde i bøger og på fjernsynsskærmen.

Jeg tror ikke på censur i computerspil, men jeg kan huske, hvordan jeg selv sov den nat, jeg sneg mig til at se den første Alien-film! Film virker meget stærkere end noget andet - du kan ikke bare lægge dem fra dig på samme måde som et computerspil eller en bog.

Det handler om virkelighedsflugt, og her nammer Virtual Reality-teknologien nogle fantastiske

Læserbreve

perspektiver - enkelte af dem er også ganske skræmmende. Vil vi overhovedet bryde os om at leve i dagligdagen, hvis vi kan glemme alle problemer i en lykkelig, kun stig verden, der på alle måder snyder vores krop til at tro, at DEN er den virkelige? Og har vi nogle muligheder for at stoppe udviklingen mod teknoparadiset?

Der er meget langt fra et forjættet VR-land til Street Fighter II på en Amiga. Computerspil i dag er bare en underholdningsform, uanset hvad en hel flok frustrede børnepsykologer vil påstå.

Vi sender en spilpræmie til Havndat

Frofont!

I DNC nr.6, side 39 kunne man i Christians anmeldelse af "Superfrog" læse at., "Kaj skal nok ikke regne med at få besøg af Andrea forløbigt...", angiveligt grundet Superfrog's stigende popularitet. Jeg kan ikke se, hvad det skal nytte at komme med disse postulater og bagvaskelser fra din side. Bare fordi du ikke har set Andrea og mig på TV et stykke tid, er der ikke basis for at påstå, at vi ikke er sammen længere. At vi har været ude af cirkulation i et par

år, betyder ikke at Andreia ikke er så lykkelig, som hun kan være. Jeg kan tilfredsstille Andrea i ethvert henseende en frø kan tilfredsstille en papegøje, og jeg ved hvor meget frø, jeg er, i modsætning til Superfrog, der bliver nødt til at gå med en potensforlængende kappe for at bevise sin frøhed, "I'm twice the frog, Superfrog is!"

Med frøgtelig hilsen - Kaj, berømt dansk frø

Hei Christian!

Da du i DNC #6 1993 anmeldte SuperFrog, skrev du til sidst i anmeldelsen, at jeg endelig slap for Miss Piggy, fordi hun nu ville genere Superfrog istedet. Men du fik ikke ret. Frøkenen ved nemlig godt, hvor meget frø, der går på meterern, og derfor bliver hun hos mig og mine frønsegoder Salutes to you from

 Kermit, endnu mere berømt og international frø.

Jeg vil hare sige, at jeg synes det er godt, at vi frøer nu også har fået et forbillede i den frøgtindgydende Superfrog. Tak!

 Unavngiven frø, Lademanns Store Leksikon, bind 8, side 155 nederst.

Så i mig? Det er mig. de bruger

som stunt-frø i starten af Superfrog! Ka' I ikke se mig? Jojojo, jeg er der, lige til venstre...ja, der!

- Flip, glemt frø

Jegsynes Superfrog er en frøns - Frømand fra Jægerkorpset, Østersøen

Kvæk...Kvæk...mums!

 Herbert, Haralds kælefrø, ædt af Garfield

Frø united

Nåde, nåde. Jeg sender en spilpræmie - og så ikke et kvæk mere fra ier!

Danske spil i topklasse

Vi har i denne måned modtaget to spil fra håbefulde danske programmører, og i begge tilfælde var der lagt op til, at vi skulle skrive en rigtig anmeldelse. Det ville vi også gerne, men vi har i forvejen virkelig mange "professionelle" titler, der i bunkevis skal anmeldes hver måned. I må nøjes med en lille kommentar her i Mailbox...

"Codename Marty: The Giant Combat" er fra MN Software, der først og fremmest består af Martin Benjaminsen og Nicholai Reinseth, Det er et rigtig "fritidsspil", der mest er lavet for sjoy, men

Virus-skræk

Klaus Drever har endnu engang været på pletten, og giver her to bud på, hvad virus kan være. Tak for det!

under den entusiastiske overflade gemmer der sig faktisk en del talent. Marty er lavet i Shoot-emup Construcion Kit, og det er desværre lidt en hæmning. De to spillere styrer hhv. en F-18 og en Apache, og fjenderne er lange rækker af kanonstillinger, kamphel-

Amiga-bøger, f.eks.

Amiga Maskinsprog	248,00
Amiga DOS (1.3-3.0)	248,00
Amiga Basic	298,00
Den lille Basic-prog	248,00
Amiga Ordbog	149,00
A600 Insider Guide	198,00
A1200 Insider Guide	198,00
Amiga Gamers Guide	198,00
Mastering Amiga Amos .	298,00
Using ARexx on Amiga	448,00
Amiga Intern	448,00

PC-bøger, f.eks.

PC Maskinsprog	. 98,00
PC-/MS-DOS (incl. 6.0) .	248,00
PC 50% bedre	198,00
DOS 6.0 Complete	448,00
Wicked Windows	228,00
The Soundblaster Book .	368,00
Flight Simulator	348,00
Links, the Pro's Guide	248,00

Compilere, f.eks.

M2Amiga	2398,00
M2Amiga Amiga Oberon	1448,00

Vi sender portofrit ved forudbetaling eller efterkrav plus porto.

Sall Data
Borgergade 44
8450 Hammel

Giro 478 8729 Tif. +Fax.: 86 96 51 33

ABSALON DATA

Amiga 1200 m. 128 MB hardd.	6725,00 275,00
2,5°>3,5° Harddisk in stallationkil	
3.5" Disk NN (4.50/stk.) pr. 100	382,50
Citizen 120D+ 9 sål-printer	1395,00
3.5° Diskdrev A-500 intern	680,00
3.5" Diskdrev A-2000 Intern	660,00
3.5" Diskdrev ext. m. bus/albr.	710.00
Competition Pro 5000 joystick	150,00
Competition Pro Star joystick	230,00
The Arcade Joystick	230,00
Danjoy joystick	210,00
ACE Analog joystick interface	200 00
Memorymaster t. A-2 000 m, 2Mb	1305,00
Memorymaster I. A1200/1MB	1510,00
M-Tech 4 MB m DMB (.A1200(SIM)	750,00
512 Kb ramudvidelsa I. A-500	345,00
2 MB ramudvidelse t. A-500	1190,00
1 MB ramudvidelse t. A-500 plus	660,00
1 MB ramudvidelse t. A-600	615,00
Multicimyerkabel til 2 Amigaer, 1.8 m	165,00
Stavleg, regfarvet A-500/600/2000	95,00
Farvebland til Star LC 1/0/20	50,00
Stromforeyning til A-500	525,00
Kickstart v.2.05 ROM-kreds	215,00
Diverse IO-kredse	ming
Labels til 3.5° disk, 100 stk	55,00
Alfa Prower AT-Controller	1490,00
Alfa Power m. 42 MB Seagate	2525,00
Alfa Power m 170 MB AT-HD	3510,00
Oktagion 2008 m 170 MB ATHD	3175,00
130 Mb Seagate Hd 1. A1200/600	2935,00
42 Mb Seagate HD t, A1200/600	1360,00
Kickstartomskifter t. alle Amiga fra	145,00
Mus - Joystick om skifter	140.00
DANCOM 14400 Fax modem ex	4435 (X

Ring om tilbud på harddisksystemer

Vi reparerer også gerne din Amiga til rimelige priser - ring for et tilbud inden du atleverer computeren.

Alle priser incl. MOMS

ABSALON DATA Vangedevej 216A 2860 Søborg

Tif.: 31671193 FAX: 31671197 Ma. - Fr.: 14 - 18 Lo.: lukket

MACH II DATA

- Det seriøse postordrefirma

BLOCKBUSTERS: D

Alien Breed 2	: 295,-	CD-32
Armour Geddon 2	235	A1200 m/
Cyberspace	- 395,-	Commodo
Hired guns	: 325,-	Canon BJ-
Premier Manager 2	: 295,-	RamJet 4N
Space Hulk	:Ring!	Alfa Optis
Wilight 2000	: 395,-	Pyramid S

DIV. HARDWARE:

CD-32 2995,A1200 m/ 128Mb HD : 6595,Commodore 1940 2695,Canon BJ-20 m.m. 2995,RamJet 4Mb+14Mbz 2795,Alfa Optisk Mus 798,Pyramid Scanner 1295,-

RING OG BESTIL VORES NYE PRISLISTE!

Vi kan også byde på produkter indenfor: Computere, Monitore, Printere, Joystiks, Ramkort, Video og Lydudstyr, Harddiske, Diskdrey, Disketter, Mus og andet tegneudstyr, Spil, Modemer, Accelerator kort

Vi kan nu også byde på PC, MAC og SEGA spil. Der tillægges fragt & ekspeditionsgebyr på alle varer. Varer der bestilles inden 16, behandles samme dag.

MACH II DATA - Hestkøblund 8 1,TH 3460 Birkerød - Tlf : 42816906 Åben Hverdage 15-21 Lørdag 9-16

Nordsjællands største udvalg af spil til Amiga - CDTV -CD32 - PC. altid for over 500.000,- kr. Vi sælger også Amiga 600 Amiga 1200 CDTV - CD32 Commodore PC IBM PC Compag Delta **HP** printer Canon printer ring og hør priser

Allered Computer Center M.D.Madsensvel 12 Euro 3450 Allered tf. 42-271850 Avtiv fax: 48-140767

STAR GAMES

TOPSPIL! TOPSERVICE BUNDPRISERI VI HAR DE NYE SPILI

ACES OVER EUROPE (PC)	I98.~
AIRBUCKS 1.2 (PC)	325
BATTLE ISLE 91(EC)	249
CYBERRACE (PC)	389:-
FIELDS OF GLORY (PC)	398
FORMILA ONE GP (PC)	325
HIGH COMMAND (PC)	3GB
LANDS OF LORE (PC)	398
LOST VIKINGS (PC)	325,-
MAELSTROEM (PC)	379
PACIFIC WAR (PC)	379
PIRATES GOLD (PC)	369
PINEAUL DREAMS (PC)	325, -
PERFECT GENERAL (PC)	325
RAG TO RICHES (PC)	369
REX NEBULAR (PC)	298
SENSIBLE SOCCER (PC)	298
SPACE QUEST SAGA (PC)	398
TORNADO (PC)	398
X-WING(PC)	379
750,000,000,000,000	

PRIS INCL. MOMS, EXCL. PORTO 21.-PORTO- SETERERAY 45 -

> MANGE ANDRE SPIL RING OG HØR 16 - 20 HVER DAG.

MOLLEBO ALLE 67 GIRO 6 97 14 90

ikoptere og meget andet. Grafikken er nok lidt for simpel, men banerne er eminent godt designet med masser af overraskelser. Desuden har MN Software lavet en virkelig flot manual (på engelsk) - lad os se noget mere fra jer!

Interesserede kan skrive til MN Software c/o Nicholai Reinseth Bøssemagergade 35 3150 Hellebæk

Meget, meget imponerende er Ideal Productions tekstadventure "The Search for Immortality", der foregår i middelalderlandet Atlantia. Du spiller en ung knøs, der virkelig er ude i noget snavs. og da du hugger din stakkels mors pung, bliver du sparket ud. På den lokale kro giver en mystisk mand dig en sæk guldmønter, og det bliverstarten på et eventyr, derhandler om langt alvorligere ting end lommetyveri og guldstykker.

Ordforrådet (parseren) er ikke den bedste, men mange tinger alligevel gennemarbeidet, og spillet er på et næsten fejlfrit engelsk.

Desuden er der til enkelte lokationer nogle MEGET flotte billeder - og det bedste er, at man kan købe spillet for kun 45 kroner. Sæt pengene ind på giro 1-214-0681 eller skriv til

> Ideal Productions Evertvei 15 4040 Jyllinge

...Og alle de andre

... Christian S. Andersen fra Holte foreslår, at alle anmelderne giver en karakter til alle spil, så man bedre kan finde ud af, hvilken anmelder man kan identifi-

-Vihar overvejet det. men i praksis er det meget, meget svært, fordivisidder forskellige stederilandet. Vi skal nok arbejde med det,

... Claus Møll fra Ebeltoft funderer lidt over, at Amiga Warehouse er gået konkurs og at Alcotini også har forladt Amigaen. Til gengæld fik han ypperlig service hos Betafon.

Endnu en understregning af. at trods de mange kritiske breve ER der hjælp at hente.

DET VITTIGE HJØRNE

Jeps! Alles yndlingsaversion er tilbage med et nyt skud smaglos humor. Bl.a demonstrerer DVH-læserne, at de ikke kan lide hamstre, blaffere og frøer:

> Hvad siger man til en et-benet blaffer? - Hop ind!

> > Niels-Peder Hjøllund, Sakskabing

Hvad er grønt og rødt og kører rundt med 140 km/t? - En fro i en blender

Jakob Nielsen, Pandrup

I de gode gamle dage, da det Vilde Vesten virkelig svarede til sit navn, levede der en kaptajn, som var kendt for sine usandsynlige historier om kampene mod indianerne. For eksempel kastede han sig engang ud i fol-

Jeg havde i sin tid en vældig hurtig hest og takket være den, lykkedes det mig en dag, jeg blev forfulgt, at flygte ind i en bjergkloft - bare for at opdage, at kloften endte for foden af et bjerg. Og der sad feg, fanget i en fælde og uden så meget som en pennekniv at forsvare mig med mod den flok blodtørstige indianere, der stormede frem imod mig

Hvad så kaptajn?, spurgte en af tilhørerne spændt Tja, de dræbte mig selvfølgelig, de slyngler. Hvad

Hung Dao, Tastrup

To Cowboys, Bill og Tom, står foran saloon'en og småsnakker. Bill får øje på en gruppe mænd på den anden side af gaden og siger:

- Kan du se ham, der står derovre? - Hvem af dem? Der er jo fire!

- Ham med hatten

- Jamen, de har jo allesammen hat på!

- Nåh ja, ham med støvlerne

- De har da også allesammen støvler på!

- Okay, men ham jeg snakker om er hjul bener!!

Det er de da allesammen!

Så trækker Bill revolveren og skyder koldblodigt de tre af mændene ned.

Det er ham, der står op! Ham kan jeg ikke lide! Jakob Nielsen, Pandrup

En mand var henne hos en familie for at lægge tæpper. på alle gulvene på første sal - familien selv var på ferie. Han slæbte alle møblerne ned af trappen, lagde tæpperne på og baksede alle møblerne på plads igen. Da han endelig var færdig, opdagede han, at hans cigaretter var forsvundet. Han kunne nok regne ud, hvad der var sket, da han så en stor bule under gulvtæppet. Han gad ikke at flytte alle møblerne ned igen, bare for at få fat i smøgerne, så han fandt istedet en hammer og hamrede på bulen, til den var helt flad. Næste dag ringede familien til ham og fortalte, at de havde fundet hans cigaretter, men at deres hamster til gengæld var sportostforsvundet...

Jakob Nielsen, Pandrup

GULDGRUBEN FRA LAS VEGAS

Softwarefirmaet Westwood Studios har med succes'er som Kyrandia, Eye of the Beholder og Dune II manifesteret sig solidt i spilverdens forstedivision. Vi interviewer direktoren Brett W. Sperry.

Af Christian Sparrevohn

Historien startede, som så mange andre gode, i en lille garage. Den tilhørte Louis Castle, der sammen med Brett W. Sperry grundlagde Westwood tilbage i 1984. Dengang var der mange forskellige maskiner, der endnu sloges om hvem, derskulle lede markedet, og Westwood havde specialiseret sig inden for konverteringer. Efterhånden blev garagen dog lidt for varm (solen er kraftig i Las Vegas), så nogle af de første salærer blev brugt på at investere i nye lokaler. Der blev ansatet par ekstra programmører. og man tog navneforandring til det mere officielle Westwood Associates. Hurtigt fik man ry for virkelig at være dygtig til at konvertere de sværeste titler.

Men da Westwood havde konverteret næsten 20 forskellige spil, blev programmørerne alligevel overbevist om, at de selv kunne lave spil, der var langt bedre. Hurtigt fik man kontakter til store udgivere, der tog sig kærligt af titler som BattleTech 1&2, Hillsfar, Dragonstrike og naturligvis de to supersællerter Eye of the Beholder I+II. Westwood varved at skabe sit eget navn, og ambitionsniveauet voksede. Nu ville man selv udgive spil, og man brød med U.S.Gold og AD&D-konceptet. Navnet blev igen ændret til det mere kunstneriske Westwood Studios, der slog sig fast

med titlerne Dune II og Legend of Kyrandia, Nu er så tiden kommet til Lands of Lore, det første rollespil i en planlagt serie på otte og en af de største overraskelser i år. Vi kontaktede Brett W. Sperrv. nuværende President i Westwood Studios, for at snakke lidt med ham om livet, universet og computerspil

DNC: Er det ikke svært at få nye ideer til et rollespil - eller til computerspil i almindelighed?

BWS: - Den type mennesker, der påstår det er svært at lave et originalt rollespil, er de samme som påstår, at det heller ikke muligt at skrive en original bog, lave en original filmeller en original sang! Det passer simpelthen ikke. Alle påstandene om at computerspil har toppet og at det de ikke kan udvikles yderligere er en han over for de 1000'er af forfattere, programmører og designere, der med fantasi og opfindsomhed viser det modsatte. I kan ikke forestille hvor mange børn, der ikke er ældre end 9 eller 10 år, der skriver til os med ideer til nye spil, eller for den sags skyld alle whizz-kids'ne, der erobrer vores lokaler engang imellem. De er alle fremragende, talentfulde, entusiastisk - og meget unge.

Vi er stadigvæk i computerspillenes pioneertid. Forhabentlig vil nogen af spillene fra 80'erne og 90'erne blive kaldt for "klassikere" - og forhåbentlig vil nogen af vores spil være iblandt dem!

DNC: Hvis du kanne vælge tre spil, du selv kunne have lavet, hvilke skulle det så være?

BWS: Tetris, fordi selvom det mangler grafik. lyd og kraft er det ren elegance, matematisk enkelthed og sjovt at spille.

7th Guest. Behøver jeg at sige hvorfor? Det viser hvad man kan med en computer. Det er ikke andet end en sprække i døren, der lige giver et glimt af, hvad computerunderholdning virkelig handler om. Det er det største store skridt, som nogen måtte tage, og om ikke for andet, så fortjener det al ære for det.

Castle Wolfenstein, fordi alene adrenalin-faktoren gør det værd at spille. Ikke ligefrem elegant, men skægt at spille.

De tre spil er meget forskellige, og det viser, at der ikke er nogen fuldendt formel til succes. Det betyder ikke så meget, hvor store maskiner eller hvor meget fart. man har på. Det eneste der betyder noget er, hvor sjovt det er at

DNC: Hvad er den største trussel mod branchen?

BWS: Piratkopier er ikke kun en trussel for computerforretningerne, men for alle i branchen. Piraterne forstår vist ikke rigtig. hvor mange timer det koster at designe og kode et spil.

Holdet bag Lands of Lore:

DNC: Hvordan vurderer du de nye Amiguerne, konsollerne og Multimedia?

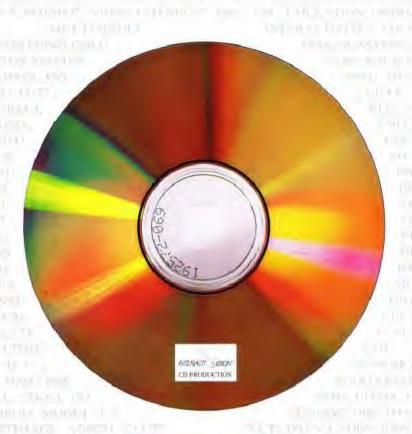
BWS: De nye Amigaer er imponerende, men er der nogen, der har dem? We haber virkelig, at Commodore gør noget ud af markedsføringen af de fremragende systemer. Konsoller har vi en meget stor tiltro til. Vi er meget opmærksomme på mulighederne i underholdningssystemer.

DNC: Hvor kommer inspiratio-

BWS: Da vi lavede Dune II. behøvede vi egentlig bare at kigge ud af vinduerne. Der er varmt og støvet i Las Vegas og vi har nu, kigget på et uendeligt vejarbejde i flere ar. Alle de store traktorer, der ryster bygningerne og gør livet usikkert, mens stow hvirvles rundt - måske er virkeligheden ikke altid lige langt væk fra computerspillenes.

Privat Computer nr. 10-93

Hvis du skal ha' data på DEN her ...

... bor du ringe til DEM her

Beverly Hills 90210 har nu endelig/desværre også invaderet vores kære gamle Amiga. Det er Melon Dezign, der i endnu en mærkelig demo lader det gå ud over tv stjer-

1200 amigaejere var samlet til det største demo-party siden The Gathering. Vi har kikket nærmere på de bedste demoer fra konkurrencen, der bl.a. indeholder en parodi på TV-serien Beverly Hills 90210.

En af de nye effekter i Extension fra Pygmy Projects er denne vektor-kasse, der skubber til logoet i forgrunden.

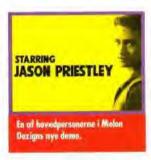
DEMO-FEST I FINLAND

Af Mads Pedersen

I Kerava, Finland er der igen i är blevet afholdt Assembly. Det var grupperne Accession, Movement og Complex, der inviterede til demoparty og interessen var stor. Omkring 1200 Amigaejere kom fra det meste af Europa. Konkurrencerne var spændende med mange gode bidrag. Specielt introerne var noget af det bedste nogensinde, og mange af dem var endda bedre end de fleste af demoerne fra demokonkurrencen!

THE ROMANTIC DEMO -MELON DEZIGN

Beverly Hills 90210 har nu endelig også invaderet vores kære gamle Amiga. Det er Melon Dezign, der i deres række af mere eller mindre mærkelige demoer har udgivet "The Romantic Demo", Demoen blev nr. 3 i demokonkurrencen på The Assembly '93, et resultat som Melon Dezign. efter min mening, skal være mere end tilfredse med. Selve demoen er utrolig kort, og indeholder faktisk ikke andet end en serie digitaliserede billeder af "vennerne fra Beverly Hills", der i et kedeligt handlingsforløb beskriver hvordan stjernerne er helt vilde med Melons nye demo. Demoens anden del er ikke stort andet end et logo med noget SYRET guitar 'musik' og alt i alt er The Romantic Demo slet ikke af den standard man, trods alt, forven-

ter fra denne gruppe - BOOO! MELON DEZIGN!

Demoen fylder 1 diskette og kører på alle Amigaer med min. 1 Mb RAM.

242 - VIRTUAL DREAMS

Demosektioen af crackergruppen Fairlight slår til igen. Relativt få demoer af høj kvalitet har bragt Virtual Dreams frem i scenens søge lys så det var med superlativer jeg gik igang med at se nærmere på deres seneste demo "242". Desværre ma jeg indrømme at jeg blev skuffet. Der er ingen tvivl om at demoen fortjener sin 2. plads, men den lever alligevel ikke helt op til de forventninger man stiller til en gruppe som Virtual Dreams. Demoen består af en 3 minutter lang digitaliseret videofilm, tillagt forskellige former for digital effekt, der bliver afspillet med 16 frames/sek. Ovenpå denne 'film' flimerer nogle ret grimme copper-symboler, og et uinspireret stykke techno musik udgør lydsporet.

Det der retfærdiggør demoens placering er helt klart den pakke algoritme der er brugt. Den skal samtidigt være grundig nok til at pakke ca. 2500 billeder (ellerefter VD's eget udsagn 29Mb grafik) ned på 1 diskette, og være hurtig nok til at pakke dem ud og vise dem med 16 frames (billeder) i sekundet. Alt i alt en flot demo der, selvom den kun indeholder en rutine, dårligt musik og praktisk talt kun digitaliseret grafik, absolut er severdig.

Demoen fylder 1 diskette og kører kun på Amigaer med min. 1Mb CHIP RAM.

EXTENSION - PYGMY PRO-JECTS

Pvgmv Projects, hvem er det? De to kodere Coconut & Flame har tidligere været med i den ret ukendte finske gruppe Damones. men de besluttede sig til at starte Pvgmy Projects, og det var ikke nogen dum ide. Extension har sin klare force i koden og musikken. Alle rutinerne er enten forbedrede, eller slet ikke set før. Blandt de nye ideer er en slags vektorkasse, der er fanget i et 'net' af andre vectorkasser, en roterende vektorby med l ekstra roder bitplan som forurenings-effekt, dots med tyngdekraft der preller af på en roterende vektorkasse og mange flere. Jester fra gruppen Sanity gæsteoptræder med et genialt

stykke techno, som resten af demoen er perfekt timet til. Grafikken er desværre sparsom, og kvaliteten er noget under gennemsnittet. Demoen er desuden ikke ret lang, men indeholder til gengæld et pænt antal rutiner. Som helhed er det en rigtigt god demo, specielt når deter gruppens første, og der er ingen tvivl om at sejren i demokonkurrencen var fortient.

PANTA RHEI - TALENT

Det har taget et stykke tid før AGA demoerne rigtigt er begyndt at dukke frem, men nu lysner det. Hidtil har der kun været en række demoer, der nok udnytter det nye chipsæt, men som ikke indeholder rutiner som man bare siger Av! til. Det besluttede gruppen Talent sig for at gøre noget ved, og resultatet blev Panta Rhei. Starten af demoen er ret traditionel, uden de helt revolutionerende effekter, men efterhånden som demoen kommer i gang kan man godt se at den kører på en rimeligt hurtig computer, Såsker det... en STOR vector prisme med 16 flader toner ind på skærmen, og efter et kort stykke tid forvandles den til en glenz (gennemsigtig) vektor i intet mindre end 5 bitplaner (32 farver). noget som slet ikke kan lade sig gore på en almindelig Amiga 500/600. Panta Rhei fylder 1 diskette og kører KUN på Amiga 1200/4000.

Privat Computer nr. 10-93

DET ALTERNATIVE HJØRNE

-TEXT PLUS

Har du endnu ikke et tekstbehandlingsprogram, kan det være at shareware programmet TextPlus kan friste.

Af Anders Christensen

De fleste arbejdsopgaver, der indebærer indskrivning og redigering samt udskrivning af en tekst. klares bedst med et tekstbehandlingsprogram, og TextPlus af den tyske programmør Martin Steppler er et godt bud på hvordan et sådan program skal se ud.

TextPlus ligner ethvert andet tekstbehandlingsprogram med en lineal i toppen af skærmen, og derudover en linje, der viser programmets opsætning og stalus, men bag facaden lurer en række specielle faciliteter, som gør Text-

for understregning, boldface og italics. Margin indstillingener dog lidt speciel; og foregår ved først at definere et tal for venstremargin, og derefter definere hvor bred teksten skal være. Det hele vises dog let og overskueligt på linealen, som to små hvide figurer. Efter indstillingen af margin kan man frit bestemme hvordan teksten skal justificeres på skærmen. For at forøge brugeryenligheden for den erfarne bruger, kan de fleste funktioner også aktiveres via fastatur-genveje.

Gemmer i tre formater

En ret speciel, men derudover også ret behagelig funktion, er muligheden for at gemme teksten i hele tre forskellige formater; ASCII, ANSI samt TextPlus' eget format. Det åbner muligheden for at distribuere sin tekst på mange måder, da ANSI formatet ofte benyttes i modem verdenen og ASCII er mest velegnet, hvis en fill skal distribueresså alle kanlæse den. Dessuden er TextPlus også i stand til selv at udpakke og ind-

hese filer, derer pakket med PowerPacker (Nico François).

ACTA PRE 1 LIN A COL 1. Hye Computer annelder TextPlus 5:8 - et verdist alternativ.

TextPlus af Martin Steppler er et godt bud på det bedste tekstbehandlingsanlæg indenfor PD verden.

Brevfletning

Et bevis på hvor alsidig TextPlus er, kanmanletfinde ved blot at kiggepåmuligheden for at Nayn: Text Plus 3.0
Programmor: Martin Steppler
Type: Shareware
FF18h: 484
Saga BBS: TXTPLUS3.LZH
Pris: 40 DM
Bemærk at programmet er
udkommet i en ny version, som
ligger på Fred Fish 700. Sidst-

nævnte kræver dog iflg, manua-

2 kickstart.

len et par MB RAM samt release

lave brevfletning. Kort fortalt er brevfletning en måde hvorpå man med kontrolmærker indsat i et dokument, kan hente informationer fra en database eller et andet dokument, og dermed f.eks, udskrive en besked til samtlige kunder i et firma uden at lave et helt brev til hver enkelt kunde-

TextPlus benytter sidstnævnte metode, og ved af indsætte et specielt tegn i teksten, kan man flette et dokument med en liste af f.eks, adresser med et standard brev, der skal udskrives til alle på listen.

Fod på fodnoterne...

Som ethvert tekstbehandlingsprogram med respekt for sig selv, er TextPlus i stand til at lave fodnoter. Fodnoter er en förklaring til et ord eller begreb, som står

Plus til et yderst kompetent tekstbehandlingsprogram.

WYSIWYG alias brugervenlig

Brugervenligheden er i top, og programmet er bygget op over WYSIWYG (What You See Is What You Get) princippet, så der er ikke gemt ubehagelige overraskelser og små kommandoer rundt om i teksten. Text Plus indeholder en masse funktioner normalt fundet i et tekstbehandlingsprogram. Eeks. muligheden

Den avancerede printerstyring i TextPlus gar dig i stand til at konfigurere programmet til lige netop din printer.

Tekstbehandling

oppe i selve teksten. Der henføres ofte til fodnoter ved hjælp af små stjerner eller et tal. I TextPlus skrives samtlige fodnoter i et seperat dokument, og i hoveddokumentet indsættes et mærke, som henfører til en af fodnoterne i det andet dokument. TextPlus laver et fille tal, der svarer til nummeret på din fodnote. Det eneste du behøver at gøre, er at indtaste navnet på fodnote-filen, når selve hoveddokumentet skrives ud.

Styr TextPlus via ARexx

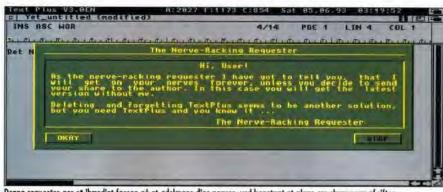
Efterhånden som ARexx vinder mere og mere indpas på Amigaen, bliver det også almindeligt at programmer har sproget implementeret, således de kan "programmeres" via et andet program. TextPlus stiller ikke mindre end 120 forskellige kommandoer til rådighed, hvis man ønsker at styre programmet på denne måde, og det er også muligt med et tryk på ESC, at benytte ARexx kommandoerne inde i selve Text-Plus. Den erfarne bruger finder det ofte irriterende at skulle flytte hånden fra tastaturet over på musen, og derfor er dette en god og hurtig måde at styre programmet på.

Juhuu - Help tasten virker!

Utrolig mange programmer benytter sig ikke af Help tasten. men med TextPlus er det anderledes. Her springer der omgående et vindue frem med tre siders tastatur-genveje, hvoraf nogle ikke er beskrevet andre steder. Hvis man samtidig kigger på den detalierede og velskrevne manual, vil man hurtigt finde ud af, at supporten på TextPlus er ganske udmærket. Manualen over selve programmet indeholder endda et ganske stort index, så det er let at finde rundt i mulighederne. Desuden medfølger der en beskrivelse over samtlige 120 ARexx kommandoer.

Utrolig konfigurerbar

En anden lækker ting er det hav af små funktioner, der gør Text-Plus så dejligt af arbejde med. En ting som autosave, der laver backup af din fil efter et givent tidsrum, kan virkelig vise sig nyttigi visse situationer. Ogsådato/tid kan indsættes i dokumentet ved et tryk på en tast. Muligheden for at indrykke en blok af teksten i forhold til margin er også fordelagtig, da man således kan lave overskuelige rapporter med pro-

Denne requester gor et ihærdigt forsog på at odelægge dine nerver, ved konstant at plage om shareware afgiften.

grammet, I det hele taget må man sige at TextPlus er vel gennemtænkt. Med alle disse små funktioner er det derfor ingen overraskelse, at der også medfølger et par konfigurationsfiler til programmet - faktisk er det usædvanligt, at et tekstbehandlingsprogram er så detaljeret i sin opsætning. TextPlus benytter to konfigureringsfiler: en til selve programmet og en til printeren.

Ting som f.eks. farver, skriftttype, menupunkter, eksterne programmer, hotkeys og meget mere. er beskrevet i selve hovedkonfigurationen. Søger vi over i printerkonfigurationen, finder vi specielle printerkoder over forskellige funktioner, som f.eks. understregning. Disse koder kan du selv ændre alt efter hvilken printer du har, men da den medfølgende konfiguration hører til Epson-kompatible printere (F.eks. Star serien), er der gode muligheder for at de passer til din printer. TextPlus går ud fra at dipswitchene i printeren er indstillet til det amerikanske tegnsæt, så konfigurationen indeholder også en liste over hvornår printeren skal slå over til et andet tegnsæt. Skriver du f.eks. et "Æ" slår printeren over i det (iflg, kommentarene) norske tegnsæt, hvorfra et "Æ" kan udskrives - smart og genialt.

Konklusion

TextPluser godt nok vokset til version 4.0. men denne version ermere koncentreret som en fromt door til TeX programmet, end et egentligt selvstændigt tekstbehandlingsprogram. Programmeti version 3.0 kan dog sagtens betegnes som et fuldblods tekstbehandlingsprogram, som med lethed kan bruges i det daglige. Under alle omstændigheder kan jeg på det stærkeste opfordre til anskaffelse af TextPlus, der helt klart må betegnes som en af de lysende stjerner på PD himlen.

Postordre: Michael Jensen Postbox 2134 Postbox 2134 Postgiro 1 93 52 40 Priss 20 kr. incl. diskette og porto 1 uges leveringstid BBS System: COM-BBS: Tife: 33132003 2400/9600 SAGA AmigaBBS: 2400 band CCITT, 14400 bps HST/42bis, 8NI. Sysop: Per Hansen Tif: 31163217

AMIGA TILBUD

ALPHA programserie

Tekstbehandling, regneark, databaser, budget og mange flere.

Pr. program kun kr.: 99,-

INTER Office 2.0

Integreret softwarepakke indeholdende tekstb., regneark, database og kommunikation. Før kr. 1395.-

Nu kun kr.: 979,-

Amiga & PC tilbud

Gunship 2000 Civilization B 17 Flying Fortress Formula 1 Grand Prix

PC tilbud

F15 Strike Eagle III Harrier Jump Jet

Pr. spil kun kr.: 269,-

Pr. spil kun kr.: 199,-

Disketter Sof Tware Club Amiga 1200 Bliv medlem af vores 31/2" Floppy disketter 100% feitri 10 stk. kun kr. 45,-Sof Tware Club 100 stk. kun kr. 399.og opnå Incl. mus oa 31/2" HD disketter strømforsyning 89.-15% rabat 10 stk. kun kr. kun kr. 3.495.-100 stk. kun kr. 699.-

OLSEN FOTO

Frederiksborggade 7 1360 Kabenhavn K (v/Narreport Station) Tif. 33 12 34 40 Narretory 16 4100 Ringsted Tif. 57 67 05 25

Real Power

Amiga & IBM PC

Super Spil Pakke

Amiga spilpakkë indeholder alle de bedste spil, der endnu er set på computer. 10 disketter lyldt med action, adventure og strategi. Indeholder bl. a. Llamafron fra LlamaSoft (Dem med de psykedeliske spil), Microbes – Rå action. Drip – Sjovt og hæsblæsende, Revenge of the Mutant Camets (LlamaSoft). Fyld etteråret ud med denne pakke fra Euro PD.

IBM PC spilpakken er virkelig noget for sig. Solgt med succes i hele Europa. 10 disketter pakket med over 15 Mega Byte spil. Indeholder bl.a. Commander Keen (1, 4 & 6). Galactix, Megafron, Bomber, Action, action og action. Et must for alle, som ikke gider at være ude i det danske efterårsveir.

TILBUDSPRIS: Amiga/IBM PC Game Pack Kr. 295,-

Euro PDI er specialister i Kulhartorhandle det bédste, starfor har vi 230,000 tittler liggende på lager. fordi kun en brækdel at dat Public Domain, der er på markestel, er hvad Euro PD kalder "Quality". Rekvirer liste eller ring og forhør dig om vi ligger inde nied det program, du skal bruge.

EURO PD HAR OGSÅ:

EUMO F D'EUM OUGON.

Faneband - Dwer 30 000 typer al farveband, patroner. VI har mied GARANTI også dit mærke.

Printere: Canon, Citizan, Hewlett Packard, Kodak, Nec, Texas Instruments, Epson, Canon BJC-800

FARVE INKJET PRINTER I Få brochure) – Pris kr. 12 495, – Citizen Swift 200 – 24 nåle, 216 tegn/sak, 21
års garadni – Pris kr. 2,095, –

Euro PD har et væld af andre til had. Gråb knoglen og forher dig, hvis du ikke ser noget her, som har din Interesse.

Forhandlere sages III'n yt farvestrillende Public Domain program

Betaling: Forud på Giro - 565-7504 eller på Check. Selvfølgelig sender vi også pr. efferkrav

Euro PD, Postboks 122, 9990 Skagen Tlf: 98451489 - FAX: 98444388.

NESTE NUMBER

udkommer allerede torsdag d. 28.
 oktober, og her kan du bl.a. læse om:

CD-ROM drev til PC

 hvad er det for noget, og hvad kan det bruges til?
 Masser af eksempler på fantastiske spil og andet, deriblandt erotisk software!

"Sportsbladet" bliver lavet på en Amiga

- vi har besøgt redaktionen

KTAS giver dig programmer om natten

Hvis du har hybrid-net (eller for den sags skyld parabol), kan du hente programmer til din PC via TV'et - læs om hyordan i næste nummer!

Med forbehold for ændringer.

Denne måneds abonnements-vinder!

Har du helårs-abonnement på Privat Computer, deltager du automatisk i konkurrencen om bl.a. et gavekort på kr. 5000.-. som vi udtrækker hver måned!

I denne måned

 hedder vinderen Erling Jensen, og han er fra Dragør på Amager.
 Som vi har været ude for før, kunne vi ikke få kontakt med Erling, så vi har altså ikke noget interview med denne måneds vinder - men vi satser på at få fat i Erling til næste nummer.

Udover Erling, der altså modtager et gavekort på kr. 5.000, modtager Allan Andersen fra Ballerup og Anders Isak Jørgensen, Ans By hver kr. 1.000 skattefrit! Det er altså ikke en hel dårlig investering af få abonnement på Privat Computer, vel?!

Således fordeler præmierne sig i denne måned:

præmien, et gavekort på kr. 5.000: Erling Jensen, Kessel Alle 11, 2791 Dragør
 præmien, kr. 1.000 skattefrit: Allan Andersen, Baltorpvej 54, st., 2750 Ballerup, og
 præmien, kr. 1.000 skattefrit: Anders Isak Jørgensen, Hedelyngen 18, 8643 Ans By

4-53. præmierne, et stk, "Top Secret" til kr. 148,50; henrik hejlesen, charlottenlund, lurs w. rude, svenstrup j, flemming andersen, græsted, peter prendal, hellerup, ander thurregod, bradstrup, ebbe christoffersen, tisvildeleje, jonas bech, vrå, kristian lundgaard, grove, martin aikjær, haslev, soren w, jargensen, holstebro, bente vihart, holsted, spren bunk, skanderborg, adam juel seldorf, stenløse, morten kessel, slangerup, til christoffersen, debloft, ober piedersen, roskilde, mack s. hansen, børsolm, jimmy sehwartzbeah, græsted, robert jacobsen, tastved, john jensen, drager, morten frederiksen, frederikshavn, erik wulf, horsens, a.m. petersen, billerød, henrik kristensen, frederikshærg, annelise hansen, fystrup midtsj, michael eiland, virum, henrik thorsen, rødby, bog grunberger, holstebro, micki kruse hansen, kastrup, thomas rosted, skovlunde, jacob christensen, ølstykke, andræs djurhuns, færøerne, ruels chr. hald andersen, blommenlyst, bjarne gallin, kastrup, tim larsen, næstved, bent ahlers, kalundborg, kurtj rasmussen, bromshøj, jesper andersen, bromby str., finn Jensen, granland, bjørn moritz, kruså, anders m, pedersen, per holmgren, lunderskov, «aren bach, vester skerninge, bo christinsen, østermarie, jesper bonde, ringe, jes rasmussen, jesper bækgaard, juelsminde, troels forman, skanderborg, martin s. maschou, kbh.m., mikael v larsen, skævinge.

Tillykke til Jer alle!

Bemærk: gavekortet og "Top Secret"-bogen kan ikke ombyttes til kontanter eller andre gaver.

Sound Blaster sætter

Creative Distribution koncentrerer sig udelukkende om Multi-Media - også på det profesionelle niveau, vi er eneimportør af de originale Sound Blaster produkter fra Creative Labs inc.

Sound Blaster deluxe Edition

- . 8 bit lydkort
- Indbygget Mono sampler op til 15.1 KHz.
- Mikrofon indgang og Line indgang til CD. båndoptager o.lign
- Indbygget joystickport
- · Vejl. udsalgspris 895,-

Sound Blaster Pro II

- · 8 bit sterero lydkort
- Stereosampler op til 44.1 KHz · Mikrofomindgang og Line indgang til CD,
- båndoptager o.lign.
- · Indbygget CD-ROM interface
- Vejl. udsalgspris 1295,-

Sound Blaster 16 og 16 ASF

- · 16 bit stereo lydkort
- · Sampler i 16 bit stereo op til 44.1 KHz Advanced Signal Processing)
- MIDI-del med MPU401 UART (Understatter Roland)
- Inklusive mikrofon
- Indbygget CD-ROM interface
- · Vejl. udsalgspris fra 1895,-

MIDI Blaster

- Professionel lyd på dit Sound Blaster.
- MIDI udbygning til Sound Blaster Pro og Sound Blaster 16 (ASP)
- . 16 MIDI kanaler, Fuld duplex MIDI med 64 byte FIFO og timestamp
- · 128 instrumenter, 5 tromme sæt og 46 lydeffekter
- MIDI in og MIDi thru
- Vejl. udsalgspris 2195,

CD-ROM kit

- · Den ultimative MultiMedia løsning til PC
- Inklusive Sound Blaster Pro eller Sound Blaster 18
- · Leveres med et Panasonic CD-ROM drev
- · 2 højttalere med indbygget forstærker
- 7-8 CD-ROM titler medfølger i kittene
- · Understøtter: MPC, MSCDEX, Kodak Photo CD (single session), XA samt HIFI
- Vejl. udsalgspris fra 2995,-

PortBlaster

- · Eksternt lydkort til parallelporten
- · Emulerer Sound Blaster Pro
- · Indbygget MIDI tillslutning
- · Vejl. udsalgspris 2695,-

- · Viser RealTime video under Windows
- "Fryser" enkeltbilleder eller sekvenser direkter · Understøtter VGA (640x480 punkter)
- · 3 video- og 1 audioindgang
- · Gern billeder som både PCX, TIFF, BMP, MMP. GIF og TARGA i op til 2 millioner farver
- Fuld softwarekontrol af lys. farve, kontrast, kontrast og zoom
- · Vejl. udsalgspris 3495,-

MultiMedia

Har du købt Sound Blaster hos en aut. forhandler, får du automatisk gratis Hotline hjælp med i prisen.

Henvendelse til din nærmeste forhandler

Creative Distribution A

Marielundvej 46E, 2730 Herley, Tlf.: 44 92 43 39, Fax.: 44 92 40 03

Quick 5h

POSTBESØRGET BLAD (1535 AP.V) 1303536 BLADNR. 51569

STEFFENSEN, FLEMMING FEJØVÆNGET 34, TRUE DK-8381 MUNDELSTRUP

